

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

37/2012. (IX. 20.) AB határozat	Az Országos Választási Bizottság 52/2012. (IV. 5.) OVB határozata vizsgálatáról	489
3227/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	492
3228/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	493
3229/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	495
3230/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	496
3231/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	497
3232/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	498
3233/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	500
3234/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	501
3235/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	502
3236/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	503
3237/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	504
3238/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	505
3239/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	506
3240/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról és indítvány áttételéről	507
3241/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	508
3242/2012. (IX. 28.) AB határozat	a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 268. § (1) bekezdésének és 305. § (1) bekezdésének egyes szövegrészei alaptörvény-ellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló bírói kezdeményezés elutasításáról	509
3243/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	514
3244/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	516
3245/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	518
3246/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	519
3247/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	521
3248/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	522
3249/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	524
3250/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	525
3251/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	526

3252/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	527
3253/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	528
3254/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	529
3255/2012. (IX. 28.) AB határozat	A bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény 6. § (1) bekezdésének vizsgálatáról	530
3256/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	534
3257/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	535
3258/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	536
3259/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	538
3260/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	539
3261/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	540
3262/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	541
3263/2012. (IX. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	542

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉTETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 37/2012. (IX. 20.) AB HATÁROZATA

az Országos Választási Bizottság 52/2012. (IV. 5.) OVB határozata vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése az Országos Választási Bizottság által országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogás alapján meghozta a következő

h a t á r o z a t o t :

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 52/2012. (IV. 5.) OVB határozatát helyben hagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. 2011. október 28-án a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) akkor hatályos 130. § (1) bekezdése alapján kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 176/2011. (X. 12.) OVB határozata (a továbbiakban: OVBh1.) ellen.
- [2] Egy választópolgár 2011. szeptember 16-án országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az OVB-hez, amelyen az alábbi kérdés szerepelt: „Támogatja-e Ön, hogy az Országgyűlés tárgyalja meg, hogy megtiltásra kerüljön a közterületen történő életvitelszerű lakhatás?” Az OVB az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette. Az OVBh1. indokolása szerint az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai és a kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tett.
- [3] Az OVBh1.-vel szemben – a törvényes határidőn belül – egy magánszemély kifogást nyújtott be, melyben kérte, hogy az Alkotmánybíróság az OVBh1.-t semmisítse meg, és az OVB-t utasítsa új

eljárásra. A kifogástevő szerint a kérdés nem egyértelmű, mert nem állapítható meg, mit jelent az „életvitelszerű lakhatás” kifejezés. A kifogástevő emellett utal arra, hogy a kérdés nem országos ügyre, hanem helyi ügyre vonatkozik, és ennek alátámasztására a kifogástevő arra hivatkozik, hogy a kérdésben Budapest VIII. kerületében 2011. szeptember 25-én helyi népszavazást tartottak.

- [4] 2. A kifogás beérkezését követően – 2012. január 1-jén – hatályba lépett Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény). Az Alaptörvény ugyan nem szól a népi kezdeményezés jogintézményéről, Magyarország Alaptörvénye átmeneti rendelkezéseinek 20. cikke azonban úgy rendelkezik, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2011. december 31-én hatályos 28/D. §-át az Alaptörvény hatályba lépésekor folyamatban lévő ügyekben az Alaptörvény hatályba lépését követően is alkalmazni kell. A Ve. 2012. január 1-jén hatályba lépett 156. § (2) bekezdése alapján a Ve. egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCl. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatályba lépését megelőzően benyújtott népi kezdeményezés hitelesítésére a Ve.-nek a kezdeményezés benyújtásakor hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [5] Mindezek alapján jelen népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítésével kapcsolatos OVB határozat elleni kifogás elbírálása továbbra is az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik, s az Alkotmánybíróságnak a népi kezdeményezés benyújtásakor hatályban lévő szabályok alapján kell eljárnia.
- [6] 3. Az Alkotmánybíróság a kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítő OVBh1.-t felülvizsgáló 7/2012. (III. 1.) AB határozatában megállapította, hogy az OVBh1. meghozatalát és a kifogás benyújtását követően az Országgyűlés 2011. december 23-ai ülésnapján elfogadta a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvényt (a továbbiakban: Szabs. tv.), amelynek 186. §-a szankcionálja a közterületen életvitelszerű lakhatás tilalmának megszegését. A népi kezdemé-

- nyezés egy olyan kérdés országgyűlési napirendre tűzését kívánta elérni, amelynek parlamenti vitája megtörtént, s a szóban forgó kérdésben az Országgyűlés törvényt alkotott. Az időközben megváltozott, 2012. április 15-én hatályba lépő jogi szabályozásra tekintettel a kérdés elvesztette időszerűségét. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a népi kezdeményezésben foglalt kérdés ezért nem egyértelmű, a választópolgár számára azt a téves látszatot keltette, mintha az Országgyűlés napirendjén a közterületen folytatott életvitelszerű lakhatás szankcionálásának kérdése fel sem merült volna. A félreérthető, a választópolgárt félrevezető kérdés pedig nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezéséről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-ából következő egyértelműség követelményének. A kérdés az OVB-hez hitelesítésre történt benyújtásakor az egyértelműség követelményének még megfelelt. Az Alkotmánybíróságnak – a kifogás elbírálása során – azonban figyelembe kellett vennie azt, hogy a megváltozott jogi szabályozás miatt a kezdeményezésben szereplő kérdés a választópolgári egyértelműség követelményének már nem felelt meg, ezért nem volt hitelesíthető.
- [7] 4. Ezt követően az OVB az 52/2012. (IV. 5.) OVB határozatban (a továbbiakban: OVBh2.) a 7/2012. (III. 1.) AB határozatban foglaltaknak megfelelően az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta. 2012. április 13-án magánszemélyek kifogást nyújtottak be az OVBh2.-vel szemben. Ebben egyrészt azt sérelmezték, hogy az OVB a megismételt eljárást nem a 7/2012. (III. 1.) AB határozatot követő 30 napon belül folytatta le, másrészt azt, hogy az Alkotmánybíróság és ezt követően az OVB még egy hatályba nem lépett jogszabályra hivatkozott döntésében. A kifogást tevők emellett úgy vélik, hogy az OVB-nek a népi kezdeményezésre bocsátott kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívet hitelesítenie kellett volna, mert az Országgyűlés szabálysértési tényállást alkotott, a kérdés viszont nem szabálysértési tényállás megalkotására vonatkozott, hanem egy adott magatartás tiltására. A kifogás összeveti a Szabs. tv. 186. §-át és a népi kezdeményezésre bocsátandó kérdést, és arra a következtetésre jut, hogy a Szabs. tv. „közterület belterületéről” rendelkezik, a kérdésben viszont a tilalom minden közterületre vonatkozik.
- [8] A kifogás végül két megjegyzéssel zárul. Az egyik szerint az AB határozatok indokolása az OVB-t nem köti. A másik szerint pedig nincs alkotmányos indoka annak, hogy a népi kezdeményezés megtagadásával szembeni jogorvoslatot a Kúria helyett az Alkotmánybíróság bírálja el.
- II.
- [9] Az Alkotmánybíróság a kifogást az alábbi jogszabályok alapján vizsgálta meg:
- [10] 1. Az Nsztv. vonatkozó rendelkezései:
- „1. § (1) Országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az országos népi kezdeményezés arra irányulhat, hogy az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdést az Országgyűlés tűzze a napirendjére. Az országos népi kezdeményezésben megfogalmazott kérdést az Országgyűlés köteles megtárgyalni.”
- (...)
- „17. § A népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést.
18. § Az Országos Választási Bizottság akkor tagadja meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha
- a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
- b) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,
- c) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”
- [11] 2. A Ve.-nek a jelen ügyben alkalmazandó – 2011. december 31-éig hatályban volt – rendelkezései:
- „130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.
- (...)
- (3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”
- [12] 3. A hatályos Ve. alkalmazandó rendelkezése:
- „156. § (1) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a folyamatban lévő népszavazási és népi kezdeményezéssel kapcsolatos ügyekben is alkalmazni kell.
- (2) E törvénynek az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvénnyel megállapított rendelkezéseinek hatálybalépését megelőzően benyújtott népszavazási kezdeményezés és népi kezdeményezés hitelesítésére a benyújtásakor hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.”

III.

- [13] A kifogás nem megalapozott.
- [14] Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét a Ve. 156. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó, 2011. december 31-ig hatályban volt 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak a kifogás alapján lefolytatott eljárása jogorvoslati eljárás. Ennek során az Alkotmánybíróság – alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban – a beérkezett kifogás keretei között azt vizsgálja, hogy az aláírásgyűjtő ív megfelel-e a jogszabályi feltételeknek, és hogy az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. A kifogást az Alkotmánybíróság a Ve. 130. § (3) bekezdése alapján érdemben bírálta el.
- [15] 1. Az Alkotmánybíróság elsőként a kifogásnak azt a részét vizsgálta, amely szerint az OVB „jogvesztő határidők megsértésével folytatta le” az eljárást, mert a 7/2012. (III. 1.) AB határozatot követően nem 30 napon belül hozta meg az OVBh2.-t.
- [16] A Ve. 117. § (1) bekezdése szerint „[a]z Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti”. A Ve.-nek a népi kezdeményezés benyújtásakor hatályos 130. § (3) bekezdése alapján az OVB határozatával szembeni kifogást az Alkotmánybíróság soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság ennek eredményeképpen az Országos Választási Bizottság határozatát helybenhagyja vagy megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítja. A Ve. azonban kifejezetten nem rendelkezik arról, hogy az OVB a megismételt eljárásban hány napon belül köteles a döntését meghozni.
- [17] A választópolgárok a politikai részvételhez fűződő alapvető jogukkal élnek, amikor népi kezdeményezést vagy népszavazást kezdeményeznek. Alkotmányos érdek ezért, hogy egy népszavazásra vagy népi kezdeményezésre irányuló kérelmet az állam intézményei átlátható módon, előrelátható időn belül, illetve a lehető leghamarabb elbírálják, még akkor is, ha jogszabály kifejezett határidőt nem ír elő. A jelen esetben az Alkotmánybíróság határozatának dátuma 2012. március elseje, a kifogásolt OVBh2.-t pedig 2012. április 5-én hozta meg az OVB. A két határozat között eltelt idő nem tekinthető olyan hosszúnak, amely alkotmányossági problémát vetne fel. Az Alkotmánybíróság ezért az erre vonatkozó kifogást elutasította.
- [18] 2. A kifogás további részei azt vitatják, hogy a népi kezdeményezésre bocsátott kérdést az Alkotmánybíróság nem találta hitelesíthetőnek, és ez alapján az OVB a kérdés hitelesítését az OVBh2.-ben megtagadta.
- [19] Az alkotmánybírósági gyakorlat szerint, „ha az Alkotmánybíróság már döntött egy kérdés hitelesíthetőségéről, az OVB ennek alapján lefolytatott új eljárásban hozott határozata ellen az Alkotmánybírósághoz csak arra alapozva lehet újabb kifogást benyújtani, hogy az OVB határozata nem felel meg az Alkotmánybíróság új eljárásra utasító határozatában foglaltaknak. Ez az értelmezés az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatából következik”. [114/2009. (XI. 20.) AB határozat, ABH 2009, 1009, 1011.] A kifogásnak tehát azok a részei, amelyek az Alkotmánybíróság által korábban már elbírált kérdés hitelesíthetőségére vonatkoznak, jelen eljárásban érdemben nem vizsgálhatók.
- [20] 3. A kifogás végül két megjegyzéssel zárul. Ezek egyike, a kifogást tevőknek az Alkotmánybíróság és a Kúria közötti hatáskörmegosztással kapcsolatos észrevétele a jelen alkotmánybírósági eljárás keretei között nem volt elbírálható, mert az nem a népi kezdeményezésre bocsátandó konkrét kérdés hitelesítésére irányuló megismételt OVB eljárásra vonatkozott.
- [21] A másik szerint az AB határozatok indokolása az OVB-t nem köti. Az Alkotmánybíróság 40/2004. (X. 27.) AB határozatában megállapította, hogy „a kezdeményezésben foglalt kérdés megengedhetőségét – törvényességét és alakszerűségét – illetően az Alkotmánybíróság foglal állást, mindenkire kötelezően, erre irányuló kifogás alapján” (ABH 2004, 512, 518.). A 114/2009. (XI. 20.) AB határozatban foglaltak szerint „a Ve. 130. § (3) bekezdése, amely szerint a kifogás elbírálása során az Alkotmánybíróság az OVB határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az OVB-t új eljárásra kötelezi, azt jelenti, hogy az OVB-t a megismételt eljárásban – összhangban az Abtv. 27. § (2) bekezdésében foglaltakkal – nemcsak az Alkotmánybíróság határozatának rendelkező része, hanem annak indokolása is köti, annak tartalmát az OVB a megismételt eljárásban és a határozathozatal során köteles figyelembe venni. [32/2007. (VI. 6.) AB határozat, ABH 2007, 383, 390–391.; 33/2007. (VI. 6.) AB határozat; ABH 2007, 393, 403.; 34/2007. (VI. 6.) AB határozat, ABH 2007, 410, 419.]” (ABH 2009, 1009, 1011.).
- [22] Az OVBh2. – a kifogás előterjesztőjei szerint is – a 7/2012. (III. 1.) AB határozatban kifejtetteknek alapul, az Alkotmánybíróság ezért az OVBh2.-t helybenhagyta.

[23] Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az 52/2012. (IV. 5.) OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovic Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: VI/2800/2012.
Közzétéve a Magyar Közlöny 2012. évi 123. számában.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3227/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában – *Dr. Holló András* alkotmánybíró és *Dr. Lévy Miklós* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 54. § (1) bekezdés *a*) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti eljárásban az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 54. § (1) bekezdés *a*) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.

[2] Az indítványozó előadta, hogy az Ütv. támadott rendelkezései alapján, ha az ügyész ellene öt évnyi szabadságvesztésnél súlyosabban büntetendő szándékosan elkövetett cselekmény miatt vádat emel, akkor a kamara mérlegelés nélkül köteles az ügyvéd tevékenységének felfüggesztésére. A támadott rendelkezés megsemmisítését és a Bács-Kiskun Megyei Ügyvédi Kamara F/21/2007. számú ügyében való alkalmazás jogellenességének kimondását kéri. A támadott rendelkezés állítása szerint közvetlenül hatályosul reá nézve és az Alaptörvénybe foglalt tulajdonhoz való jog, tisztességes eljárás és jogorvoslati jog sérelmét okozta.

[3] Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. 26. § (2) bekezdés *a*) pontjában foglalt feltételnek nem felel meg. Az indítványozó nem merítette ki a rendelkezésére álló jogorvoslatot, mert a Bács-Kiskun Megyei Ügyvédi Kamara határozatát nem támadta meg a Magyar Ügyvédi Kamara fegyelmi bizottsága előtt, ebből következően a jogerős határozat ellen igénybe vehető bírósági felülvizsgálati lehetőséget sem merítette ki. Az ügyvédi kamara felfüggesztés tárgyában hozott határozata elleni fellebbezési és bírósági felülvizsgálati eljárás alkalmas arra, hogy az abban az eljárásban vizsgált kérdések tekintetében jogorvoslatként szolgáljon. Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkot-

mányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdése alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András alkotmánybíró
különvéleménye

- [4] A panasz visszautasításával nem értek egyet.
[5] Az indítványozó az Abtv. 26. § (2) bekezdésében szabályozott alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Panaszában az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 54. § (1) bekezdésének a) pontjába foglalt rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását kezdeményezte.
[6] Az Ütv. vitatott szabálya a következő:
„54. § (1) Az első fokú fegyelmi tanács az ügyvéd tevékenységének gyakorlását felfüggeszti, ha
a) ellene olyan szándékos bűncselekmény elkövetése miatt emelt vádat az ügyész, amelynek büntetési tétele ötévi szabadságvesztésnél súlyosabb,”
[7] Az Abtv. 26. § (2) bekezdésének b) pontja szerint az alkotmányjogi panaszhoz ezzel a formájával a panaszos akkor élhet, ha „nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette”.
[8] Az Abtv. e rendelkezését az Alkotmánybíróság 33/2012. (VII. 17.) AB határozatában már értelmezte.
[9] E határozatában kimondta: „Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nem támasztható az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panasz benyújtásának feltételeként olyan jogorvoslat kimerítésének követelménye, amely – a vonatkozó jogi szabályozásból következően – nem alkalmas arra, hogy a panaszos

jogséremlét orvosolja.” [33/2012. (VII. 17.) AB határozat indokolás [60]]

- [10] Az indítványozó olyan törvényi szabály alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezte panaszában, amely kogens rendelkezést tartalmaz és a tényállásból a jogalkalmazó számára egyetlen döntési lehetőség következik. Így a jogorvoslati eljárás – mivel nem vezethet a panaszos jogséremlének orvoslásához – formális, ezért nem tekinthető az Abtv. 26. § (2) bekezdés b) pontja alkalmazásában a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslatnak. A panasz befogadhatóságának vizsgálata során álláspontom szerint arra is figyelemmel kellett volna lenni, hogy a panaszos jogséremlé a támadott jogszabály alkalmazásával, az elsőfokú határozattal azonnal bekövetkezett, mivel a határozat ellen igénybe vehető jogorvoslat az Ütv. 54. § (3) bekezdése szerint a végrehajtásra halasztó hatállyal nem bír.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

A különvéleményhez csatlakozom:

Dr. Lévay Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2570/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3228/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kfv.VI.37.571/2011/2. számú végzésével összefüggésben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 270. § (1)–(2) bekezdései, valamint 273. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó által a Budapesti Rendőr-főkapitányság alperes ellen indított 15.K.31.239/2011. számú közigazgatási perben az első fokon eljáró

- Fővárosi Bíróság Közigazgatási Kollégiumának valamennyi bírása elfogultsági kifogást jelentett be. A Fővárosi Ítéltábla 4.Kkk.50.559/2011/2. számú végzésével eljáró bíróságként a Pest Megyei Bíróságot jelölte ki az eljárás lefolytatására, miután a bírák nyilatkozatából megállapította, hogy a Fővárosi Bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 13. § (1) bekezdés e) pontja alapján az ügy elintézéséből kizárt.
- [2] A végzés ellen az indítványozó felülvizsgálati kérelemmel élt, elsődlegesen a megtámadott határozat hatályon kívül helyezését és a bírák elfogultsági kifogásának elutasítását, másodlagosan a végzés hatályon kívül helyezését és a Fővárosi Ítéltábla új eljárásra utasítását kérte a Legfelsőbb Bíróságtól. Az indítványozó álláspontja szerint a Fővárosi Ítéltábla a tényállás felderítése nélkül, kizárólag a bírák nyilatkozata alapján hozta meg megalapozatlan határozatát, amely ilyen okból jogszabálysértő is.
- [3] A Legfelsőbb Bíróság Kfv.VI.37.571/2011/2. számú végzésével az indítványozó felülvizsgálati kérelmét hivatalból arra hivatkozással utasította el, hogy az eljáró bíróság kijelölése tárgyában hozott végzés ellen a Pp. 270. § (2)–(3) bekezdései alapján kizárt a felülvizsgálat.
- [4] Az indítványozó 2011. október 20-án fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, majd indítványát az Alkotmánybíróság felhívására határidőben fenntartotta, illetve a hatályos Abtv.-re figyelemmel kiegészítette. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) és (2) bekezdésére alapított alkotmányjogi panaszában azt állítja, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 270. § (2)–(3) bekezdései és a 273. §-a alaptörvény-ellenesek, ezek alkalmazása folytán pedig az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében szabályozott tisztességes eljáráshoz, illetve a XXVIII. cikk (7) bekezdésében szabályozott jogorvoslathoz való jogának sérelme következett be. Sérelme lényegét az indítványozó abban látja, hogy az egyfokú eljárásban a felek meghallgatása nélkül az eljáró bíróság kijelölése tárgyában hozott döntéssel megfosztották a törvényes bíróhoz, illetve jogorvoslathoz való jogától. Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdésére is. Az indítványozó a kifogásolt jogszabályi rendelkezések alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, valamint annak megállapítását kérte az Alkotmánybíróságtól, hogy a konkrét bírósági eljárásban ezek a rendelkezések nem alkalmazhatók. Indítványozta továbbá, hogy az Alkotmánybíróság hívja fel a jogalkotót az alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezések pontosítására, s ezáltal az alaptörvény-ellenesség megszüntetésére.
- [5] Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem befogadható, mert az nem felel meg az Abtv. 52. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt formai, illetve az Abtv. 29. §-ában meghatározott tartalmi feltételeknek. Az indítványozó a Legfelsőbb Bíróság által felülvizsgálati eljárásban alkalmazott jogszabályi rendelkezések alaptörvény-ellenességét állítva fordult az Alkotmánybírósághoz, de nem határozta meg, hogy az Alaptörvényben biztosított tisztességes eljáráshoz, illetve jogorvoslathoz való joga milyen sérelmet szenvedett e jogszabályi rendelkezések alkalmazása következtében. Az indítvány tartalmából az állapítható meg, hogy az indítványozónak nem a sérelmezett jogszabályi rendelkezésekkel, hanem a Pp. egyéb, mégpedig a bíró, illetve a bíróság kizárására, valamint az eljáró bíróság kijelölésére vonatkozó szabályaival kapcsolatban vannak aggályai. Az Alkotmánybíróság azonban kizárólag az indítványban megjelölt alkotmányossági kérdést vizsgálhatja, a támadott jogszabályi rendelkezésekkel kapcsolatban pedig az indítványozó alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vetett fel.
- [6] Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésére – az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1554/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3229/2012. (IX. 28.) AB VÉGGZÉS

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Pfv.VII.22.198/2011/2. számú végzése, illetve e végzéssel összefüggésben előterjesztett, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 271. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2012. március 22. napján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál az Alkotmánybíróságról szóló 2012. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján a Legfelsőbb Bíróság Pfv.VII.22.198/2011/2. számú végzésével összefüggésben. A végzés előzményeként lefolytatott bírósági eljárásban az indítványozó ellen indított kártérítési perben az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A felperesi fellebbezés alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, közbenső ítéletével megállapította az alperes kártérítési felelősségét, az összecszerűség tekintetében pedig az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A közbenső ítélettel szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, melyet a Legfelsőbb Bíróság a kifogásolt végzésével hivatalból elutasított. Az indokolás szerint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 271. § (2) bekezdése értelmében nincs helye felülvizsgálatnak olyan vagyoni jogi ügyekben, amelyben a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték az egymillió forintot nem haladja meg. Mivel az alapul fekvő bírósági eljárásban a keresettel érvényesíteni kívánt követelés értéke 675 ezer forint, a felülvizsgálatra nem kerülhetett sor.
- [2] Az indítványozó egyrészt a Pp.-nek a végzésben alkalmazott 271. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján. Álláspontja szerint sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdését, illetve XV. cikkét, hogy a jogalkotó az egymillió forintos határral rugalmatlanul és önkényesen húzta meg a felülvizsgálati értékhatárt, és nem biztosította a mérlegelési lehetőséget az eljáró bírónak. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a szerint

kérte a felülvizsgálati kérelmet elutasító végzés alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is. Ezzel összefüggésben önálló indokolást nem terjesztett elő, de hivatkozott arra, hogy a bíróságok a közbenső ítéletek vonatkozásában (annak kiterjesztő alkalmazásával) alaptörvény-ellenes gyakorlatot folytatnak.

- [3] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26-27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.
- [4] 2.1. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint előterjesztett alkotmányjogi panasz vonatkozásában az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó által felvetett alkotmányossági problémáról már döntött. Az 1173/D/2007. AB határozatban elutasította a Pp. 271. § (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt az Alkotmány 57. § (5) bekezdése, valamint 70/A. § (1) bekezdése tekintetében (ABH 2010, 1753.).
- [5] Az Abtv. 31. § (1) bekezdése szerint: ha alkotmányjogi panasz vagy bírói kezdeményezés alapján az alkalmazott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött, ugyanazon jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozással – ha a körülmények alapvetően nem változtak meg – nincs helye az alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszoknak.
- [6] Az Alkotmánybíróság a 3005/2012. (VI. 21.) AB végzésben kifejtette: „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése előtt hozott korábbi határozata alapján is hivatkozhat ítélt dologra, feltéve, hogy az Alaptörvény konkrét – a régi Alkotmányban foglaltakkal azonos vagy hasonló tartalmú – rendelkezései alapján ez lehetséges.” (Indokolás [12]).
- [7] Az Alkotmány 57. § (5) bekezdése lényegében megfelel az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jognak. A 70/A. § (1) bekezdésben rögzített diszkrimináció-tilalom és az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése között szintén megállapítható a lényegi azonosság, így az ítélt dolog fennáll. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság a 26. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszt – az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének *b*) pontja alapján visszautasította.
- [8] 2.2. Az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz tekintetében az Alkotmánybíróság megállapította, hogy nem teljesül az Abtv. 29. §-ában foglalt egyik feltétel sem. Az indítványozó

zó által felvetett, az alaptörvény-ellenes bírói gyakorlatra vonatkozó érvelés alapvetően nem a Legfelsőbb Bíróság végzéséhez kötődik, hanem a másodfokú bíróság jogerős ítéletéhez. Az indítványozó megállapításai a Pp. 253. § (4) bekezdésének második mondatával nem is állnak összhangban. Emellett a jogorvoslati jogból nem következik, hogy a másodfokú bíróság döntésével szemben további jogorvoslatot kellene biztosítani, ha a másodfokú bíróság valamely kérdésben (pl. jogalap) eltérő álláspontra helyezkedik az elsőfokú bírósághoz képest.

- [9] A fentiekre tekintettel az alkotmányjogi panasz sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel, ezért azt az Alkotmánybíróság – figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésére – az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkó Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2605/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3230/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.III.39.118/2011/5. számú végzése ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó (a peres eljárásban: felperes) számára a keresettel megtámadott közigazgatási határozatot 2009. január 11. napján szabályszerűen kézbesítették. Az indítványozó a jogerős közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt elkésetten, 2010. február 25-én fordult a Csongrád Megyei Bírósághoz, a keresetlevéllel egyidejűleg igazolási kérelmet is előterjesztett a keresetindítási határidő elmulasztása miatt. Az indítványozó nem győzte meg az elsőfokú bíróságot mulasztása vétlenségéről, ezért a bíróság az indítványozó igazolási kérelmét elutasította, egyúttal keresetlevelét a Pp. 130. § (1) bekezdés *h*) pontja alapján idézés kibocsátása nélkül elutasította.
- [2] Az indítványozó fellebbezése folytán másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését helyes indokai alapján helybenhagyta. Az indítványozó ezt követően felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához. Felülvizsgálati kérelmében az indítványozó arra hivatkozott, hogy mind az első-, mind a másodfokú bíróság megsértette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 106–109. §-aiban foglaltakat, de különösen a Pp. 109. § (3) bekezdésében az igazolási kérelem méltányos elbírálását előíró rendelkezését. A Kúria alkotmányjogi panasszal támadott határozata a felülvizsgálati kérelmet hivatalból arra hivatkozással utasította el, hogy az indítványozó által jogszabálysértőnek vélt, az igazolási kérelmet elutasító végzés ellen a felülvizsgálat a Pp. 270. § (2)–(3) bekezdései alapján kizárt. A Kúria végzése indokolásában kiemelte, hogy a felülvizsgálati kérelem tárgyát képező végzésnek a keresetlevelet a Pp. 130. § (1) bekezdés *h*) pontja alapján elutasító rendelkezése felülvizsgálat tárgya lehetett volna, de az indítványozó nem hivatkozott a Pp. 130. § (1) bekezdés *h*) pontjának bíróság általi megsértésére.
- [3] Az indítványozó panaszát az Alaptörvény XXVII. – helyesen: XXVIII. – cikk (7) bekezdésére alapította. Álláspontja szerint jogorvoslati joga annak folytán sérült, hogy igazolási kérelme elutasítása folytán „az ügy érdemi tárgyalására nem adtak lehetőséget a hatóságok.” Hivatkozott az Alaptörvénynek a jogszabályok értelmezésével kapcsolatos 28. cikkére is.
- [4] Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem befogadható, mert az nem felel meg az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 52. § (1) bekezdés *b*) és *e*) pontjaiban foglalt formai, illetve 29. §-ában meghatározott tartalmi feltételeknek. Az indítványozó a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott döntésével szemben fordult az Alkotmánybírósághoz, de nem határozta meg, hogy az Alaptörvényben biztosított jogorvoslatihoz való joga milyen sérelmet szenvedett a Kúria döntése következtében. Az indítvány arra vo-

natkozó indoklást sem tartalmaz, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével. Az indítványozó a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet nem állított, a Kúria – felülvizsgálati kérelmét elutasító – döntésével szemben semmilyen kifogást nem fogalmazott meg. Az Alkotmánybíróság alapvető feladata az Alaptörvényben biztosított jogok védelme, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést azonban az indítvány nem vet fel.

[5] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésére – az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2985/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TANÁCSAINAK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3231/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.21.952/2011/3. számú közbenső ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.21.952/2011/3. számú, 2012. február 24. napján kelt jogerős közbenső ítéletével szemben azért nyújtott

be alkotmányjogi panaszt, mert álláspontja szerint a táblabírói döntés sérti Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogot. Az indítványozói álláspont szerint a táblabíróság döntése ezen kívül sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiságból fakadó jogbiztonság elvét, és az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében foglalt, a Kúria egységes jogalkalmazás biztosításához fűződő alkotmányos feladatát. Az alkotmányjogi panaszban előadott érdemi okfejtés szerint az indítványozó azt sérelmezte, hogy a megismételt másodfokú eljárásban hozott táblabírósági ítélet nem felel meg a Legfelsőbb Bíróság döntésében előírtaknak, és a megismételt eljárásban több lényeges eljárási szabálysértés is történt, amelyek közül az indítványozó a bizonyítékok téves mérlegelését, az indokolási kötelezettség elmulasztását, illetve a fellebbezési kérelem korlátainak megsértését nevesítette. Az indítványozó álláspontja értelmében az eljárási hibák az Alaptörvényben biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának sérelmét eredményezték, és az indítványozó szerint sérült az egysé-

ges bírósági jogalkalmazás, valamint a jogbiztonság alkotmányos elve is.

[2] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért mindekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt formai, valamint az Abtv. 26–27. §§-ban, és az Abtv. 29–31. §§-ban foglalt tartalmi természetű befogadhatósági feltételeknek.

[3] 3.1. Az Abtv. 27. § a) pontja, és ezzel összhangban az Abtv. 52. § (1) bekezdés b) pontja úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasz kezdeményezésére olyan bírói döntéssel szemben van lehetőség, amely Alaptörvényben biztosított jogot sért. Az indítványozó a táblabírói döntést azonban részben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiságból fakadó jogbiztonság elvére, és az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében foglalt, az egységes bírósági jogalkalmazás követelményéről rendelkező alaptörvénybeli szabályra hivatkozással kifogásolta. Az indítványozó a jogbiztonság sérelmére az egységes bírói jogalkalmazás sérelmével összefüggésben hivatkozott, amely azonban nem minősül Alaptörvényben biztosított jognak, és így konkrét alapjogsérelmet sem alapozhat meg. A Kúria feladatait rögzítő, az egységes bírósági jogalkalmazás követelményéről rendelkező alaptörvénybeli szabály sem tekinthető az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának, így az alkotmányjogi panasz ebben a részében nem felel meg a befogadhatóság Abtv. 52. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt törvényi követelményének.

[4] 3.2. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. Az indítványozói álláspont értelmében a bírói döntés azért sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alapvető jogot, mert a táblabírói eljárásban lényeges eljárási szabálysértések történtek, így a bíróság tévesen mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, elmulasztotta indokolási kötelezettségének teljesítését, és túlterjeszkedett a fellebbezési kérelem korlátain. Az indítványozó alkotmányjogi panasza lényegében a kifogásolt ítélet, és az azt megelőző bírói eljárás teljes felülbírálatára, és a bizonyítékok újbóli mérlegelésére irányul. Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van jogköre, a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérle-

gelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára azonban már nem rendelkeznek hatáskörrel. Az indítványozó sem a táblabírói eljárásával, sem az ítélet érdemével kapcsolatosan nem állított olyan pontosan körülírt alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.

[5] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként így arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz részben az Abtv. 27. § a) pontjában, részben pedig az Abtv. 29. §-ában megfogalmazott befogadhatósági akadályban szenved. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. § a) pontjában fennálló befogadhatósági akadály miatt az Abtv. 64. § d) pontja alapján, míg az Abtv. 29. §-ában fennálló befogadhatósági akadály miatt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3042/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3232/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 5. § (2) bekezdés „amelyben a polgár él” szövegrésze, 5. § (3) bekezdés „-nak szándéka” szövegrésze, valamint 26. § (1) bekezdése, valamint a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtásáról szóló 146/1993. (X. 26.) Korm. rende-

let 34. § (1) és (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: régi Abtv.) 1. § b) pontja, illetve 21. § (2) bekezdése alapján utólagos normakontrollra irányuló indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.), valamint a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtásáról szóló 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) egyes rendelkezései alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert ellentétesnek tartotta az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, 8. § (1) bekezdésével, 58. § (1) bekezdésével, 59. § (1) bekezdésével, és 70/A. § (1) bekezdésével.
- [2] 2012. január 1-jén az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) hatályba lépésével a korábban folyamatban volt eljárások a törvény erejénél fogva megszűntek, azonban az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az eljárást le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [3] Erről az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, XX/176-1/2012. AB végzésében tájékoztatta az indítványozót, és egyidejűleg felhívta indítványaiegészítésére, amely a kötelező jogi képviselőt igazolására, valamint az indítvány Alaptörvénynek való megfeleltetésére irányult.
- [4] Az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben korábbi indítványát kiegészítette: kéri az Nytv. 5. § (2) bekezdés „amelyben a polgár él” szövegrésze, 5. § (3) bekezdés „-nak szándéka” szövegrésze, valamint 26. § (1) bekezdése, továbbá a Vhr. 34. § (1) és (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének és annak megállapítását, hogy a támadott rendelkezések a Fejér Megyei Bíróság (jelenleg: Székesfehérvári Törvényszék) előtt 8.K.22.073/2009. számon folyamatban volt közigazgatási perben, illetve a Legfelsőbb Bíróság (jelenleg és a továbbiakban: Kúria) előtt Kfv.III.37.176/2010. számon folyamatban volt felülvizsgálati eljárásban visszamenőlegesen nem alkalmazhatók. Megújított indítványában megjelölte az Alaptörvény B) cikk (1)–(2) bekezdését, I. cikk (1)–(2) bekezdését, VI. cikk (1)–(2) bekezdését,

XV. cikk (2) bekezdését, valamint XXVII. cikk (1) bekezdését, mint amelyeket a kifogásolt rendelkezések sértenek.

- [5] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [6] Az Abtv. 71. § (1) bekezdése alapján 2011. december 31-én megszűnt utólagos absztrakt normakontroll eljárások indítványozója által az Abtv. 71. § (3) bekezdése alapján 2012. március 31-ig benyújtható, az Abtv. szerint alkotmányjogi panasznak tekintendő indítványok csak az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti – ún. közvetlen – panaszok lehetnek, mivel ezek eredetileg sem irányultak jogerős bírói vagy közigazgatási határozat ellen. Bírói vagy közigazgatási határozatok ellen a régi Abtv. alapján benyújtott, és még el nem bírált panaszokat az Abtv. 73. § (1) bekezdése szerint folyamatban levő ügynek kell tekinteni, és el kell bíráltni, ha ennek feltételei fennállnak. Bírói eljárásnak vagy a bírói döntésnek a felülvizsgálatát az Abtv. 71. § (3) bekezdése alapján nem lehet kezdeményezni. Ebben az esetben az indítványozó a vitatott bírósági határozatok ellen nem nyújtott be alkotmányjogi panaszt a régi Abtv. 48. § (2) bekezdése szerinti határidőn belül. Ezért indítványa később sem alakulhat át az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasszá.
- [7] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványozó az Abtv. 26. § (1) bekezdésre alapított alkotmányjogi panaszát az Abtv. 64. § d) pontja alapján visszautasította, így a befogadásról már nem kellett dönteni.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2681/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3233/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.IX.30.349/2011/6. számú ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alaptörvény 24. cikk (1) [helyesen (2)] bekezdés *d*) pontja, illetve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján, a törvényben meghatározott határidőn belül alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve a Kúria Gfv.IX.30.349/2011/6. számú ítélete felülvizsgálatát, valamint – a Győri Ítéletábrla Gf.II. 20.026/2012/27. számú ítéletére is kiterjedő – megsemmisítését, illetve a másodfokú bíróság új eljárásra utasítását, továbbá az Abtv. 53. § (4) bekezdésére és 61. § (1) bekezdésére figyelemmel a támadott ítélet végrehajtásának felfüggesztését. Szerinte a bírósági határozatok sértik az Alaptörvény több cikkét, így 25. cikk (1) bekezdését, valamint 28. cikkét.
- [2] Az indítványozó úgy véli, a megjelölt határozatokkal az eljáró bíróságok megsértették az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdését, hiszen eszerint a bíróságok kizárólag igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el, jogalkotásit nem; továbbá a 28. cikket is, mely szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 1. §-a értelmében Magyarországon a bíróságok igazságszolgáltatási, továbbá törvény által meghatározott egyéb tevékenységet látnak el, míg a jogalkotás – az Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés *b*) pontja szerint is – az Országgyűlés hatáskörébe tartozik.
- [3] Az indítványozó szerint az ügyében eljáró bíróságok a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 201. § (2) bekezdését, konkrétan a feltűnő értékaránytalanság kategóriáját nem a törvény céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezték. Szerinte a bíróságok két okból is megsértették az Alaptörvényt: egyrészt azért, hogy a forgalom biztonságát, mint feltételt is figyelembe vették az értékaránytalanság, illetve a szerződés megtámadhatósága körében, holott a Ptk. erre vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz, másrészt a Ptk. 201. § (2) bekezdésében foglalt feltételt nem az Alaptörvénynek megfelelő módon értelmezték, így valójában jogalkotói tevékenységet végeztek, ami az indítványozó szerint az Országgyűlés hatáskörébe tartozik. Ezért szerinte a megjelölt bírósági határozatok nem felelnek meg az Alaptörvénynek.
- [4] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt formai és tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [5] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem befogadható, mert az Abtv. 27. § *a*) pontja szerinti, az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott követelménynek nem felel meg; a panaszos indítványában a bíróságok törvényértelmezését, különösen a Ptk. 201. § (2) bekezdését, annak helyességét vitatja, anélkül, hogy megnevezné, milyen, az Alaptörvényben biztosított jogát sérti a Kúria ítélete. Az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvénybe ütközés indokolása mellett az Abtv. 27. § szerint meg kell jelölni, hogy a bírói döntés az indítványozó milyen Alaptörvényben biztosított jogát sértette. Ezt az indítványozó nem tette meg, csupán a vitatott ítélet általános alaptörvény-ellenessége mellett hoz fel érveket, azzal, hogy állítása szerint a bíróság túllépte törvényértelmezési és – alkalmazási hatáskörét.
- [6] Az Alkotmánybíróság minderre tekintettel az alkotmányjogi panaszt – a törvényi feltételeknek nem megfelelő tartalmára tekintettel – az Abtv. 64. § *d*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2987/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3234/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének a fizető parkolóhelyek működésének és igénybevételének rendjéről szóló 33/2000. (IV. 24.) önkormányzati rendelet módosításáról és egységes szerkezetbe foglalásáról szóló 52/2006. (XII. 18.) sz. rendelet 8. § (7) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó 2006. május 8-án benyújtott indítványában jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálata iránt terjesztett elő kérelmet Békéscsaba Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének a fizető parkolóhelyek működésének és igénybevételének rendjéről szóló 33/2000. (IV. 24.) sz. rendelet (a továbbiakban: Ör.) 8. § (7) bekezdése alkotmány-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] Az Alkotmánybíróság 2012. január 17-én kelt, XX/113-1/2012. AB végzésében (a továbbiakban: AB végzés) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése alapján felhívta az indítványozót, hogy az Abtv. 71. § (1) bekezdése alapján megszünt ügyében az el nem bírált indítványában meghatározott jogszabállyal összefüggő alkotmányossági aggályt tartalmazó indítványát az Abtv. 26. §-a alapján alkotmányjogi panaszként az Alkotmánybíróság elé terjesztheti 2012. március 31-ig.
- [3] Az indítványozó az AB végzésben foglaltak alapján jogi képviselője útján 2012. március 30-án terjesztett elő alkotmányjogi panaszt az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján az Ör. 8. § (7) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére. Az indítványozó szerint az Ör. kifogásolt rendelkezése sérti az Alaptörvény II. cikkében biztosított emberi méltósághoz való jogot, illetve azzal összefüggésben a vállalkozás jogát és a versenyszabadságot. Az indítványozó hivatkozik továbbá az Ör. magasabb szintű jogszabályba ütközésére is.
- [4] Az Ör. támadott rendelkezése szerint a jogosulatlan parkolóhely használatért megállapított pótdíjfizetési kötelezettség a gépjárműt használót, illetve a jármű forgalmi engedélyében megjelölt tulajdonost (üzembentartót) egyetemlegesen terheli.
- [5] Az indítványozó – autókölcsönzéssel foglalkozó vállalkozó – kifejti, hogy tevékenységéből és a támadott rendelkezésből adódóan a jogosult Békéscsaba Vagyonkezelő Rt. rendszeresen terheli parkolási pótdíj megfizetésével, miközben ő bérleti szerződések másolatával tudja igazolni, hogy az érintett időpontokban bérlők használták a gépjárművet. Kifejti, hogy ezek alapján a Békéscsaba Vagyonkezelő Rt. „eljárása közvetlenül, bírói döntés nélkül eredményez jogsérelmet”.
- [6] Álláspontja szerint a parkolási viszony magánjogi jogviszony, így annak megszegése nem terhelhető szerződésen kívüli személyre. Az Alaptörvény II. cikkében biztosított emberi méltósághoz való jogot, illetve azzal összefüggésben a vállalkozás jogát és a versenyszabadságot sérti, hogy az Ör. akarata ellenére szerződéses jogviszony alanyává tette. Véleménye szerint kezességet egyébként is csak a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 272. § (2) bekezdése alapján vállalhatja.
- [7] Az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdésére hivatkozással előadja, hogy az Ör. a Ptk.-val ellentétesen, készfizető kezes pozíciójába helyezte a gépkocsi tulajdonosát. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kktv.) 21/A. § (2) bekezdésére hivatkozással kifejti, hogy az abban foglaltakkal ellentétesen az Ör.-ben nincs kimentési lehetőség.
- [8] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönteni kell annak befogadásáról. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. A jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek.
- [9] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján kivételesen akkor lehet kezdeményezni az Alkotmánybíróság eljárását, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás.
- [10] Az Ör. rendelkezései tartalmazzák, hogy a fizető-parkolóhelyeket kik, milyen feltételekkel vehetik igénybe, továbbá rendelkezik a feltételek be nem tartása esetén alkalmazandó szankciókról, ezek között a pótdíj fizetési kötelezettségről. Az Ör. 8. § (1) bekezdése főszabályként előírja, hogy a parkolóhely jogosulatlan használatáért a gépjárművek vezetői az Ör. 3. számú mellékletében meghatározott összegű pótdíj megfizetésére kötelesek. Az Ör. támadott 8. § (7) bekezdése e főszabály mellett tartalmaz egy kiegészítő szabályt is, miszerint az Ör.-ben foglalt jogosulatlan használat esetén a pót-

- díj fizetési kötelezettség egyetemlegesen terheli a szabálytalanságot elkövetőt és a jármű üzemben tartóját. Az Ör. 8. § (8) bekezdése alapján a pótdíj 30 napon túli meg nem fizetése esetén az üzemeltető a polgári jog szabályai szerint intézkedik annak behajtása iránt.
- [11] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti közvetlen alkotmányjogi panasz feltétele, hogy „közvetlenül” következzen be a vitatott jogsérelem. Ez akkor állapítható meg, ha a jogalany cselekvése (magatartása) nélkül állnak be a vitatott, alaptörvény-ellenesnek tartott joghatások.
- [12] Az Ör. alaptörvény-ellenesnek tartott rendelkezése azonban nem ilyen. Az üzemben tartó és a használó egyetemleges felelősségének beállításához több feltételnek kell teljesülnie: a gépjármű parkolása, a díjfizetés körüli jogvita, amelyre a bírói út is nyitva áll. A jogvitát eldöntő bírói határozat (ítélet) ellen az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt lehet benyújtani az Abtv. 30. §-a szerinti határidőn belül.
- [13] A Kktv. 15/A. § (1) bekezdése szerint „[a]z állami tulajdonban álló terek, parkok és egyéb közterületek vonatkozásában a kormány rendeletében, a helyi önkormányzat (fővárosban: a fővárosi önkormányzat) tulajdonában álló helyi közutak, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom előtt el nem zárt magánutak, valamint terek, parkok és egyéb közterületek vonatkozásában a helyi önkormányzat (fővárosban: a fővárosi önkormányzat) rendeletében – forgalomszervezési, valamint a 13. § (2) bekezdésében meghatározott indokok alapján, az e törvényben meghatározott keretek között – kijelölhet olyan várakozási övezetet, illetve várakozási övezeten kívül eső olyan várakozó helyet (a továbbiakban együtt: várakozási terület), amelynek a három vagy annál több kerekű járművel történő, várakozási célú használatáért várakozási díjat kell fizetni (a továbbiakban: díjfizetési kötelezettség).” A Kktv. 15/C. § (1) bekezdése rendelkezik továbbá a pótdíjfizetési kötelezettségről. Ennek behajtása a Kktv. 15/D. § (1) bekezdése szerint úgy történik, hogy „a szolgáltató a díj- és pótdíjfizetési felszólítást a várakozási terület díjfizetés nélküli használatának időpontjától számított 60 napos jogvesztő határidőn belül a jármű üzemben tartója részére postai küldeményként, vagy más egyéb igazolható módon megküldi”. A 15/D. § (3) bekezdése szerint „a várakozási díj- és pótdíjfizetési kötelezettség nem teljesítése esetén a tulajdonos, illetve az Ötv. 9. § (5) bekezdésben meghatározott szolgáltató követelését bírósági úton érvényesítheti. A parkolási díjból eredő igények érvényesítése esetén a kötelezett lakhelye szerinti helyi bíróság kizárólagosan illetékes.”
- [14] A Kktv. 15/D. § (4) bekezdése szerint a jármű üzemben tartója akkor mentesül a várakozási díj és pótdíj megfizetése alól, „ha a jármű a díjfizetés nélkül történt várakozást megelőzően jogellenesen került ki a birtokából, és igazolja, hogy a jogellenességgel összefüggésben kezdeményezték a megfelelő hatóság eljárását”.
- [15] A gépjármű üzemben tartója számára fentiek alapján sem az Ör. sem pedig a Kktv. nem zárja ki, hogy a díjkövetelést polgári peres úton a gépjármű használójával szemben polgári jogi igényként érvényesítse, vagy, hogy a gépjármű bérleti díjában ezt a kockázatot számításba vegye.
- [16] A fentiek alapján az indítvány nem felel meg az Abtv. 26. § (2) bekezdés a) pontjában előírt feltételnek, mivel az Ör. támadott rendelkezése nem közvetlenül alkalmazandó jogszabály.
- [17] Ezért az Alkotmánybíróság az indítványozó az Abtv. 26. § (2) bekezdésre alapított alkotmányjogi panaszát az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2726/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3235/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 158. § (1)–(3) bekezdései alaptörvény-ellenességének megállapítására és a Békés Megyei Bíróság előtt 2.Pkf.25605/2009. számon folyamatban volt eljárásban alkalmazásuk kizárására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. §

(3) bekezdése szerinti eljárásban alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, amelyben az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján kérte a bírósági végrehajtásáról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 158. § (1)–(3) bekezdésének megsemmisítését. A Vht. kifogásolt rendelkezései a második sikertelen ingatlanárverést követő eljárást szabályozzák, mely szerint ebben az esetben a végrehajtást kérő, több végrehajtást kérő esetén pedig a becsérték felét meghaladó legmagasabb ajánlatot tevő átveheti az ingatlant. Álláspontja szerint a támadott rendelkezések ellentétesek a Vht. 170. § (1) bekezdésével és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 251. §-ával. Az indítványozó álláspontja szerint a fenti normakollízió sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését (jogbiztonság), ezért kéri a Vht. hivatkozott rendelkezéseinek a megsemmisítését és alkalmazásuk tilalmának kimondását a Békés Megyei Bíróság előtt 2.Pkf.25605/2009. számon lefolytatott eljárásban.

- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg, mivel az indítványozó nem jelölte, hogy a Vht. hivatkozott rendelkezései mely Alaptörvényben biztosított jogát sértik. Az Abtv. 52. § (1) bekezdésének *b)* pontja szerint az alkotmányjogi panasz kérelem akkor tekinthető határozottnak, ha az tartalmazza az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. Az indítvány az Abtv. szerinti határozott kérelmet nem tartalmaz, így az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének *a)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s.k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1067/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3236/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 158. § (1)–(3) bekezdései alaptörvény-ellenességének megállapítására és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság előtt 2.Pkf.22874/2010. számon folyamatban volt eljárásban alkalmazásuk kizárására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, amelyben az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján kérte a bírósági végrehajtásáról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 158. § (1)–(3) bekezdésének megsemmisítését. A Vht. kifogásolt rendelkezései a második sikertelen ingatlanárverést követő eljárást szabályozzák, mely szerint ebben az esetben a végrehajtást kérő, több végrehajtást kérő esetén pedig a becsérték felét meghaladó legmagasabb ajánlatot tevő átveheti az ingatlant. Álláspontja szerint a támadott rendelkezések ellentétesek a Vht. 170. § (1) bekezdésével és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 251. §-ával. Az indítványozó álláspontja szerint a fenti normakollízió sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését (jogbiztonság), ezért kéri a Vht. hivatkozott rendelkezéseinek a megsemmisítését és alkalmazásuk tilalmának kimondását a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság előtt 2.Pkf.22874/2010. számon lefolytatott eljárásban.

- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg, mivel az indítványozó nem jelölte, hogy a Vht. hivatkozott rendelkezései mely Alaptörvényben biztosított jogát sértik. Az Abtv. 52. § (1) bekezdésének *b)* pontja szerint az alkotmányjogi panasz kérelem akkor tekint-

hető határozottnak, ha az tartalmazza az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. Az indítvány az Abtv. szerinti határozott kérelmet nem tartalmaz, így az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1068/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3237/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Mfv.I. 10.150/2011/8. számú ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A panaszos munkaviszonyát a munkáltató 2005. novemberében rendes felmondással megszüntette. A munkaviszony megszüntetése ellen a panaszos keresettel élt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál. Az elsőfokú bíróság 2008. június 23-án kelt 12.M.652/2005/32. sz. ítéletével a keresetet elutasította és arra kötelezte a panaszost, hogy fizessen meg a munkáltatónak 225 523 Ft perköltséget.
- [2] Az ítélet ellen a panaszos fellebbezett. A Fővárosi Bíróság, mint II. fokú bíróság 2009. október 27-én kelt 59.Mf.638683/2008/8. sz. részítéletével az I. fokú ítéletet megváltoztatta és megállapította, hogy a felmondás jogellenes volt, és a felperes munkaviszonya 2009. október 27. napjával szűnik meg. A másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a munkáltató nem bizonyította a szükséges mértékben a felmondás alapjául szolgáló tényeket. Az öszszegszerűség vonatkozásában a Fővárosi Munkaügyi

Bíróság 2010. március 5-én kelt 5.M.222/2010/10. sz. ítéletében a munkáltatót 3 957 291 Ft elmaradt munkabér, valamint annak késedelmi kamatai, továbbá 626 452 Ft átalány kártérítés és annak késedelmi kamatai, továbbá 235 000 Ft perköltség megfizetésére kötelezte.

- [3] A Fővárosi Bíróság másodfokú részítélete ellen a munkáltató élt felülvizsgálati kérelemmel. A felülvizsgálati eljárásban a Legfelsőbb Bíróság 2011. szeptember 7-én kelt Mfv.I. 10.150/2011/8. sz. ítéletében a Fővárosi Bíróság részítéletének a munkáltatói felmondás jogellenességét megállapító rendelkezését a perköltség és az illetékviselésre vonatkozó rendelkezésekre is kiterjedően hatályon kívül helyezte és a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 12.M.6502/2005/32. sz. ítéletét e körben helyben hagyta. A Legfelsőbb Bíróság a bizonyítékokat mérlegelve megállapította, hogy a munkáltató a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 89. § (2) bekezdésében foglalt bizonyítási kötelezettségének eleget téve a felmondásban foglaltak valóságát tanúvallomással, okiratokkal bizonyította.
- [4] A panaszos a Legfelsőbb Bíróság ezen ítélete ellen nyújtott be az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt.
- [5] Az indítványban kifejtett álláspont szerint a panaszosnak az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében szabályozott munkához való joga sérült annak következtében, hogy a bíróság eljárása során nem tett eleget az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében szabályozott tisztességes eljárás követelményeinek és indokolási kötelezettségének.
- [6] 2. Az alkotmányjogi panasz vizsgálata alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az nem felel meg a befogadhatóság követelményeinek.
- [7] Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [8] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. A panasz két vonatkozásban állítja a tisztességes eljárás követelményeinek sérelmét. Egyrészt álláspontja szerint sérült a részrehajlás nélküli tisztességes módon, ésszerű határidőn belül történő eljárás-hoz való jog, mert az elsőfokú eljárás közel két és fél évig tartott az alperes perelhúzó magatartása és a bíróság ezt meg nem akadályozó hozzáállása miatt. Az ésszerű határidőn belüli eljárás-hoz való jog sérelme a bírói döntés érdemét nem befolyásolja. Az eljárás elhúzódása miatt bekövetkezett jogsérelme az alkotmánybírósági eljárásban nem orvosol-

ható. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében szabályozott alapjog érvényesülésének biztosítéka e tekintetben a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 114/A.–114/B. §-aiban szabályozott kifogás.

- [9] Másrészt az indítványozó a tisztességes eljárásból való jog sérelmét abban látja, hogy a Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint helytelenül értékelte az eljárás során feltárt bizonyítékokat, és indokolási kötelezettségének sem tett eleget, mert ítéletének indokolásában nem adta indokát annak, hogy miért fogadta el ítéletének alapjául a többszörösen ellentmondásos és életszerűtlen tényelőadásokat tartalmazó tanúvallomások az alperes bizonyítási kötelezettsége körében, valamint indokolásában nem tért ki azokra a kifogásokra, aggályokra, amelyeket a munkavállaló ezen tanúvallomásokkal szemben bejelentett.
- [10] Az indítványozó érvelése alapvetően arra irányul, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálja felül a bizonyítás eredményének bírói mérlegelését.
- [11] A Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.
- [12] Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az Alkotmánybíróság arra kapott hatáskört, hogy a bírói ítéletnek az Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja. Az Alkotmánybíróságnak ez a hatásköre nem terjed ki a bizonyítás eredményének megállapítása során végzett bírói mérlegelés felülvizsgálatára. Az indítványozó sem a Legfelsőbb Bíróság eljárásával, sem az ítélet érdemével kapcsolatosan nem állított olyan alaptörvény-ellenességet, amely alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdést vetne fel.
- [13] Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az eljárás tárgyát képező alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában szabályozott befogadási feltételeknek, ezért az indítványt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2581/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3238/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság Balatonfőkajár vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 1/2006. (I. 13.) TNM rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerinti eljárásban alkotmányjogi panaszban kérte a Balatonfőkajár vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 1/2006. (I. 13.) TNM rendelet (a továbbiakban: TNMr.) alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó szerint a TNMr. ellentétes a Nemzeti Hitvallással, sérti az Alaptörvény P) cikkét (természeti erőforrások védelme), R) cikkének (1) és (2) bekezdését (jogszabályok tiszteletben tartásának követelménye), a T) cikk (3) bekezdését (jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel), az I. cikkét (alapvető jogok védelme), az V. cikkét (jogtalan támadás elhárításához való jog), a XIII. cikkét (tulajdonhoz való jog), a XX. és XXI. cikkét (egészséghez és egészséges környezethez való jog), valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdését (jogorvoslathoz való jog).

- [2] 2. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság az eljárását az Abtv. rendelkezései szerint folytatja le azon alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásokban, amelyek az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31. napján folyamatban voltak, feltéve, hogy az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései szerint fennáll. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy a jelen ügyben megújított alkotmányjogi

panasz megfelel-e az Abtv. 26–27. §-aiban és az Abtv. 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek.

- [3] 3. Az Abtv. 26. § (1) és (2) bekezdés a) pontja szerint, figyelemmel az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontjában írtakra, az indítványozó egyedi érintettsége nem állapítható meg. Az egyesület tagjai és más személyek nevében nem járhat el, az egyesület tagjai önállóan, saját nevükben nyújthatnak be Alaptörvényben biztosított jogaik sérelmére hivatkozással alkotmányjogi panaszt. Az egyesület érintettsége csak akkor lenne megállapítható, ha a támadott jogszabályi rendelkezések közvetlenül az egyesület tevékenységével kapcsolatos jogaira, tulajdonjogára vonatkoznának.
- [4] Mindezen indokok alapján, az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2677/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3239/2012. (IX. 28.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (1) bekezdés b) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítása iránt benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Martfű Város Önkormányzata 2011 júniusában kelt indítványában kérte a szociális igazgatásról és

- szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) 92. § (1) bekezdés b) pontja alkotmányellenességének megállapítását.
- [2] Tekintettel arra, hogy az indítvány a vitatott törvényi rendelkezés utólagos alkotmányossági vizsgálatára irányult, az eljárás az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (1) bekezdése alapján 2012. január 1-jei hatállyal megszűnt. Indítványát az indítványozó – az Alkotmánybíróság XX/177-1/2012. AB végzésére határidőben válaszolva – alkotmányjogi panaszként fenntartotta.
- [3] Az indítványozó az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján nyújtotta be panaszát. A panaszban a Szocvtv. azon rendelkezését támadja, amely abban az esetben, ha a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény fenntartója önkormányzati társulás, vagy többcélú kistérségi társulás a társulási megállapodásban kijelölt települési önkormányzatot tartalmazza fel arra, hogy az ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról rendeletet alkosson. Az indítványozó álláspontja szerint ez a rendelkezés sérti a települési önkormányzatoknak az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában rögzített alapjogát, mely szerint a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése törvény keretei között rendeletet alkot, valamint ellentétes a 32. cikk (2) bekezdésével, amely kimondja, hogy a helyi önkormányzat feladatkörében eljárva törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot. A vitatott törvényi rendelkezés a társulásban résztvevő önkormányzatok rendeletalkotási jogának elvonására ad felhatalmazást.
- [4] A térítési díjak, a kedvezmények megállapítása háttal van az önkormányzat bevételeire, a költségvetésére. Az a törvényi szabályozás, amely szerint egy adott települési önkormányzat olyan rendeletet alkot, amely más település önkormányzatára nézve annak költségvetését érintő kötelező rendelkezést tartalmaz, sérti az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés f) pontját is.
- [5] Az indítványozó érintettségének igazolására a panasz mellékleteként csatolta a Szolnok Kistérség Többcélú Társulása Társulási Tanácsának 2011. március 31-i ülésének jegyzőkönyvét, amelynek tanúságaként a társulási tanács 39/2011. (III. 30.) sz. határozatában a Szocvtv. 92. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően módosította a társulási megállapodást és a rendelet megalkotására Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzatát jelölte ki.
- [6] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.

- [7] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése a panasz tartami feltételeit a következőképpen határozza meg:
 „(2) Az (1) bekezdéstől eltérően, az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha
 a) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és
 b) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.”
- [8] A vitatott jogszabályi rendelkezés nem közvetlenül hatályosuló szabály. Érvényesüléséhez arra van szükség, hogy az önkormányzati társulás a társulási megállapodásnak a Szocvtv. 92. § (1) bekezdésének megfelelő módosítása során alkalmazza azt. A Szolnoki Kistérség Többcélú Társulásának Társulási Tanácsa a Szocvtv. 92. § (1) bekezdés b) pontját alkalmazta, amikor 39/2011. (III. 30.) sz. határozatában annak megfelelően módosította a társulási megállapodást, és kijelölte a rendelet megalkotására jogosult önkormányzatot.
- [9] A Társulási Tanács e döntése külön jogorvoslati kérelemmel nem támadható meg, de a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 41. § (4) bekezdése kimondja, hogy a települési önkormányzatok között a társulás működése során felmerülő vitás kérdésekben a bíróság dönt. A martfűi önkormányzatnak ebben az esetben tehát lett volna lehetősége arra, hogy jogsérelem orvoslását keresve keresettel forduljon a bírósághoz.
- [10] Az alkotmányjogi panasz tanúsága szerint az indítványozó ezzel a lehetőséggel nem élt.
- [11] Ennek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 26. § (2) bekezdésében az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott követelményeknek, ezért azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés e) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Holló András s. k.,
 tanácsvezető,
 előadó alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
 alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
 alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2692/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3240/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról és indítvány áttételéről

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság Törökbálint Önkormányzatának Törökbálint Nagyközség Építési Szabályzatáról szóló 18/2001. (2001.IX.18.) Ök. sz. rendelete; 24/2001. (2001.X.21.) Ök. sz. rendelete és 49/2009. (XI. 17.) Ök. rendelete alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja és az indítványt átteszi a Kúriára.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó 2011. december 22-én benyújtott eredeti indítványában Törökbálint Önkormányzatának Törökbálint Nagyközség Építési Szabályzatáról szóló 18/2001. (2001.IX.18.) sz. rendelete (a továbbiakban: HÉSZ); 24/2001. (2001.X.21.) sz. rendelete (a továbbiakban: Ör.); 49/2009. (XI. 17.) Ök. rendelete (a továbbiakban: HÉSZmr., együttesen: önkormányzati rendeletek) visszamenőleges hatályú megsemmisítését kérte.
- [3] 2012. január 1-jén az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) hatályba lépésével a korábban folyamatban volt eljárások a törvény erejénél fogva megszűntek, azonban az indítványozó az Abtv. 71. § (3) bekezdése értelmében – a 26. §-ban foglalt feltételek fennállása esetén – 2012. március 31-ig az Alkotmánybíróság elé terjesztheti indítványát, ha az abban megjelölt alkotmányos jogsérelem alaptörvény-ellenességet valósít meg. Erről az Alkotmánybíróság 2012. január 18-án kelt, XX/1484-1/2012. AB végzésében tájékoztatta az indítványozót.
- [4] Az indítványozó 2012. március 29-én az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz. Ebben az önkormányzati rendeletek alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mivel álláspontja szerint azok sértik az Alaptörvény P. cikkét, a Q. cikk (2) bekezdését, az R. cikk (1)–(3) bekezdését, a T. cikk (2)–(3) bekezdését, a XIII. cikk (1)–(2) bekezdését, a XX. cikk (1)–(2) be-

kezdését, a XXI. cikk (1)–(2) bekezdését, a XXII. cikket valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdését. Az indítványozó hivatkozott arra is, hogy az önkormányzati rendeletek – különösen is megalkotási eljárásuk – sértik az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: OTT) és a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló 2005. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: BATT) egyes rendelkezéseit.

- [5] Az Abtv. 37. § (1) bekezdése az önkormányzati rendelet felülvizsgálata tekintetében korlátozza az Alkotmánybíróság hatáskörét, eszerint „Az Alkotmánybíróság a 24–26. §-ban meghatározott hatáskörében az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való összhangját akkor vizsgálja, ha a vizsgálat tárgya az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata nélkül, kizárólag az Alaptörvénnyel való összhang megállapítása.” Ennek megfelelően az Alkotmánybíróságnak nincsen hatásköre valamely önkormányzati rendelet felülvizsgálatára olyan alkotmányjogi panasz keretében, amely az alaptörvény-ellenesség körén kívül eső törvényellenesség, jogszabály-ellenesség vizsgálatára irányul.
- [6] Jelen ügyben az indítványozók kifejezetten hivatkoztak az önkormányzati rendeletek és az OTT, valamint a BATT ellentétére. Mindezek alapján, tekintettel arra, hogy a vizsgálat tárgya nem kizárólag az önkormányzati rendeletek és az Alaptörvény vizsgálatának összhangja, az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz elbírálására nincsen hatásköre. Ilyen esetekben az indítványt át kell tenni az eljárásra hatáskörrel rendelkező Kúriára, mivel az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés c) pontja értelmében a bíróság dönt az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről. Ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján visszautasította, és az Ügyrend 31. § (1) bekezdés b) pontja és 64. §-a alapján a panasznak az eljárásra hatáskörrel rendelkező Kúriára történő áttételéről rendelkezett.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2683/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3241/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Solymár Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a telekadóról szóló 19/2010. (XII. 14.) önkormányzati rendelete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdése szerinti eljárásban Solymár Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a telekadóról szóló 19/2010. (XII. 14.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az indítványozó álláspontja szerint – mivel az Ör. 4. § (1) bekezdésében a helyi adóról szóló 1990. évi C. törvényben (a továbbiakban: Hatv.) foglalt mentességeken túl mentességet biztosított azon magánszemélyek részére is, akik az adóév január 1-jén bejelentett lakóhellyel rendelkeznek Solymár Nagyközség Önkormányzat területén – az Ör. ellentétes az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdés utolsó fordulatában foglaltakkal, hátrányos megkülönböztetést tartalmaz. Ezért kérte az Ör. alaptörvény-ellenességének megállapítását és hatálybalépésére visszamenőleges hatállyal történő megsemmisítését.
- [3] Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg.
- [4] Az Ör. rendelkezései nem közvetlenül alkalmazandó normák, amelyek nem az érintettek önkéntes jogkövető magatartásával, alkalmazásával hatályosulnak, ezért az indítványozó közvetlen és tényleges érintettsége nem áll fenn. A telekadót az önkormányzati adóhatóság kivetéssel állapítja meg, a telekadó megfizetésére vonatkozó rendelkezések konkrét egyedi esetben az adóhatósági eljárás révén hatályosulnak. Az Ör. rendelkezéseiből közvetlenül, bírói döntés nélkül az Alaptörvényben biztosított jog sérelme nem következik. Ezért az Abtv. 26. § (2) bekezdésében meghatározott kivételes eljárás nem folytatható le.

- [5] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Holló András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2701/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3242/2012. (IX. 28.) AB HATÁROZATA

a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 268. § (1) bekezdésének és 305. § (1) bekezdésének egyes szövegrészei alaptörvény-ellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló bírói kezdeményezés elutasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 268. § (1) bekezdésének első mondata „[a] bíróság hivatalból” szövegrészenek, a 268. § (1) bekezdésének második mondata „[a]z ügyész megkeresése a vádirat hiányosságainak pótlására” szövegrészenek, valamint a 305. § (1) bekezdésének „hivatalból (...) további bizonyítás felvételét, illetőleg bizonyíték megszerzését rendelheti el” szövegrészenek alaptörvény-ellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó Pesti Központi Kerületi Bíróság bírójának az előtte 25.B.VIII.34.402/2011. szám alatt folyamatban lévő büntető ügyben – az eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybírósághoz fordult. Indítványában a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 268. § (1) bekezdésének első mondatának „[a] bíróság hivatalból” szövegrésze, a 268. § (1) bekezdésének második mondatának „[a]z ügyész megkeresése a vádirat

hiányosságainak pótlására” szövegrésze, valamint a 305. § (1) bekezdésének „hivatalból (...) további bizonyítás felvételét, illetőleg bizonyíték megszerzését rendelheti el” szövegrésze vonatkozásában kérte az alaptörvény-ellenesség megállapítását és a támadott jogszabályhelyek megsemmisítését.

- [2] A büntetőeljárás terheltjeivel szemben kábítószerrel visszaélés vétsége miatt emelt vádat a Budapesti VIII. kerületi Ügyészség. Az indítványozó bíró álláspontja szerint azonban a Be. fent megjelölt rendelkezései alaptörvény-ellenesek, ezért az Alkotmánybírósághoz fordult.

- [3] Az indítványozó bíró az előtte folyamatban lévő büntetőeljárás során alkalmazandó jogszabályhelyek vonatkozásában azt kifogásolta, hogy azok sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében, valamint a XXVIII. cikk (3) bekezdésében meghatározott alapjogokat, azaz ellentétesek a független és pártatlan bírósági eljárás, illetőleg a védelemhez való jog alkotmányos elvével. Az indítványozó kifejtette, hogy a Be. 268. § (1) bekezdésében szereplő azon szabályozás, miszerint az eljáró bíró hivatalból intézkedik aziránt, hogy a bizonyítási eszközök a tárgyaláson rendelkezésre álljanak, és ennek érdekében, valamint a vádirat hiányosságainak pótlása okán megkeresheti az ügyészt, alaptörvény-ellenes. A bíróság ugyanis akkor, amikor a törvényes vád elemeinek pótlására hívja fel az ügyészt, „a vád terebélyesre lép”, „segítséget nyújtva ahhoz, hogy a törvénytelen vád törvényessé váljon”. Az eljáró bíró ily módon – érvelése szerint – a vádhatóság segítőjévé válik. Az indítványozó kifejtette, a „nem törvényes vád bizonyítatlan vádat jelent, e hiba kijavítása pedig a bizonyítás egy formája”, így az ezen hiányosság kiküszöbölését célzó megkeresés a bizonyításban nyújt segítséget az ügyész számára. Ezen szabályozás tehát az indítványozó bíró véleménye szerint sérti a független és pártatlan bírósághoz való jogot, ellentétes a tisztességes eljárás alkotmányos követelményével. Az indítványozó bíró a fenti okfejtését minden, az eljáró bíró által elrendelt bizonyítási eljárásra kiterjeszti előadva, hogy amikor a bíró nem a vádhatóság, avagy a védelem által előterjesztett bizonyítási indítvány felől dönt, hanem hivatalból rendelkezik valamely, a tényállás teljesebb felderítését szolgáló eljárási cselekmény elvégzéséről, akkor „ügyészi szerepbe lép”, ezáltal megsérti a funkciómegosztás elvét [Be. 1. §, 4. § (1) bekezdés]. Az indítványozó tehát a Be. 305. § (1) bekezdésének azon rendelkezését is alaptörvény-ellenesnek találja, amely a bíró számára a tárgyaláson lehetővé teszi a hivatalból (azaz erre irányuló konkrét indítvány nélkül) történő bizonyítást: E körben azt hangsúlyozza az indítvány, hogy „(...) minden olyan bizonyítás, ahol a törvény a bíróság hivatalból való eljárását írja elő, szükségképpen alaptörvény-ellenes, hisz amennyiben hivatalból szerez be bizonyítékot, idéz meg tanút, folytat le nem indítványozott bizonyítást a bíró, úgy az

ügyész segítőjévé válik, pártatlanságához objektív kétely fér”. Ez a törvényi rendelkezés tehát – álláspontja szerint – „többletjogosítványt ad az ügyésznek a bíró quasi segítőként való mellérendelésével”, ami a pártatlanság elvének sérelmét okozza. Érvelése szerint a „fegyverek egyenlőségének elvéből következik, hogy a vád és a védelem közel azonos lehetőségekkel kell, hogy rendelkezzen az eljárásban, amennyiben ez nem így van, és a törvény jelenleg a vádló javára többlet jogosítványokat biztosít, az sérti a fair eljárás, a fegyveregyenlőség, és a védelemhez való jog” alkotmányos elvét. Az indítványban kifejtettek lényegét az eljáró bíró akképpen foglalta össze, miszerint azok a törvényhelyek, amelyek a bíró számára előírják a törvényes vád elemeinek pótlása érdekében az ügyész felhívását, illetőleg azok, amelyek a hivatalból történő bizonyítást lehetővé teszik, sértik a független és pártatlan bírósághoz való jogot, továbbá a fegyveregyenlőség, a tisztességes eljárás és a védelemhez való jog alkotmányos alapelveit. Mindebből pedig az indítványozó bíró azt a következtetést vonta le, miszerint „az egyetlen, az Alaptörvénnyel összhangban álló értelmezés főszabálya csak a bíró hivatalból bizonyítási tilalma lehet”.

- [4] Az indítványozó bíró a támadott jogszabályokkal szembeni fenti aggályok mellett utal még az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény tisztességes eljáráshoz való joggal kapcsolatos előírásaira is.
- [5] A bírói kezdeményezés alapján az Alkotmánybíróság az eljárást az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 25. §-a alapján folytatta le.

II.

- [6] Az indítványozó által felhívott, illetőleg az Alkotmánybíróság által figyelembe vett jogszabályi rendelkezések a következők:
- [7] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései: XXVIII. cikk (1) „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”
- XXVIII. cikk (3) „A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.”
- [8] 2. A Be. indítványban támadott rendelkezései: „268. § (1) A bíróság hivatalból vagy az eljárásban részt vevő személyek indítványára intézke-

dik aziránt, hogy a bizonyítási eszközök a tárgyaláson rendelkezésre álljanak. Ennek érdekében – határidő tűzésével, szükség esetén az eljárás felfüggesztése mellett – megkeresheti az ügyészt, továbbá pártfogó felügyelői vélemény beszerzését rendelheti el. Az ügyész megkeresése a vádirat hiányosságainak pótlására, továbbá – ha a bizonyítás felvétele kiküldött bíró vagy megkeresett bíróság útján nem lehetséges (304. §), és a bizonyítás kiegészítése tárgyaláson nem végezhető el – bizonyítási eszköz felkutatására és biztosítására irányulhat.”

305. § (1) Ha a bíróság a bizonyítás eredményéhez képest az ügy teljesebb felderítését tartja szükségesnek, hivatalból vagy indítványra további bizonyítás felvételét, illetőleg bizonyíték megszerzését rendelheti el. Ha ez nyomban nem lehetséges, a bíróság a tárgyalást elnapolja, és a bizonyítást az új hatánapra kitűzött tárgyaláson veszi fel.”

- [9] 3. A Be. egyéb rendelkezései:

„2. § (1) A bíróság az ítélezés során törvényes vád alapján jár el.

(2) Törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi.”

„4. § (1) A vád bizonyítása a vádlót terheli.”

„75. § (1) A bizonyítás azokra a tényekre terjed ki, amelyek a büntető és a büntetőeljárás jogszabályok alkalmazásában jelentősek. A bizonyítás során a tényállás alapos és hiánytalan, a valóságnak megfelelő tisztázására kell törekedni, azonban, ha az ügyész nem indítványozza, a bíróság nem köteles a vádat alátámasztó bizonyítási eszközök beszerzésére, és megvizsgálására.”

„217. § (1) Az ügyész vádiratnak a bírósághoz való benyújtásával emel vádat.

(...)

(3) A vádirat tartalmazza

a) a vádlottnak a 117. § (1) bekezdésében felsorolt személyi adatait,

b) a vád tárgyává tett cselekmény leírását,

c) a vád tárgyává tett cselekménynek a Btk. szerinti minősítését,

d) az eljárás megindításához szükséges külön törvényi feltétel (magánindítvány, feljelentés, kivánat, mentelmi jog vagy mentesség felfüggesztése, hozzájárulás a büntetőeljárás megindításához) meglétét,

e) a bíróság hatáskörére és illetékességére vonatkozó jogszabályok megjelölését, továbbá a vád-

iratot benyújtó ügyész hatáskörére, illetőleg illetékességére vonatkozó szabályokra való utalást,
f) a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó indítványt,
g) a bejelentett polgári jogi igényt, továbbá az egyéb indítványokat,
h) a tárgyalásra idézendők és az arról értesítendő indítványozását, illetve azon tanúk vallomása felolvasásának az indítványozását, akiknek a vallomása szükséges a bizonyításhoz, de a személyes megjelenésük a tárgyaláson nem indokolt, illetve a tárgyaláson való megjelenésük aránytalan nehézséggel járna vagy nem lehetséges,
i) a bizonyítási eszközök megjelölését, valamint azt, hogy mely tény bizonyítására szolgálnak,
j) a tárgyaláson való bizonyítás felvételének sorrendjére vonatkozó indítványt.”

„266. § (3) A bíróság az eljárást felfüggesztheti, (...)

b) ha az ügyész megkeresése a vádirat hiányosságainak pótlására, a bizonyítási eszköz felkutatására, biztosítására, megvizsgálására és arra irányult, hogy a bizonyítékok a tárgyaláson rendelkezésre álljanak [268. § (1) bek.],”

„267. § (1) A bíróság az eljárást megszünteti, (...)

j) ha a vád nem törvényes [2. § (2) bek.],
k) ha a vádirat nem felel meg a 217. § (3) bekezdésében foglaltaknak, és az ügyész nem tett eleget a 268. § (1) bekezdése szerinti megkeresésben foglaltaknak,”

„320. § A bíróság az ügydöntő határozat meghozatala előtt a bizonyítási eljárást újra megnyitja, ha ezt a perbeszédekben, a felszólalásokban, illetőleg az utolsó szó jogán elhangzottakban foglaltak miatt szükségesnek tartja.”

III.

[10] Az indítvány nem megalapozott.

[11] 1. Az Alkotmánybíróság számos alkalommal foglalkozott már a tisztességes eljárás elvének egyes elemeivel, így a független és pártatlan bírósághoz, illetőleg ezzel összefüggésben a védelemhez való jog mibenlétének és a büntetőeljárásban érvényesülő, az Alkotmányból levezetett alapelvek egyes kérdéseivel. Az 53/1991. (X. 31.) AB határozatban az Alkotmánybíróság rögzítette, hogy a „bírói hatalom – amely a magyar parlamenti demokráciában is elvállik a törvényhozó és a végrehajtó hatalomtól – az állami hatalomnak az a megnyilvánulása, mely az erre rendelt szervezet útján a vitássá tett vagy meg-

sértett jogról – törvényben szabályozott eljárás során – kötelező erővel dönt.” [53/1991. (X. 31.) AB határozat, ABH 1991, 266, 267.]. Az állam büntető monopóliumával kapcsolatos alkotmánybírói álláspontot a 14/2004. (V. 7.) AB határozat úgy foglalta össze, hogy „[a] bűncselekmények a társadalom jogi rendjének sérelmét jelentik és a büntetés joga kizárólag az államot, mint közhatalmat illeti. A büntető igazságszolgáltatás állami monopóliumból a büntető igény érvényesítésének kötelezettsége következik. Ez az alkotmányos kötelezettség indokolja, hogy az állami büntető hatalmat gyakorló szervek hatékony eszközöket kapjanak feladataik teljesítéséhez, még ha ezek az eszközök, lényegüket tekintve, súlyosan jogkorlátozóak is.” [14/2004. (V. 7.) ABH 2004, 241, 253.].

[12] „A bírói hatalom legfőbb sajátossága (...) az, hogy állandó és semleges.” [17/1994. (III. 29.) AB határozat, ABH 1994, 84, 85.]. A Be. 1. §-a az alapelvek között első helyen rögzíti, miszerint a büntetőeljárásban a vád, a védelem és az ítélezés egymástól elkülönül. A védelem, illetőleg a funkciómegosztás elvével kapcsolatosan a 14/2002. (III. 20.) AB határozat (a továbbiakban: Abh1.) leszögezte, hogy „[a] vád, a védelem és az ítélezés elkülönítésének elméleti absztrakcióját a büntető eljárási törvény normává emeli, amikor az adott típusú eljárási feladatokhoz tételes szabályaival konkrét jogosultságokat és kötelezettségeket rendel, továbbá az adott funkcióval összefüggésben határozza meg a hatásköri, illetékességi, összeférhetetlenségi, kizárási szabályokat.” (Abh1. ABH 2002, 101, 104.). „A tisztességes eljárás követelményének alapfeltétele a vádlói és az igazságszolgáltatási funkciók szétválasztása. Az ügyészség és a bíróság feladatainak elkülönítése, az egyes tevékenységi körökre vonatkozó részletes szabályok, az eljárás alanyai számára előírt kötelezettségek és a részükre biztosított jogosultságok konstrukciója eljárási garanciákat is jelent a védelem számára” (Abh1. ABH 2002, 101, 107.).

[13] A bíróság pártatlanságával kapcsolatos követelményrendszerre vonatkozó első döntésében az Alkotmánybíróság rögzítette, hogy „[a] pártatlan bírósághoz való alkotmányos alapjog az eljárás alá vont személy iránti előítéletmentesség és elfogulatlanság követelményét támasztja a bírósággal szemben. Ez egyrészt magával a bíróval, a bíró magatartásával, hozzáállásával szembeni elvárás, másrészt az eljárás szabályozásával kapcsolatos objektív követelmény: el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében.” [67/1995. (XII. 7.) AB határozat, ABH 1995, 346, 347.].

[14] Az Abh1.-ben az Alkotmánybíróság a pártatlan bírósághoz való joggal ellentétesnek találta és ezért megsemmisítette az akkor hatályos Be. azon rendelkezését, amely az ügyben eljáró bírót arra kötelezte, hogy amennyiben a vád kiterjesztésének le-

hetőségét észleli, úgy erre az ügyész figyelmét felhívja. Ezen – törvény által előírt – kötelezettség a bíró számára tipikusan ügyészi feladat átvételét jelentette, ráadásul értelemszerűen akkor, ha az ügyész ezt – a vád számára nyilvánvalóan kedvező – lehetőséget nem észlelte. A szóban forgó jogszabály tehát a pártatlan és független bírót arra kötelezte, hogy az ügyészt segítse feladatai ellátása során, csorbítva ezáltal a védelem jogait is. Az Abh1.-ben az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy a „bírói és ügyészi tevékenységre vonatkozó részletes eljárási szabályok, az eljárás alanyai számára előírt kötelezettségek és a részükre biztosított jogosultságok konstrukciója a tisztességes eljárás követelménye szempontjából alapvető jelentőségű. Az eljárási funkciók közötti átjárhatóság lehetőségének megteremtése, sőt kötelezettség történő előírása, amely az eljárás teljes bírósági szakaszában töretlenül érvényesül, a vád tartalmi törvényességét kérdőjelezi meg és ekként sérti a tisztességes eljárás követelményét.” (Abh1. ABH 2002, 101, 110.)

[15] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint tehát a tisztességes eljárás követelményével, azon belül is a pártatlan bírósághoz való joggal ellentétes az olyan szabályozás, amely a vádképviselő részét képező valamely funkció betöltését a bíró számára kötelezővé tesz, így ítélkezésen kívüli feladat ellátását lehetővé téve számára. A fegyverek egyenlőségének elve az Alaptörvényben nem nevesített, de elismert, a büntetőeljárás egészében irányadó alkotmányos alapelv. Ezen elv „a büntetőeljárásban azt biztosítja, hogy a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye és alkalma legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson és állást foglalhasson. A fegyverek egyenlősége nem minden esetben jelenti a vád és a védelem jogosítványainak teljes azonosságát, de mindenképpen megköveteli, hogy a védelem a váddal összevethető súlyú jogosítványokkal rendelkezzen.” [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95–96.]

[16] 2. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a Be. indítványozó bíró által aggályosnak tartott rendelkezései – figyelemmel az Alkotmánybíróság fentiekben bemutatott gyakorlatára – sértik-e a bírói függetlenség követelményét, illetőleg a funkciómegosztás és fegyveregyenlőség elvét.

[17] 2.1. Az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményező bíró álláspontja szerint a Be. 266. §-ában és 267. §-ában szereplő azon szabályozás, amely a vádirat hiányosságainak pótlása érdekében lehetővé teszi a bíró számára az ügyész megkeresését, alaptörvény-ellenes, hiszen „segítséget nyújt ahhoz, hogy a törvénytelen vád törvényessé váljon”. Az eljáró bíró ily módon a „vádhatóság segítőjévé válik”.

[18] Az Alkotmánybíróság a vizsgálat ezen körében áttekintette a Be. ún. törvényes vádra vonatkozó szabá-

lyait. A Be. 2. § (1) bekezdése rögzíti, miszerint a bíróság az ítélkezés során törvényes vád alapján jár el. A (2) bekezdésben pedig a törvény felsorolja a törvényes vád tartalmi kellékeit. Amennyiben az ügyészség által a bírósághoz benyújtott vádirat a törvényben előírt ezen minimális formai és tartalmi követelményeknek nem felel meg, úgy a vád nem törvényes. A Be. a „nem törvényes vád” fogalmától azonban megkülönbözteti a „kellékhianyos vád” fogalmát. A Be. 217. § (3) bekezdése ugyanis – a 2. § (2) bekezdése szerint „váddefiníció” fogalmi elemein túl – további tartalmi feltételeket állít az ügyészség által benyújtandó vádirattal szemben. Ha a vádirat a Be. 2. § (2) bekezdésében meghatározott kritériumoknak megfelel ugyan, de a 217. § (3) bekezdésében szereplő elemeket nem, vagy nem teljes körűen tartalmazza, „kellékhianyos” vádról beszélhetünk. E fogalompár (ti. „nem törvényes”, illetőleg „kellékhianyos” vád) két eleméhez a törvény más-más jogkövetkezményt fűz. A Be. 267. § (1) bekezdésének j) pontja alapján a bírónak az eljárás megszüntetése felől kell rendelkeznie, ha a vád nem törvényes. Amennyiben pedig a vád kellékhianyban szenved, úgy a bíró – támadott jogszabály alapján – megkeresi az ügyészséget a hiányosságok pótlására. Ha az ügyész e felhívásnak nem tesz eleget, a bíró a Be. 267. § (1) bekezdésének k) pontja alapján köteles megszüntetni az eljárást. [Mindezen jogkövetkezmények alkalmazására az eljáró bíró nem csak a tárgyalás előkészítése során, de a tárgyalási szakaszban is jogosult: Be. 275. § (1) bekezdés, 309. § (1) bekezdés, 332. § (1) bekezdés d) pont.]

[19] A Be. indítványozó bíró által sérelmezett 268. § (1) bekezdése tehát akkor írja elő a bíró számára az ügyész megkeresését, ha a vád törvényes, azaz megfelel a törvény által előírt minimális formai és tartalmi feltételeknek, tehát a büntetőeljárás bírósági szakaszának lefolytatására alkalmas ugyan, de az eljáró bíró megítélése szerint további vádirati kellékek is szükségesek. Ebben az esetben tehát – szemben az indítványozó bíró érvelésével – nem arról van szó, hogy „a bíró segítséget nyújt az ügyésznek ahhoz, hogy a törvénytelen vád törvényessé váljon”, hiszen a vád ebben az esetben törvényes. Törvényes vád benyújtása esetén – a vádmonopólium elvéből és az állami büntető igény jogának elvéből fakadóan – a bíróságnak kötelezettsége keletkezik a vádban megjelölt történeti tényállás és a vádhatóság által megvádolt személy felelőssége felől döntést hozni. Amikor tehát a bíró a Be. 268. § (1) bekezdését alkalmazva felhívja az ügyészt az esetleges hiányosságok pótlására, semmilyen segítséget nem nyújt az ügyész számára, hanem épp ellenkezőleg, a bírósági szakasz lefolytatására egyébként alkalmas vádirat pontosítására, kiegészítésére kötelezi őt, amellyel – a büntetőeljárás kiszámíthatóságának elősegítésén keresztül – a védelem alapo-

sabb felkészülését segíti. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Be. azon rendelkezése, amely a bíró számára előírja, hogy az ügyészt – az eljárás megszüntetésének terhe mellett – az egyébként a „törvényes vád” kritériumainak megfelelő vádirat pontosítására, kiegészítésére hívja fel, nem az ügyészt, hanem egyrészt az eljárás eredményességét, ezzel összefüggésben pedig magát a bírót és a védelem felkészülését segíti. Ebből fakadóan a támadott rendelkezés az Alaptörvény XXVIII. cikkében rögzített tisztességes eljáráshoz, illetőleg védelemhez való jogot nem sérti.

[20] 2.2. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban a Be. 305. § (1) bekezdésében szereplő, a bíró által hivatalból elrendelt bizonyításra vonatkozó szabályozás alkotmányosságát vizsgálta. Az indítványozó bíró álláspontja szerint megsérti a funkciómegosztás elvét minden olyan bizonyítás, ahol a törvény a bíróság hivatalból való eljárását írja elő. Ez a helyzet szükségképpen alaptörvény-ellenes, hiszen amennyiben a bíró hivatalból szerez be bizonyítékot, idéz meg tanút, folytat le nem indítványozott bizonyítást, úgy az ügyész segítőjévé válik, pártatlanságához objektív kétely fér.

[21] A Be. bizonyításra vonatkozó általános és különös szabályai szerint a bizonyítás során a tényállás alapos és hiánytalan, a valóságnak megfelelő tisztázására kell törekedni, azonban, ha az ügyész nem indítványozza, a bíróság nem köteles a vádat alátámasztó bizonyítási eszközök beszerzésére és megvizsgálására (Be. 75. § (1) bekezdés). Azt a rendelkezést, miszerint a vádat alátámasztó bizonyítékok beszerzésére a bíró nem köteles, a Be. módosításáról rendelkező 2006. évi LI. törvény 37. §-a iktatta be. A novellához fűzött miniszteri indokolás szerint „a független és pártatlan bíróság eljárási helyzetétől idegen követelmény lenne a vádat alátámasztó bizonyítékok hivatalból történő beszerzésének és megvizsgálásának kötelezettsége (...) [a]z állami büntető igény érvényesítése az ügyész alkotmányos kötelezettsége és ennek a szakmai, hivatásbeli mulasztásból eredő elenyészésének kockázatát is az ügyész viseli. A kockázat csökkentéséhez fűződő érdek semmiképp nem lehet erősebb, mint a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesítése. Ez utóbbinak viszont alapvető feltétele az eljárásbeli funkciók tiszta elkülönítése.” A jelenleg hatályos eljárási szabályok szerint tehát a bíró egyfelől a tényállás alapos és hiánytalan felderítésére köteles törekedni, másfelől azonban ennek során a vádat alátámasztó bizonyítékok beszerzésére nem köteles, de jogosult. A Legfelsőbb Bíróságnak az 1998. évi XIX. törvény egyes rendelkezései értelmezéséről szóló 1/2007. BK véleménye is rögzíti, hogy „a Be. Novella szerinti kiegészítés nem azt jelenti, hogy a bíróság a vádló indítványa hiányában terhelő bizo-

nyítékot nem szerezhet be, illetve nem vizsgálhat meg, hanem csupán azt, hogy erre nem köteles.

[22] Ebből pedig az fakad, hogy erre nem is kötelezhető, tőle nem számon kérhető”. Ezzel összefüggésben pedig a Legfelsőbb Bíróság azt is rögzítette, hogy a másodfokú eljárásban „a felülbírálat során nem értékelhető eljárási szabálysértésként vagy megalapozatlansági okként, hogy az elsőfokú bíróság nem szerzett be a vádat alátámasztó olyan bizonyítási eszközt, amelynek a beszerzésére az ügyész nem tett indítványt.”

[23] A törvényalkotó tehát a tényállás teljeskörű felderítésére irányuló bírói kötelezettségén – a függetlenség és pártatlanság alkotmányos követelményére figyelemmel – „lazított” annyiban, hogy a bíró – indítvány hiányában – mellőzheti azon bizonyítási eszközök beszerzését, amelyek egyértelműen kizárólag a vádat támasztanak alá. Ebből azonban az is következik, hogy a bíró ezen bizonyítási eszközök beszerzésének hivatalból történő elrendelésével törvénysértést nem követ el.

[24] A Be. 305. § (1) bekezdése alapján a bírónak lehetősége van a bizonyítás kiegészítésére: „Ha a bíróság a bizonyítás eredményéhez képest az ügy teljesebb felderítését tartja szükségesnek, hivatalból vagy indítványra további bizonyítás felvételét, illetőleg bizonyíték megszerzését rendelheti el”. (A Be. 320. §-a szerint erre a bizonyítási eljárási befejezését követően is lehetősége van a bírónak: „A bíróság az ügydöntő határozat meghozatala előtt a bizonyítási eljárást újra megnyitja, ha ezt a perbeszédében, a felszólalásokban, illetőleg az utolsó szó jogán elhangzottakban foglaltak miatt szükségesnek tartja”.)

[25] Az Alkotmánybíróság ezek után azt vizsgálta, hogy az a szabályozás, miszerint az eljáró bíró számára nem tiltja a bizonyíték – erre irányuló indítvány hiányában, hivatalból történő – beszerzését, sérti-e a független és pártatlan bírósághoz való jogot, ellentétes-e a fegyveregyenlőség és a funkciómegosztás alkotmányból levezethető elvével.

[26] A Be. 305. § (1) bekezdése abban az esetben teszi lehetővé a bíró számára a bizonyítás hivatalból történő kiegészítését, ha a lefolytatott bizonyítási eljárás addigi eredményéhez képest az ügy teljesebb felderítése látszik szükségesnek. A bíró által elrendelt bizonyítás tehát a tényállás maradéktalan felderítését, azaz a büntetőjogi felelősség felőli megalapozott döntéshez szükséges adatok hiánytalan megállapítását célozza. A tényállás felderítése azonban nem azonos a bűnösség szükségszerű bizonyításával. Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a bíró által – indítvány hiányában, tehát hivatalból történő – bizonyítás éppúgy vezethet a terhelte pártatlanságát, azaz a védekezést alátámasztó bizonyíték beszerzésére, mint a vád igazolásához.

[27] Valamely bizonyítási cselekmény elrendelésekor a bíró nem láthatja előre, hogy az adott bizonyítási

eszköz (például egy tanú vallomása, vagy egy szakvélemény) milyen eredményre fog majd vezetni. (Igen gyakran fordul elő a gyakorlatban, hogy éppen a védelem által kihallgatni indítványozott tanú vallomása dönti meg a védelem által felépített taktikát, igazolva egyúttal a vádiratban foglalt történeti tényállást és a vádlott bűnösségét.)

[28] A bizonyítási eljárás végkimenetele tehát szükségszerűen, az eljárás természetéből fakadóan nem megjósolható és az adott bizonyítási eszközök bűnösséget alátámasztó, avagy ártatlanságot igazoló jellege is csupán utólag, a bizonyítási eljárás befejezését követően, a bírói döntés fényében, a bizonyítékok egyenként és összességükben történő mérlegelése alapján ítélt meg. A bizonyítékok e láncolatában a bíró által elrendelt, önmagában a vádat alátámasztani látszó bizonyítás szükségessé teheti egy újabb bizonyítási eszköz igénybevételét, amely – megfordítva a bizonyítási eljárás irányát – immár a védelem pozícióját erősíti. A bíró által hivatalból elrendelt bizonyítás eredményeképpen beszerzett bizonyíték tehát mind önmagában (azaz az adott bizonyíték irányát és bizonyító erejét figyelembe véve), mind pedig éppen az általa generált további bizonyítékok és egyéb adatok eredménye alapján is mindkét fél számára eséllyel hozhat kedvező fordulatot. Egyetlen bizonyítási cselekmény végkimenetele sem jósolható meg teljes biztonsággal, mert ha így lenne, úgy az adott bizonyíték beszerzésére nem is volna szükség. A Be. támadott rendelkezése ezért sem a vád, sem pedig a védelem számára nem biztosít előnyt, és – mivel a bíró a vizsgált Be. rendelkezés alkalmazásakor nem ismerheti, nem tudhatja előre a bizonyítás eredményét – nem vet fel aggályokat a bírói függetlenség elvét illetően sem. A vizsgált szabály a tényállás teljeskörű felderítését, ezen keresztül pedig a megalapozott bírói döntést, azaz az objektív igazság megállapítására irányuló törekvést segíti. Ezáltal pedig mind a vád, mind pedig a védelem érdekei szempontjából „semleges” rendelkezés, hiszen magában hordozza a bizonyítási eljárás kedvező alakulásának esélyét mindkét fél számára. Megjegyzendő továbbá az is, hogy a Be. 305. § (1) bekezdése a bíró számára arra is lehetőséget teremt, hogy a bizonyítási eljárás alakulása szerint szükségesnek látszó, a terhelt számára kedvező eredményt valószínűsítő, de a védelem által indítványozni elmulasztott bizonyíték beszerzését rendelje el hivatalból.

[29] [Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben rámutat arra is, hogy az indítványozó bíró álláspontjának továbbgondolása e logika szerint szükségképpen arra a megállapításra vezetne, miszerint a tanúkihallgatás során már a bírói kérdésfeltevés is a pártatlanságot vonja kétségbe. Nem tehet fel ugyanis olyan akár egyszerű-, vagy keresztkérdést a védelem érdekében megidézett tanúhoz, amely a szavahihetőség ellenőrzésére stb. irányul, és végső soron

esetlegesen a vallomás bizonyítékok köréből történő kirekesztését eredményezheti. Ezzel ugyanis – követve az indítvány szerinti érvelés logikáját – a vádnak kedvezne. A magyar büntetőeljárás kódex a kontinentális jogrendszerek évszázados fejlődéséhez igazodva az aktív bírói közreműködésre épülő „inkvizitórius” (nyomozó elvű) rendszerhez áll közel. Az angolszász, azaz a bíróra kizárólag az eljárás rendje és törvényessége fenntartásának, valamint a büntetőjogi főkérdések eldöntésének a feladatát ruházó gyakorlatra történő „áttérés” a törvényhozás kompetenciája.]

[30] Az Alkotmánybíróság ezért megállapította, hogy a Be. azon rendelkezése, amely a bíró számára lehetővé teszi a bizonyítás hivatalból – azaz erre irányuló vádlói, avagy védői indítvány hiányában – történő bizonyítás elrendelését, nem sérti a tisztességes eljáráshoz és a védelemhez való jogot, nem ellentétes a funkciómegosztás elvével, a vád és a védelem közötti egyensúlyt nem érinti.

[31] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján a Be. 268. § (1) bekezdése és a 305. § (1) bekezdése alap-törvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezést elutasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/2045/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3243/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 12. § (7) bekezdése és 1. számú melléklete, Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 48. § (2) bekezdés c) pontja és 49. §-a, valamint a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 24. § (15) bekezdé-

se „2012. március 31-ig” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó – aki magán-nyugdíjpénztári tagsági jogviszonyát fenntartotta – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti, 2012. május 17-én benyújtott alkotmányjogi panaszában a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 12. § (7) bekezdése és 1. számú melléklete, Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: stabilitási törvény) 48. § (2) bekezdés c) pontja és 49. §-ának egésze – illetőleg utóbbi rendelkezés által a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Mpt.) módosított rendelkezései –, valamint az Mpt. 24. § (15) bekezdése „2012. március 31-ig” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta. Álláspontja szerint a Tny. kifogásolt szabálya az Alaptörvény II. cikkével, XIII. cikk (2) bekezdésével és XV. cikk (2) bekezdésével ellentétes, míg a stabilitási törvény és általa módosított rendelkezések az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdését sértik.
- [2] Az indítványozó kifejtette, hogy a pénztártag számára megállapítható nyugdíj összegének a Tny. kifogásolt rendelkezéseiben foglalt számítási módja hátrányosan megkülönbözteti a pénztártagokat a társadalombiztosítási rendszerben lévőkkel szemben, amely ellentétes az Alaptörvény fent megjelölt rendelkezéseivel. A stabilitási törvény 48. § (2) bekezdés c) pontja, amely megszüntette a pénztártagok Tbj.-ben meghatározott kötelező tagdíját, valamint a stabilitási törvény 49. §-ában írt, az Mpt.-nek a pénztártagok jogviszonyával összefüggő egyes szabályait módosító rendelkezései a pénztártagok tulajdonhoz való jogát korlátozzák, mert ennek eredményeként a magánnyugdíj-pénztári rendszer fenntarthatósága, működőképessége kétségessé vált. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe való újabb átlépésre biztosított, 2012. március 31-i határidő ugyancsak a tulajdonhoz való jogot sérti, mert a pénztártagok számára nem állt megfelelő információ rendelkezésre a döntéshez.
- [3] 2.1. Az Abtv. 30. §-a alapján az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt a vitatott jogszabály hatályba lépésétől számított 180 napon belül kell benyújtani. Az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 50. §-a szerint a beadvány benyújtására nyitva álló törvényi határidő esetén a beadványnak a határidő utolsó napjáig a beadvány érkeztetésére az Abtv. alapján jogosult szervhez be kell érkeznie.
- [4] A Tny. 12. § (7) bekezdését és I. mellékletét a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapról, és a szabad nyugdíjpénztár-választás lebonyolításával összefüggő egyes törvénymódosításokról szóló 2010. évi CLIV. törvény iktatta be, amely 2010. december 22-én lépett hatályba.
- [5] Ezért a fenti rendelkezések tekintetében az alkotmányjogi panaszt az indítványozó elkésztetten terjesztette elő, ezért ebben a vonatkozásban azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § c) pontjára figyelemmel visszautasította.
- [6] 2.2. A stabilitási törvény 2011. december 31-én lépett hatályba, így annak egyes rendelkezései alaptörvény-ellenességére vonatkozó indítvány a fenti határidőn belül érkezett.
- [7] Az Abtv. 51. § (1) bekezdés e) pontja szerint az indítványban meg kell indokolni, hogy a sérelmezett jogszabály miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [8] A stabilitási törvény 48. § (2) bekezdés c) pontja és 49. § egésze „együttes” alaptörvény-ellenességét – a pénztártagok tulajdonhoz való jogának sérelmét – az indítványozó azzal kívánta alátámasztani, hogy e rendelkezések a pénztárak működését ellehetetlenítik, megszűnésükhöz vezetnek.
- [9] Ebben a vonatkozásban az indítvány nem felel meg a fenti követelménynek. A kifogásolt szabályozás döntően a magánnyugdíj-pénztári tagság kötelező jellegének megszüntetésére vonatkozik, ezzel hozta összhangba az Mpt. egyéb rendelkezéseit, továbbá beépítette a társadalombiztosítási rendszerbe történő átlépéssel összefüggő szabályokat. Az indítványozó azonban – az Mpt. 24. § (15) bekezdésén túlmenően – nem jelölte meg, hogy e módosított rendelkezések közül konkrétan melyiket találja az Alaptörvénybe ütközőnek, és érvelése – a pénztár működőképességének veszélye – nem alkalmas annak alátámasztására, hogy miért és mennyiben sérül a pénztártagok tulajdonhoz való joga.
- [10] Ezért ebben a vonatkozásban az indítványt az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontja alapján visszautasította.
- [11] 3. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése szerint vizsgálni kell az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

- [12] A stabilitási törvény 49. § (6) bekezdése az Mpt. 24. § (15)–(19) bekezdése beiktatásával a pénztártagok számára újabb átlépési lehetőséget biztosított 2012. március 31-ig, amely határidő az indítványozó szerint nem volt elegendő a döntés meghozatalára.
- [13] Az indítványozó azonban nem tekinthető közvetlenül érintettnek, mert 2011-ben már nyilatkozott tagsági jogviszonya fenntartásáról, és a rendelkezés által megnyitott újabb lehetőséggel nem élt. Ugyanakkor a támadott rendelkezés teljesedésbe ment és nem alkalmazható, mert a nyilatkozó tagok tagsági jogviszonya 2012. május 31-ével megszűnt.
- [14] Így az Mpt. 24. § (15) bekezdéséből idézett szövegrész tekintetében az Alkotmánybíróság az indítványt az Abtv. 64. § a) pontjára és az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2947/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3244/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 19. § (7) bekezdése és 33. § (3) bekezdése, az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló 2005. évi CXX. törvény 9. § (3) bekezdését és 11. § (4) bekezdése, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény 13. § (4) bekezdése, a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 24. § (10)–(11) bekezdése és 62/A. §-a, 123. § (6) és (12) bekezdése, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 12. § (7) be-

kezdése, 20. § (2) bekezdése és 1. számú melléklete, a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 42. § (2) bekezdésének második mondata, 48. § (2) bekezdése, 49. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2010. december 27-én tett nyilatkozata alapján tagsági jogviszonyát a magánnyugdíjpénztárban fenntartotta, és jelenleg is pénztártag.
- [2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel 2012. április 2-án benyújtott, az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszában a Nyugdíjreform és Adósságcökkentő Alapról, és a szabad nyugdíjpénztár-választás lebonyolításával összefüggő egyes törvénymódosításokról szóló 2010. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Mód.tv2.) 18. §-a, 19. §-a, 28. §-a, 34. §-a és 36. §-a, valamint az általuk módosított egyes rendelkezések tekintetében; továbbá az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerint előterjesztett alkotmányjogi panaszában a magán-nyugdíjpénztári befizetésekhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 2010. évi CI. törvény (a továbbiakban: Mód.tv1.) és az általa módosított rendelkezések, Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: stabilitási törvény) 42. § (2) bekezdésének második mondata, 48. § (2) bekezdése, 49. § (6) bekezdése, valamint a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 12. § (7) bekezdése, 20. § (2) bekezdése és 1. számú melléklete tekintetében kérte annak megállapítását, hogy a támadott rendelkezések ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, II. cikkével, XIII. cikkével, XV. cikk (2) bekezdésével és XIX. cikk (4) bekezdésével.
- [3] Indítványozta a hatályban lévő rendelkezéseknek visszamenőleges hatállyal történő megsemmisítését és alkalmazási tilalom „általános érvényű kimondását”. A „végrehajtott rendelkezések esetében, amelyek tekintetében nincs mód az alkalmazási tilalom kimondására,” kérte annak megállapítását, hogy ellentétesek voltak „a végrehajtáskor hatályos Alkotmánnyal, illetőleg a jelenleg hatályos Alaptörvénnyel.”
- [4] Álláspontja szerint a kifogásolt rendelkezések, azok „jogi környezete” és „magának a jogalkotásnak a módja” folytán sérültek az Alaptörvény megjelölt rendelkezései. A Tny. nem biztosít a társadalombiztosítási rendszerben lévőkkel azonos nyugellátást, hátrányosan megkülönböztetve a pénztártagokat.

- [5] 2. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint, ha az indítvány egy módosító rendelkezés tartalma alkotmányellenességének megállapítására irányul, akkor az Alkotmánybíróság nem az új rendelkezést hatályba léptető, hanem a módosítás révén az új rendelkezést magába foglaló (inkorporáló) jogszabály alkotmányellenességét vizsgálja meg. [8/2003. (III. 14.) AB határozat, ABH 2003, 74, 81.; 935/B/2002. AB határozat, ABH 2004, 1690, 1692.]
- [6] Ezért az Alkotmánybíróság a módosított rendelkezések alaptörvény-ellenességének vizsgálatát végezte el.
- [7] 2.1. Az Abtv. 41. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az Abtv. 24-26. § szerinti eljárásban a hatályos jogszabály alaptörvény-ellenességét állapítja meg, a (3) bekezdés pedig úgy rendelkezik, hogy hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenessége akkor állapítható meg, ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene. A jelen esetben konkrét eljárás nincs folyamatban.
- [8] A Mód.tv2.-vel módosított rendelkezések közül már nincsenek hatályban a Tbj. 19. § (2) bekezdés b) pontja, 33. §, a Tny. 2. § (6) bekezdése, valamint a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvénynek (a továbbiakban: Mpt.) 24. §-ának kifogásolt tartalmú (11) bekezdése, azok nem is alkalmazhatók. Az Mpt. 24. § (10) bekezdése és a 123. § (6) bekezdése – a pénztárban maradni kívánó tag nyilatkozási kötelezettsége és határideje – kapcsán pedig az indítvány nem tartalmaz értékelhető indokolást az alaptörvény-ellenességre, ezért nem felel meg az Abtv. 52. § (1) bekezdés e) pontjának.
- [9] Így a Mód.tv2.-vel módosított fenti rendelkezések alaptörvény-ellenessége vonatkozásban az Abtv. 71. § (3) bekezdése alapján előterjesztett indítványt az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § a) és d) pontja alapján visszautasította.
- [10] 2.2. A Mód.tv2.-vel módosított egyéb rendelkezések tekintetében az Abtv. 56. § (2) bekezdése szerint vizsgálni kellett az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.
- [11] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [12] Az indítványozó közvetlen érintettsége az Mpt. 123. § (12) bekezdése tekintetében nem állapítható meg, mert az az átlépő pénztártagokra vonatkozik, az indítványozó azonban nem lépett vissza a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe. Az Mpt.-nek a működési költségek maximálását tartalmazó 62/A. §-a az indítványozó szerint „önmagában nem alkotmányossági kérdés” csak közvetve sérti a pénztártagok jogait, vagyis ebben a vonatkozásban sem tekinthető közvetlenül érintettnek.
- [13] Ezért az Alkotmánybíróság – az Abtv. 71. § (3) bekezdése alapján előterjesztett – indítványt e részében az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel visszautasította.
- [14] 3.1. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panaszt az Abtv. 30. §-a alapján a vitatott jogszabály hatályba lépésétől számított 180 napon belül kell benyújtani. Az Ügyrend 50. §-a értelmében a beadvány benyújtására nyitva álló törvényi határidő esetén a beadványnak a határidő utolsó napjáig a beadvány érkeztetésére az Abtv. alapján jogosult szervhez be kell érkeznie.
- [15] A Mód.tv1. és a Tny. Mód.tv2.-vel módosított szabályai 2010-ben léptek hatályba, illetőleg a Tny. 20. § (2) bekezdése a Tny. kihirdetésétől hatályos, ezért e jogszabályi rendelkezések, illetőleg a Mód.tv1. által módosított szabályok tekintetében az alkotmányjogi panaszt az indítványozó elkésetten terjesztette elő, ezért ebben a vonatkozásban az Abtv. 64. § c) pontjára figyelemmel az Alkotmánybíróság visszautasította az indítványt.
- [16] 3.2. A stabilitási törvény egyes rendelkezései alaptörvény-ellenességére vonatkozó indítvány a fenti határidőn belül érkezett, azonban az a 48. § (2) bekezdés és az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseinek az ellentétére nem tartalmaz értékelhető indokolást. Ebben a vonatkozásban az indítvány nem felel meg az Abtv. 52. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltaknak, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § e) pontja alapján visszautasította.
- [17] 3.3. Az indítványozó közvetlen érintettsége a stabilitási törvény 42. § (2) bekezdésének második mondata kapcsán nem állapítható meg. A rendelkezés a költségvetés járulékbefvételeivel áll összefüggésben: a társadalombiztosítás pénzügyi alapjairól és azok 1993. évi költségvetéséről szóló 1992. évi LXXXIV. törvény 1. § (2) bekezdése értelmében a Nyugdíjbiztosítási Alap az államháztartás központi alrendszerének része, és Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény a központi alrendszer előirányzatai alatt, a 16. § (1) bekezdésében tartalmazza a Nyugdíjbiztosítási Alap költségvetését. Így az, hogy a nyugdíjjárulék hova folyik be, önmagában nem érinti az indítványozó jogait.

- [18] Ezért az Alkotmánybíróság e tekintetben is visszautasította az indítványt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontja szerint.
- [19] 3.4. A stabilitási törvény 49. § (6) bekezdése a pénztártagok számára egy újabb átlépési lehetőséget biztosított 2012. március 31-ig, illetőleg az ezzel kapcsolatos eljárást rögzíti. Az indítványozó 2010-ben már nyilatkozott a tagsági jogviszonya fenntartásáról, jelenleg is pénztártag, így a rendelkezés által megnyitott újabb átlépés lehetőségével nem élt, miáltal e szabályok tekintetében nem tekinthető közvetlenül érintettnek. Emellett azok már teljesebben mentek és nem alkalmazhatók, mert a nyilatkozó tagok tagsági jogviszonya 2012. május 31-ével megszűnt. Így e tekintetben az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.
- [20] 3.5. A hatályon kívül helyezett, vagy „végrehajtott” jogszabályi rendelkezéseknek az Alkotmánnyal való ellentéte megállapítására irányuló kérelmet az Alkotmánybíróság hatásköre hiányában, az Abtv. 26. §-ában foglaltakra figyelemmel az Abtv. 64. § a) pontja alapján utasította vissza.
- [21] Mivel valamennyi indítványi rész visszautasításra került, az alkalmazási tilalom tárgyában nem kellett döntenie.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2745/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3245/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapról, a szabad nyugdíjpénztár-va-

lasztás lebonyolításával összefüggő egyes törvénymódosításokról szóló 2010. évi CLIV. törvény, az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény 218. §-a és IX. Fejezete, valamint Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 48. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2012. március 30-án érkezett, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszában a Nyugdíjreform és Adósságcsökkentő Alapról, a szabad nyugdíjpénztár-választás lebonyolításával összefüggő egyes törvénymódosításokról szóló 2010. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Mód.tv2.) egésze, az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvénynek (a továbbiakban: Adómód.tv.) – a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) egyes rendelkezései hatályon kívül helyezését tartalmazó – 218. §-a és – a szociális hozzájárulási adóról szóló IX. Fejezete, valamint Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvénynek (a továbbiakban: stabilitási törvény) a Tbj. egyes rendelkezéseit hatályon kívül helyező 48. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta.
- [2] Álláspontja szerint a nyugdíjrendszer reformjára vonatkozó törvények indokolatlanul, jelentősen változtatták meg a nyugdíjrendszert, amelyek, valamint a kapcsolódó eljárási szabályok ellentétesek az Alaptörvény I. cikkével és II. cikkével. A magánnyugdíjpénztár tagja döntését a jogalkotó befolyásolta annak a kilátásba helyezésével, hogy állami nyugdíjra nem lesz jogosult, a nyugdíjjárulékot pedig előbb az állami rendszerbe irányította, majd a munkáltatót terhelő járulékot az Adómód.tv. adónak minősítette.

- [3] 2.1. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.

- [4] Az Abtv. 30. §-a úgy rendelkezik, hogy az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panaszt a vitatott jogszabály hatályba lépésétől számított 180 napon belül kell benyújtani. A panasz 2012. március 30-án érkezett az Alkotmánybírósághoz. A támadott rendelkezések közül a Mód.tv2. 2010-ben lépett hatályba.
- [5] Az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 50. §-a értelmében a beadvány benyújtására nyitva álló törvényi határidő esetén a beadványnak a határidő utolsó napjáig a beadvány érkeztetésére az Abtv. alapján jogosult szervhez be kell érkeznie. Ezért a fenti törvény tekintetében az alkotmányjogi panaszt az indítványozó elkésztetten terjesztette elő, ezért ebben a vonatkozásban az indítványt az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § c) pontjára figyelemmel visszautasította.
- [6] 2.2. Az Adómód.tv. 218. §-a 2011. december 1-jén, a IX. fejezet (453–467. §) 2012. január 1-jén, a stabilitási törvény 2011. december 31-én lépett hatályba. Így e rendelkezések tekintetében az indítvány határidőben érkezett, azonban érdemi elbírálásra nem alkalmas, mert nem elégíti ki az Abtv. 51. § (1) bekezdés e) pontjában az indítvánnyal szemben támasztott formai követelményeket. Az indokolás csak általánosságban hivatkozik a nyugdíjrendszer változásait tartalmazó jogszabályok összességének, a jogalkotás módjának és céljának alaptörvény-ellenességére, de nem tartalmaz érvelést, hogy egyes szabályok miért ellentétesek az Alaptörvénnyel. Az Adómód.tv.-nyel és a stabilitási törvénnyel összefüggésbe hozható indokolás e jogszabályokban foglalt változások következményeként a pénztártag várható nyugdíjának összegét kifogásolja, amely nem alkalmas az alapjogi sérelem alátámasztására.
- [7] E formai hiányosságra figyelemmel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a fenti rendelkezések tekintetében az Abtv. 64. § d) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2693/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3246/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 2.Kpkf.51.207/2011/3. számú végzésével összefüggésben a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 75. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszában a Fővárosi Ítéltábla 2.Kpkf.51.207/2011/3. számú végzésével összefüggésben kérte a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 75. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, valamint az Abtv. 45. § (2) bekezdésére figyelemmel annak kimondását, hogy a rendelkezés a versenyfelügyeleti és a bírósági eljárásban nem alkalmazható.
- [2] A kifogásolt bírósági döntés abban az ügyben született, amelynek előzményeként a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) előtt gazdasági erőfölénnyel való visszaélés miatt indított eljárásban az indítványozó, mint eljárás alá vont vállalkozás – a Tptv. 75. § (1) bekezdésében adott lehetőséggel élve – kötelezettséget vállalt arra, hogy magatartását összhangba hozza a Tptv. és az EK-Szerződés 81–82. cikke rendelkezéseivel azáltal, hogy az érintett ügyfeleknek visszatéríti a már megfizetett elő- és végtörlesztési díjat, biztosítja a lakáskölcsön szerződések végtörlesztéssel történő megszüntetésének lehetőségét.
- [3] A GVH végzésével az eljárást megszüntette, és kötelezte az indítványozót a vállalat teljesítésére. A végzés ellen egy érdekelt által kezdeményezett bírósági felülvizsgálat során a Fővárosi Bíróság 2011. január 10-én kelt, 3.Kpk.46.195/2010/2. végzésével a GVH végzését hatályon kívül helyezte és új eljárás lefolytatására kötelezte azzal, hogy a döntés nem volt jogszerű. A végzéssel szemben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló

2005. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Knp.) 3. § (3) bekezdése értelmében nem volt helye további jogorvoslatnak. E döntés ellen a jelen ügy indítványozója fellebbezést jelentett be, és kérelme elsődlegesen arra irányult, hogy a bíróság – az eljárás felfüggesztése mellett – kezdeményezze a Tptv. 75. § (1) bekezdése és 82. § (3) bekezdése alkotmánybírói normakontrollját az Alkotmánybíróságnál.
- [4] A Fővárosi Bíróság 3.Kpk.46.195/2010/10. számú, 2011. május 27-én kelt végzésével a fellebbezést a Knp. 3. § (3) bekezdése alapján elutasította azzal, hogy nincs helye jogorvoslatnak, de további fellebbezési jogot biztosított az indítványozónak. Az indítványozó e végzés ellen is fellebbezéssel élt, amely már kizárólag arra irányult, hogy a bíróság forduljon az Alkotmánybírósághoz, és annak döntése után helyezze hatályon kívül az előbbi végzést.
- [5] A Fővárosi Ítéltábla 2.Kpkf.51.207/2011/3. számú, az indítványozónak 2012. február 10-én kézbesített végzésével a fellebbezést hivatalból elutasította. Megállapította, hogy a Knp. kizárja a jogorvoslat lehetőségét, ezért az elsőfokú bíróság a 10. sorszámú végzésben tévesen biztosított fellebbezési jogot.
- [6] A Gazdasági Versenyhivatal előtt az új eljárás Vj.16/2011. szám alatt folyamatban van.
- [7] Az indítványozó kifejtette, hogy az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés *b)* pontját, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését sérti, hogy a GVH eljáró versenytanácsa által az ügyfél kötelezettségvállalása esetén meghozott, az eljárás megszüntetését tartalmazó végzése nem minősül érdemi döntésnek, ezáltal az azzal szemben a Tptv. 82. § (3) bekezdése értelmében előterjeszhető bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elbírálása nemperes eljárásban történik. Így a bíróság végzése ellen a Knp. 3. § (4) bekezdése értelmében további jogorvoslatnak nincs helye. A nemperes eljárás azonban nem teljesíti a tényleges és hatékony érdemi bírósági felülvizsgálat követelményeit, mert a bizonyítás lehetősége korlátozott, kötelező tárgyalás hiányában nem érvényesül a közvetlenség elve. Az indítványozó álláspontja szerint a versenytanács előbbi döntése érdemi határozatnak minősül, ellene peres eljárásban kellene felülvizsgálatot biztosítani.
- [8] Az indítványozó hangsúlyozta, hogy nem a Knp. fenti ügyben alkalmazandó, korábban hatályos – jelenleg más bekezdésben szereplő, de lényegében azonos tartalmú – 3. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességét állítja általánosságban, amely kizárja a bíróság nemperes eljárásban hozott végzése elleni jogorvoslatot, hanem a Tptv. rendelkezését, amely „alakszerűsége szerint végzés formájában rendeli meghozni a kötelezettségvállalás tárgyában a versenytanács anyagi jogi tartalmú, anyagi jogi kötelezettséget megállapító döntését, így kijelölve a jogorvoslati utat, valamint a Tptv. 82. § (3) bekezdése, amely [...] nemperes bírósági felülvizsgálatra tereli a versenytanács ezen végzésével szembeni jogorvoslatot.” A megszüntető végzésben ugyan a GVH nem foglal állást abban a kérdésben, hogy az eljárás alá vont ügyfél magatartása a Tptv. rendelkezéseit sérti, vagy sem, de dönt arról, hogy a vállalt kötelezettségek tárgyú szolgáló magatartás megfelel a Tptv. rendelkezéseinek, és számára anyagi jogi jogviszonyait alakító kötelezettséget állapít meg, ezért nézete szerint a tisztességes eljárás garanciája, ha a felülvizsgálati eljárás során a bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.). XX. fejezetében foglaltak szerint jár el, és az ítélet ellen a Pp. 340. § (2) bekezdése szerinti jogorvoslatnak van helye.
- [9] 2. Az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálásra nem alkalmas.
- [10] Az Abtv. 56. § (2) bekezdése szerint vizsgálni kell az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *c)* pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán
- [11] *a)* az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és
- [12] *b)* jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [13] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani.
- [14] Az indítványozó a támadott végzés kézhezvételét követő 60 napon belül nyújtotta be a beadványt az elsőfokú bírósághoz, a panasz benyújtására nyitva álló határidő azonban nem a Fővárosi Ítéltábla fellebbezést elutasító határozatától számítandó. Az indítványozó ugyanis nem a Knp.-nek a jogorvoslattal kapcsolatos rendelkezését kifogásolja, amely e döntés alapjául szolgál, hanem a Tptv.-nek a Fővárosi Bíróság 3. Kpk.46.195/2010/2. végzésében alkalmazott 75. §-át, e döntésről történő tudomás-szerzéstől nyílik meg a határidő az alkotmányjogi panasz benyújtására, ha annak egyéb feltételei is fennállnak. Az indítványozó számára egyértelmű volt, hogy nincs jogorvoslatnak helye, hiszen mindkét fellebbezésében azt kérte, hogy a bíróság kezdeményezze az Alkotmánybíróság eljárását a kifogásolt norma alkotmányossági vizsgálatára, és csak ezután döntsön a fellebbezés tárgyában. A jogorvoslati jog kimerítése azonban nem azt jelenti, hogy annak ellenére és ismeretében, hogy a bírósági döntés ellen a jogszabály alapján kizárt a fellebbezés, azt ismételtelen előterjeszti, különös tekintettel arra, hogy voltaképpen mindkét beadványa a norma alkotmányossági vizsgálatára irányult.

- [15] Ezért az indítványozó elvileg a Fővárosi Bíróságnak a GVH végzését hatályon kívül helyező és új eljárásra utasító végzése kapcsán került abba a helyzetbe, hogy alkotmányjogi panasszal éljen, amely ellen további fellebbezésnek nem volt helye.
- [16] Az Abtv. 26. § (1) bekezdésében foglaltakból – a jogorvoslati lehetőség kimerítéséből, vagy a jogorvoslat kizártságából – azonban az is következik, hogy az alkotmányjogi panasz benyújtásának feltétele az ügy jogerős lezárása, vagyis az, hogy a bíróság az ügyet érdemben, további jogorvoslattal nem támadható módon fejezze be. Ezért a panasz érdemi elbírálásra akkor sem lett volna alkalmas, ha benyújtásának egyéb feltételei teljesülnek. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben ugyanis bíróság nem döntött érdemben: a GVH végzését nem csupán hatályon kívül helyezte, de új eljárás lefolytatására is utasította, amely jelenleg is folyamatban van. Ennek eredménye lehet akár az is, hogy az indítványozó nem tesz újabb kötelezettségvállalást, és a GVH érdemi határozattal bírálja el az ügyet – vagyis nem kerül alkalmazásra a Tptv. 75. § (1) bekezdése –, és az esetleges felülvizsgálat peres eljárásban történik: ebben az esetben az indítványozó által állított alkotmányossági aggály nem merülhet fel.
- [17] Így nem állnak fenn az Abtv. 26. § (1) bekezdésében írt feltételek, amiért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3058/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3247/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény 20. §-a és 21. § (1) bekezdése,

valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 29. § (4) bekezdése és 64. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2005 októberében utólagos normakontroll indítványban támadta az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (a továbbiakban: Egytv.) 20. §-át és 21. § (1) bekezdését, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 29. § (4) bekezdését és 64. §-át.
- [2] Az indítvány azt kifogásolta, hogy sem az Egytv., sem a Ptk. nem szabályozta az egyesület feloszlással és más társadalmi szervezettel való egyesülésével való megszűnésének eseteit. Az indítvány továbbá alkotmánysértőnek tartotta, hogy a társadalmi szervezetek az egyéb vállalkozásokhoz képest előnyösebb helyzetben voltak, mert a csődtörvény hitelezői érdekeket védő, a vezető tisztségviselők felelősségére vonatkozó rendelkezései rájuk nem vonatkoztak, így tartozás esetén is lehetőségük volt arra, hogy jogalanyiségüket feloszlással azonnal megszüntessék.
- [3] Az Alkotmánybíróság 2012. január 23-án végzésben hívta fel az indítványozó figyelmét arra, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése alapján a korábban benyújtott indítvány alapján indult alkotmánybírói eljárás akkor folytatható le, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben is vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. alapján fennáll. Az XX/1038-1/2012. számú AB végzést követően az indítványozó kiegészítette beadványát.
- [4] Az újabb indítvány szerint az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésében biztosított jogbiztonságot, valamint az Alaptörvény I. cikkét és a XV. cikkben foglalt diszkrimináció-tilalmat sértette, hogy az Egytv. és a Ptk. sem tisztázta: az egyesület egyesülést vagy feloszlást kimondó határozatát követően az egyesület nyilvántartásból való törlése konstitutív vagy deklaratív hatályú. A korábbi és az újabb indítvány benyújtása között eltelt időben módosultak a támadott jogszabályi rendelkezések. A Ptk. 64. §-ának a 2012. április 28-ától hatályos (1) bekezdés a) pontja alapján az egyesület megszűnik, ha az egyesület egy másik egyesülettel egyesül (összeolvad, beolvad), és az egyesületet a nyilvántartásból törlik. A Ptk. 64. §-ának a 2011. december 22-én hatályba lépett (1) bekezdés b) pontja alapján pedig az egyesület megszűnik, ha a legfőbb szerve a feloszlásáról határoz és az egyesületet a nyilvántartásból törlik. Az indítványozó szerint ugyanakkor az egyesületek

ingatlanvagyonával kapcsolatos korábbi perekben az akkor hatályos jogszabályi rendelkezéseket kell alkalmazni, amelyek álláspontja szerint alaptörvény-ellenesek, illetve alaptörvény-ellenesek voltak. Indítványában ezért azt kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg: a Ptk. 29. § (4) bekezdése alaptörvény-ellenes, a 2012. január elsejéig hatályos Egytv. 20. §-a és 21. § (1) bekezdése, valamint a Ptk. 2011. december 22-éig hatályos 64. §-a pedig alaptörvény-ellenes volt.

[5] 2. Az Abtv. 73. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság eljárását az Abtv. rendelkezései szerint folytatja le azon indítvány alapján indult eljárásban, amely az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31. napján folyamatban volt, feltéve, hogy az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései szerint fennáll. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szóló döntés során vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt formai és tartalmi feltételeit.

[6] 2.1. Az indítványozó korábban benyújtott utólagos normakontroll indítványát az Alkotmánybíróság XX/1038-1/2012. számú végzését követően, az abban szabott 2012. március 31-ei határidőn belül kiegészítette. Az így megújított alkotmányjogi panasz határidőben benyújtottnak tekinthető. Az indítványozó továbbá teljesítette az Abtv. 51. § (2) bekezdésében meghatározott feltételeket, mert a Pest Megyei Ügyvédi Kamara által nyilvántartott ügyvédként nyújtotta be az alkotmányjogi panaszt. Az indítvány emellett az Abtv. 52. § (1) bekezdésének megfelelően határozott kérelmet tartalmaz, ezért az alkotmányjogi panasz a befogadás formai feltételeinek megfelel.

[7] 2.2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdésének megfelelően az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételei a 26–27. § szerinti érintettség, a jogorvoslat kimerítése, valamint a 29–31. § szerinti követelmények.

[8] Az indítványozó – figyelemmel az Alkotmánybíróság előtti alapindítványára – nem tekinthető az Abtv. 51. (1) bekezdése szerint jogosultnak. Az Abtv. 26. § (2) bekezdésében foglalt kivételes alkotmányjogi panasz eljárás kezdeményezője tekintében ugyanis az egyedi érintettség nem állapítható meg. Az indítványozó a korábbi, utólagos normakontrollra irányuló kérelmét nem egyéniesíti, nem állapítható meg ugyanis, hogy a támadott, részben hatályban már nem lévő jogszabályok az indítványozót személyében, valamint közvetlenül és je-

lenvaló módon érintenék. Az indítványozó ügyvédi iroda az Alkotmánybíróság főttkárának a felhívására előadta, hogy tulajdonképpen nem az ügyvédi iroda, hanem az iroda által képviselt harmadik fél az érintett. Az iroda által benyújtott korábbi utólagos normakontroll indítvány megújítására azonban a harmadik fél nem, csak az iroda volt jogosult. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2714/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3248/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 19. § (7) bekezdése és 33. § (3) bekezdése, az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló 2005. évi CXX. törvény 9. § (3) bekezdése és 11. § (4) bekezdése, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvény 13. § (4) bekezdése, a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 24. § (10)–(11) bekezdése, 62/A. §-a, 123. § (6) és (12) bekezdése, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 12. § (7) bekezdése, 20. § (2) bekezdése és 1. számú melléklete, Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 42. § (2) bekezdésének második mondata, 48. § (2) bekezdése és 49. § (6) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó magánnyugdíjpénztár tagja.
- [2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel 2012. március 30-án benyújtott, az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszában a Nyugdíjreform és Adócsökkentő Alapról, és a szabad nyugdíjpénztár-választás lebonyolításával összefüggő egyes törvénymódosításokról szóló 2010. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Mód.tv2.) 18. §-a, 19. §-a, 28. §-a, 34. §-a és 36. §-a, valamint az általuk módosított egyes rendelkezések tekintetében; továbbá az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerint előterjesztett alkotmányjogi panaszában a magán-nyugdíjpénztári befizetésekhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 2010. évi CI. törvény (a továbbiakban: Mód.tv1.) és az általa módosított rendelkezések, Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: stabilitási törvény) 42. § (2) bekezdésének második mondata, 48. § (2) bekezdése és 49. § (6) bekezdése, valamint a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 12. § (7) bekezdése, 20. § (2) bekezdése és 1. számú melléklete tekintetében kérte annak megállapítását, hogy a támadott rendelkezések ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, II. cikkével, XIII. cikkével, XV. cikk (2) bekezdésével és XIX. cikk (4) bekezdésével.
- [3] Indítványozta a hatályban lévő rendelkezéseknek visszamenőleges hatállyal történő megsemmisítését és alkalmazási tilalom „általános érvényű kimondását”. A „végrehajtott rendelkezések esetében, amelyek tekintetében nincs mód az alkalmazási tilalom kimondására,” kérte annak megállapítását, hogy ellentétesek voltak „a végrehajtáskor hatályos Alkotmánnyal, illetőleg a jelenleg hatályos Alaptörvénnyel.”
- [4] Álláspontja szerint a kifogásolt rendelkezések, azok „jogi környezete” és „magának a jogalkotásnak a módja” folytán sérültek az Alaptörvény megjelölt rendelkezései. A Tny. nem biztosít a társadalombiztosítási rendszerben lévőkkel azonos nyugellátást, hátrányosan megkülönböztetve a pénztártagokat.
- [5] 2. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint, ha az indítvány egy módosító rendelkezés tartalma alkotmányellenességének megállapítására irányul, akkor az Alkotmánybíróság nem az új rendelkezést hatályba léptető, hanem a módosítás révén az új rendelkezést magába foglaló (inkorporáló) jogszabály alkotmányellenességét vizsgálja meg. [8/2003. (III. 14.) AB határozat, ABH 2003, 74, 81.; 935/B/2002. AB határozat, ABH 2004, 1690, 1692.]
- [6] Ezért az Alkotmánybíróság a módosított rendelkezések alaptörvény-ellenességének vizsgálatát végezte el.
- [7] 2.1. Az Abtv. 41. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az Abtv. 24–26. § szerinti eljárásban a hatályos jogszabály alaptörvény-ellenességét állapítja meg, a (3) bekezdés pedig úgy rendelkezik, hogy hatályon kívül helyezett jogszabály alaptörvény-ellenessége akkor állapítható meg, ha a jogszabályt konkrét esetben még alkalmazni kellene. A jelen esetben konkrét eljárás nincs folyamatban.
- [8] A Mód.tv2.-vel módosított rendelkezések közül már nincsenek hatályban a Tbj. 19. § (2) bekezdés b) pontja, 33. §-a, a Tny. 2. § (6) bekezdése, valamint a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Mpt.) 24. §-ának kifogásolt tartalmú (11) bekezdése, azok nem is alkalmazhatók. Az Mpt. 24. § (10) bekezdése és a 123. § (6) bekezdése – a pénztárban maradni kívánó tag nyilatkozási kötelezettsége és határideje – kapcsán pedig az indítvány nem tartalmaz értékelhető indokolást az alaptörvény-ellenességre, ezért nem felel meg az Abtv. 52. § (1) bekezdés e) pontjának.
- [9] Így a Mód.tv2.-vel módosított fenti rendelkezések alaptörvény-ellenessége vonatkozásban az Abtv. 71. § (3) bekezdése alapján előterjesztett indítványt az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § a) és d) pontja alapján visszautasította.
- [10] 2.2. A Mód.tv2.-vel módosított egyéb rendelkezések tekintetében az Abtv. 56. § (2) bekezdése szerint vizsgálni kellett az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [11] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [12] Az indítványozó közvetlen érintettsége az Mpt. 123. § (12) bekezdése tekintetében nem állapítható meg, mert az az átlépő pénztártagokra vonatkozik, az indítványozó azonban nem lépett vissza a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe. Az Mpt.-nek a működési költségek maximálását tartalmazó 62/A. §-a az indítványozó szerint „önmagában nem alkotmányossági kérdés” csak közvetve sérti a pénztártagok jogait, vagyis ebben a vonatkozásban sem tekinthető közvetlenül érintettnek.
- [13] Ezért az Alkotmánybíróság – az Abtv. 71. § (3) bekezdése alapján előterjesztett – indítványt e részé-

ben az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel visszautasította.

[14] 3.1. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panaszt az Abtv. 30. §-a értelmében a vitatott jogszabály hatályba lépésétől számított száznolcvan napon belül kell benyújtani. Az Ügyrend 50. §-a úgy rendelkezik, hogy a beadvány benyújtására nyitva álló törvényi határidő esetén a beadványnak a határidő utolsó napjáig a beadvány érkeztetésére az Abtv. alapján jogosult szervhez be kell érkeznie.

[15] A Mód.tv1. és a Tny. támadott szabályai 2010-ben léptek hatályba, illetőleg a Tny. 20. § (2) bekezdése a Tny. kihirdetésétől hatályos, ezért e jogszabályi rendelkezések, illetőleg a Mód.tv1. által módosított szabályok tekintetében az alkotmányjogi panaszt az indítványozó elkésztetten terjesztette elő, ezért ebben a vonatkozásban az Abtv. 64. § c) pontjára figyelemmel az Alkotmánybíróság visszautasította az indítványt.

[16] 3.2. A stabilitási törvény egyes rendelkezései alap törvény-ellenességére vonatkozó indítvány a fenti határidőn belül érkezett, azonban az a 48. § (2) bekezdés és az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseinek az ellentéte nem tartalmaz értékelhető indokolást. Ebben a vonatkozásban az indítvány nem felel meg az Abtv. 52. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltaknak, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 64. § e) pontja alapján visszautasította.

[17] 3.3. Az indítványozó közvetlen érintettsége a stabilitási törvény 42. § (2) bekezdésének második mondata kapcsán nem állapítható meg. A rendelkezés a költségvetés járulékbévételeivel áll összefüggésben: a társadalombiztosítás pénzügyi alapjairól és azok 1993. évi költségvetéséről szóló 1992. évi LXXXIV. törvény 1. § (2) bekezdése értelmében a Nyugdíjbiztosítási Alap az államháztartás központi alrendszerének része, és Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény a központi alrendszer előirányzatai alatt, a 16. § (1) bekezdésében tartalmazza a Nyugdíjbiztosítási Alap költségvetését. Így az, hogy a nyugdíjjárulék hova folyik be, önmagában nem érinti az indítványozó jogait.

[18] Ezért az Alkotmánybíróság e tekintetben is visszautasította az indítványt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontja szerint.

[19] 3.4. A stabilitási törvény 49. § (6) bekezdése a pénztártagok számára egy újabb átlépési lehetőséget biztosított 2012. március 31-ig, illetőleg az ezzel kapcsolatos eljárást rögzíti. Az indítványozó 2010-ben már nyilatkozott a tagsági jogviszonya fenntartásáról, jelenleg is pénztártag, így a rendelkezés által megnyitott újabb átlépési lehetőségével nem élt, miáltal e szabályok tekintetében nem te-

kinthető közvetlenül érintettnek. Emellett azok már teljesezésbe mentek és nem alkalmazhatók, mert a nyilatkozó tagok tagsági jogviszonya 2012. május 31-ével megszűnt. Így e tekintetben az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

[20] 3.5. A hatályon kívül helyezett, vagy „végrehajtott” jogszabályi rendelkezéseknek az Alkotmánnyal való ellentéte megállapítására irányuló kérelmet az Alkotmánybíróság hatásköre hiányában, az Abtv. 26. §-ában foglaltakra figyelemmel az Abtv. 64. § a) pontja alapján utasította vissza.

[21] Mivel valamennyi indítványi rész visszautasításra került, az alkalmazási tilalom tárgyában nem kellett döntenie.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2707/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3249/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

1. Az Alkotmánybíróság alkotmánybírósági határozatok alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvénnyel összefüggésben előterjesztett mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó 2010. június 21-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz az

indítványában felsorolt 43 alkotmánybíróági határozat ellen, illetve az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvénnyel (Nsztv.) összefüggésben mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérve.

[2] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott. Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett.

[3] Az Alkotmánybírósról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíró előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíró eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.

[4] 3. Az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek.

[5] 3.1. Az indítványozó alkotmányos jogok sérelmét állítva, valamint jogszabályok alkotmányellenességére és azok Alkotmánybíró által alkotmányellenes értelmezésére hivatkozva kifejezetten az Alkotmánybíró határozatok megsemmisítését kérte.

[6] Az Alkotmánybírósról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróhoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán

[7] a) az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és

[8] b) jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

[9] Az Alkotmánybíró vizsgálata tehát az Alaptörvényben biztosított jogok alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán bekövetkezett sérelme alapozhatja meg. Az Alkotmánybíró határozata nem minősül jogszabálynak, így a vizsgálat tárgya sem lehet, ezért az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.

[10] 3.2. Az Abtv. 71. § (2) bekezdése alapján 2012. január 1-jei hatállyal megszűnt az eljárás az Alkotmánybíró előtt a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetése iránt kezdeményezett ügyekben, ha azt nem az Alaptörvény

24. cikk (2) bekezdés e) pontjában meghatározott indítványozó (a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede vagy az alapvető jogok biztosa) terjesztette elő.

[11] Az Alkotmánybíró ezért az indítványt – az Abtv. 64. § d) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Paczolay Péter s. k,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k,
alkotmánybíró

Alkotmánybíróági ügyszám: IV/746/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3250/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíró tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

1. Az Alkotmánybíró a 108/2010. (VI. 23.) AB határozat, a 109/2010. (VI. 23.) AB határozat, a 116/2010. (VI. 30.) AB határozat, 117/2010. (VI. 30.) AB határozat, a 118/2010. (VI. 30.) AB határozat, a 119/2010. (VI. 30.) AB határozat, a 120/2010. (VI. 30.) AB határozat, a 121/2010. (VI. 30.) AB határozat, a 122/2010. (VI. 30.) AB határozat, a 126/2010. (VII. 8.) AB határozat, a 128/2010. (VII. 8.) AB határozat, a 130/2010. (VII. 8.) AB határozat, a 131/2010. (VII. 8.) AB határozat, a 132/2010. (VII. 8.) AB határozat, a 133/2010. (VII. 8.) AB határozat, a 146/2010. (VII. 14.) AB határozat, a 147/2010. (VII. 14.) AB határozat, a 148/2010. (VII. 14.) AB határozat, valamint a 150/2010. (VII. 14.) AB határozat alkotmányellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíró az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvénnyel összefüggésben előterjesztett mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2010. augusztus 5-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a megjelölt alkotmánybírósági határozatok ellen, illetve az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvénnyel (Nsztv.) összefüggésben mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérve.
- [2] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában az Alkotmány rendelkezéseinek sérelmére hivatkozott. Az Alkotmány azonban 2011. december 31-én hatályát veszítette, és helyébe 2012. január 1-jei hatállyal az Alaptörvény lépett.
- [3] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság előtt 2011. december 31-én folyamatban lévő, alkotmányjogi panasz alapján indult ügyekben az Alkotmánybíróság eljárását a 2012. január 1-jén hatályba lépett Abtv. rendelkezései szerint le kell folytatni, ha az ügy az Alaptörvény rendelkezéseivel összefüggésben vizsgálható, és az indítványozó indítványozási jogosultsága az Abtv. rendelkezései alapján fennáll.
- [4] 3. Az indítvány nem felel meg az Abtv.-ben foglalt törvényi feltételeknek.
- [5] 3.1. Az indítványozó alkotmányos jogok sérelmét állítva, valamint jogszabályok alkotmányellenességére és azok Alkotmánybíróság általi alkotmányellenes értelmezésére hivatkozva kifejezetten az Alkotmánybírósági határozatok megsemmisítését kérte.
- [6] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán
- [7] a) az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és
- [8] b) jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [9] Az Alkotmánybíróság vizsgálatát tehát az Alaptörvényben biztosított jogok alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán bekövetkezett sérelme alapozhatja meg. Az Alkotmánybíróság határozata nem minősül jogszabálynak, így a vizsgálat tárgya sem lehet, ezért az eljárás érdemi lefolytatására nincs lehetőség.
- [10] 3.2. Az Abtv. 71. § (2) bekezdése alapján 2012. január 1-jei hatállyal megszűnt az eljárás az Alkotmánybíróság előtt a mulasztásban megnyilvánuló

alkotmányellenesség megszüntetése iránt kezdeményezett ügyekben, ha azt nem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontjában meghatározott indítványozó (a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede vagy az alapvető jogok biztosa) terjesztette elő.

- [11] Az Alkotmánybíróság ezért az indítványt – az Abtv. 64. § d) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/744/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3251/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alaptörvény-ellenességének utólagos vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 124/D. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó 2012. március 30-án alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 124/D. §-ával szemben.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. §-ára hivatkozó alkotmányjogi panaszában az Art. 124/D. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítását, visszamenőleges hatályú megsemmisítését, illetve alkalmazása konkrét ügyben történő kizárását kérte. Az Art. e rendelkezését az Alaptörvény E cikk (2)–(4) bekezdésébe, XV. cikk (2) be-

kezdésébe, XXVIII. cikk (7) bekezdésébe, 25. cikk (2) bekezdés *b*) pontjába, valamint „az Európai Közöségek Bírósága C–74/08. számú ítéletének 15–16–17. pontjában megfogalmazott alapelvekbe” ütközőnek tartotta.

- [3] 2. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése értelmében alkotmányjogi panasz alapján az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [4] Az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti tartalmi követelményeknek. Az indítványozó állítása szerint jogsérelem az Art. 124/D. §-ának alkalmazása folytán következett be: visszatérítési igényét e rendelkezés alkalmazása folytán nem érvényesíthette, s ezáltal került más adózókhoz képest hátrányosabb helyzetbe. Az indítványozó állításától eltérően ugyanakkor a fenti jogsérelem nyilvánvalóan nem származhatott az Art. támadott 124/D. §-ából, hiszen e rendelkezés nem zárja ki a jogérvényesítést, hanem lehetővé teszi azt. Az Art. e rendelkezése ugyanis épp azt határozza meg, hogy milyen formában (ismételt ellenőrzésre irányuló kérelem alapján) van lehetőség a jogérvényesítésre.
- [5] Ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § *d*) pontjára figyelemmel visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/329/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3252/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló al-

kotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 158. § (1) és (2) bekezdése, az 51/2002. (III. 26.) Korm. rendelet 23. § (1) bekezdése, a 175/2006. (VIII. 14.) Korm. rendelet 33. § (1) bekezdés *b*) pontja, valamint a 237/2006. (XI. 27.) Korm. rendelet 47. § (6) bekezdés *f*) pontja rendelkezéseinek a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 7.K.30.296/2007/15. számú ítéletben való alkalmazása miatt benyújtott alkotmányjogi panasz befogadását visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó képviselője 2012. március 30-án az Alkotmánybíróság felhívására a 2007. december 21-én benyújtott alkotmányjogi panaszát kiegészítette.
- [2] Eredeti panaszában a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 158. § (1) és (2) bekezdése, az egyetemi és főiskolai hallgatók által fizetendő díjakról és térítésekről, valamint a részükre nyújtható egyes támogatásokról szóló 51/2002. (III. 26.) Korm. rendelet 23. § (1) bekezdése, a felsőoktatási hallgatók juttatásairól szóló 175/2006. (VIII. 14.) Korm. rendelet 33. § (1) bekezdés *b*) pontja, valamint a felsőoktatási intézmények felvételi eljárásairól szóló 237/2006. (XI. 27.) Korm. rendelet 47. § (6) bekezdés *f*) pontja alkotmányellenességének vizsgálatát kezdeményezte.
- [3] Azt állította, hogy a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 7.K.30.296/2007/15. számú ítélete ezeken az alkotmányellenes jogszabályokon alapul; a jogszabályok az eredeti panasz szerint az Alkotmány 2. § (1) bekezdését sértik, mert értelmezhetőek úgy is, hogy a költségtérítési kötelezettség a 2006. szeptember 1-jét megelőző képzésekre is vonatkoznak.
- [4] Az Ftv. a panasz szerint homályos, pontatlan, szubjektív jogértelmezésre vezet.
- [5] Az 51/2002. (III. 26.) Korm. rendelet 23. § (1) bekezdése pedig a jogbiztonságot sérti, mert nem tér ki arra, mit kell érteni a „második közismereti tanári szakképzettség megszerzésére irányuló szak” kifejezés alatt.
- [6] A 175/2006. (VIII. 14.) Korm. rendelet 33. § (1) bekezdés *b*) pontja és a 237/2006. (XI. 27.) Korm. rendelet 47. § (6) bekezdés *f*) pontja a jogbiztonság elvét sérti, mert nem tekinti közismereti tanár szaknak a pedagógia szakos tanári oklevelet.
- [7] A 175/2006. (VIII. 14.) Korm. rendelet 33. § (1) bekezdés *b*) a jogbiztonságot sérti, mert a jogalkotó nem téri ki arra, hogy a 2006. december 1-jéig megkezdett tanulmányok alatt az ún. bolognai rendszerű tanulmányokat is érteni kell-e.

- [8] 2. Az indítványozó a panasz kiegészítésében azt írja, hogy „az alkotmányellenesnek vélelmezett és ott felsorolt jogszabályhelyek az Alaptörvény Alapvetés B) cikk (1) bekezdését – a jogbiztonság elvét – sértik. A vélelmezett alkotmányellenesség indokolása az eredeti indítványomban szerepel”.
- [9] 3. A panasz nem felel meg az Abtv. által támasztott követelményeknek, az alábbiak szerint:
- [10] 3.1. A panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1) bekezdés a) pontjában az indítványokkal szemben támasztott annak a követelménynek, amely szerint meg kell jelölni azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza. A panasz ezeket nem tartalmazza.
- [11] 3.2. A panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1) bekezdés b) és d) pontjában megjelölt követelményeknek sem. Eszerint a panaszban meg kell jelölni az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, az Alaptörvény rendelkezését.
- [12] A panasz a jelen esetben tartalmilag a jogállam sérelmére, a jogállamhoz tartozó jogbiztonság elvére hivatkozik, ezen belül azonban nem jelöl meg Alaptörvényben biztosított jogot, hanem tartalmi szempontból a normavilágosság sérelmét állítja.
- [13] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint, ha önmagában a normavilágosság sérelmére hivatkoznak alkotmányjogi panaszban, más jog megjelölése nélkül, akkor a panasz hiányos (676/D/2004. AB határozat, ABH 2007, 1652, 1655–1656.; 1140/D/2006. AB végzés, ABH 2008, 3578, 3580.).
- [14] 3.3. A panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1) bekezdés f) pontjának: nem tartalmaz kifejezett kérelmet sem a jogszabály, sem a bírói döntés megsemmisítésére.
- [15] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/684/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3253/2012. (IX. 28.) AB VÉGGÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Legfelsőbb Bíróság Kfv.I.35.099/2005/6. sorszámú ítélete, valamint a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 1997. évi CIII. törvény 76. § (1) bekezdése és (2) bekezdésének b) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kérte az ügyében alkalmazott, a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 1997. évi CIII. törvény (a továbbiakban Jöt.) 76. § (1) bekezdésében valamint (2) bekezdésének b) pontjában foglalt rendelkezések alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, továbbá az alkalmazási tilalom kimondását.
- [2] Az indítványozó 2006. május 23-án indítványát kiegészítette, melyben arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati kérelmét Kfv.I.35.099/2005/6. sorszámú ítéletével elutasította, továbbá kérte a panasz soron kívüli elbírálását.
- [3] Az Alkotmánybíróság ezt követően a IV/84-1/2012. AB végzésben hívta fel az indítványozót, hogy az Alaptörvény hatályba lépésével összefüggésben újítsa meg panaszát. A megújított panasz határidőben, 2012. március 28-án érkezett meg az Alkotmánybírósághoz. Ebben az indítványozó már a Legfelsőbb Bíróság ítéletével összefüggésben kérte a támadott rendelkezések alaptörvény-ellenességének kimondását.
- [4] Indokolásában arra hivatkozott, hogy a vitatott normák ellentétesek a jogbiztonság követelményével [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés], illetve hogy azok alkalmazása folytán sérül az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljárásból való joga.
- [5] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben ezért mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az Abtv.

26–27. §-aiban és az Abtv. 29–31. §-aiban foglalt felteteleket az alkotmányjogi panasz kimeríti-e.

- [6] 3. Az Abtv. 29. §-a szerint az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén szükséges befogadni.
- [7] Az Alkotmánybíróság az előző alkotmány 57. § (1) bekezdéséről számos alkalommal kimondta, hogy az magába foglalja a tisztességes eljárásból való jogot, és ennél fogva sokszor foglalt elvi jelentőséggel állást azzal kapcsolatban.
- [8] Az Alkotmánybíróság értelmezésében az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében megfogalmazott bíróság előtti egyenlőség a bírói útra tartozó ügyek tekintetében eljárási alapelvet fogalmaz meg. A bíróság előtti egyenlőség elve a személyek általános jogegyenlőségének a bírósági eljárásra való vonatkoztatása [53/1992. (X. 29.) AB határozat, ABH 1992, 261, 264.; 18/B/1994. AB határozat, ABH 1998, 570, 572.]. „Az Alkotmány 57. § (1) bekezdése a törvény előtti egyenlőséget jogérvényesítési szempontból deklarálja, tehát valójában eljárási jogi garancia arra, hogy jogainak érvényesítése tekintetében a bíróság (törvény) előtt mindenki egyenlő eséllyel rendelkezik” (191/B/1996. AB határozat, ABH 1997, 629, 631.). „Az Alkotmánybíróság következetes álláspontja szerint, az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében foglalt bíróság előtti egyenlőség elve a tisztességes eljárás követelményének olyan garanciáját jelenti, amelynek alapján jogaik érvényesítése során nem tehető különbség a jogalanyok között. Ezen, a jogegyenlőség általános elvének a bírósági eljárásra vonatkoztatott alkotmányi követelménye arra vonatkozik, hogy a jogviszonyok tartalmi és tárgyi azonossága esetén a jogalanyok azonos elbánásban részesüljenek” (724/B/2002. AB határozat, ABH 2003, 1539, 1540.).
- [9] A törvény előtti egyenlőség, illetőleg a tisztességes eljárásból való jog alapelve tehát eljárási jogi természetű alkotmányos követelmény, amelyet most már az Alaptörvény kifejezetten deklarál is.
- [10] Az indítványozó által megsemmisíteni kért, a jövőbeni bírságot szabályozó rendelkezés azonban tisztán anyagi jogi természetű, nincs olyan vonatkozása, amely a bírósági vagy hatósági eljárás egyes szereplőinek pozícióját meghatározná, azok helyzetét befolyásolná, az eljárásban résztvevők számára jogot, illetőleg kötelezettséget állapítana meg, vagy egyébként kihatással volna az eljárás menetére.
- [11] Mindezek alapján megállapítható, hogy a Jöt. 76. § (1) bekezdése, illetőleg (2) bekezdésének *b*) pontja és az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése között nincs érdemben vizsgálható alkotmányos összefüggés.
- [12] Az Alkotmánybíróság így megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz az Abtv. 29. §-ában előírt olyan alapvető alkotmányjogi je-

lentőségű kérdést, amely érdemi alkotmánybírói eljárásra okot adhatna. Az Alkotmánybíróság nem észlelt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet sem. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz vizsgálatának eredményeként megállapította, hogy az nem felel meg az Abtv. 29. §-ában támasztott követelménynek, ezért nem fogadható be.

- [13] 4. Utal az Alkotmánybíróság továbbá arra is, hogy az Abtv. 74. §-ából – mely az Abtv. hatályba lépésekor folyamatban lévő eljárások esetében kifejezetten lehetővé teszi alkotmányjogi panasz kezdeményezését – egyértelműen következik az is, hogy a törvényalkotó az Abtv. hatályba lépése (2012. január 1-je) előtt már jogerősen lezárt bírói eljárások tekintetében nem kívánta megnyitni a valódi alkotmányjogi panasz lehetőségét.
- [14] Az Alkotmánybíróság a fenti indokokra tekintettel az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 17.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírói ügyszám: IV/84/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3254/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 43.Pkfv.641.227/2011/1. számon hozott végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó a Fővárosi Törvényszék 43.Pkfv.641.227/2011/1. számon meghozott jog-

erős végzésével szemben terjesztett elő alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján. E végzésével a Fővárosi Törvényszék helybenhagyta a Pesti Központi Kerületi Bíróság végrehajtás foganatosítása körében hozott elsőfokú végzését. A jogerős végzés indokolása kizárólag arra szorítkozik, hogy a fellebbezés alaptalan, az első fokú bíróság a jogszabályi rendelkezéseknek mindenben megfelelő döntést hozott. A másodfokú bíróság határozatának indokolása egyebekben nem tér ki a fellebbezésben foglaltakra.

- [2] Az indítványozó szerint a másodfokú végzés sérti a jogorvoslathoz [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése] és a tisztességes eljáráshoz való jogát [XXVIII. cikk (1) bekezdése]. A hatékony és tényleges jogorvoslat álláspontja szerint csak akkor teljesül, ha a bíróság – különösen elutasító döntés esetében – megindokolja a döntését. Igaz ez akkor is, ha a bíróság jogorvoslat alapján jár el és dönt, ekkor is jeleznie kell tehát, milyen álláspontot foglalt el a jogorvoslati kérelemben foglaltakról és miért. Az eljárás tisztességessége, illetve az ezzel szoros összefüggésben álló bírósághoz fordulás joga kérdőjeleződik meg, ha az eljáró bírő nem foglalkozik érdemben a felek által előadott ténybeli és jogi érvekkel.
- [3] 2. Az Alkotmánybíróság megvizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv.-ben foglalt követelményeknek. Az Abtv. 27. §-a értelmében alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [4] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen ügyben a panasz nem felel meg az Abtv. 27. §-ának, mivel a végrehajtási eljárás foganatosítása során a végrehajtás módjáról hozott végzés nem minősül sem az ügy érdemében hozott döntésnek, sem a bírósági (itt a végrehajtási) eljárást befejező egyéb döntésnek. A jogalkotó nem kívánta megnyitni az eljárás folyamán hozott bírói döntésekkel szemben az alkotmányjogi panasz lehetőségét. Az eljárást befejező egyéb döntés fogalmába erre tekintettel az eljárás folyamán hozott, kényszereszközök alkalmazását elrendelő határozatok nem tartozhatnak bele. Ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 18.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., *Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,*
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., *Dr. Szalay Péter s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2886/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3255/2012. (IX. 28.) AB HATÁROZATA

a bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bírósági által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény 6. § (1) bekezdésének vizsgálatáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa utólagos normakontroll eljárásban meghozta a következő

h a t á r o z a t o t :

Az Alkotmánybíróság a bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bírósági által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény 6. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] Az alapvető jogok biztosa az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 24. §-ára hivatkozva indítványt terjesztett elő a bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bírósági által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Bnyt.) 6. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt. Álláspontja szerint a személyes adatok védelméhez való jogot [Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése] sérti az, hogy a személyazonosító adatok és fényképek nyilvántartásában nyilván kell tartani az érintett arcképmását akkor is, ha a hivatalos személy sérelmére hivatalos eljárása alatt, illetve emiatt, vagy a hatóság sérelmére hivatali működésével összefüggésben követtek el rágalmazást vagy becsületsértést. Az említett bűncselek-

mények ugyanis a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 52. § (4) bekezdése értelmében közvérdra üldözendők, a Bnytv. 6. § (2) bekezdés a) pontja alapján azonban csak a magánvádas bűncselekmény miatt előterjesztett magánindítvány alapján indult eljárás esetén nem kerül be az arcképmás a nyilvántartásba. Kifejtette, hogy a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) szövegéhez kapcsolódó korábbi alkotmánybíróági megállapításokra az Alaptörvény értelmezése során az alapvető jogok biztosának is figyelemmel kell lennie mindaddig, amíg az Alkotmánybíróág ellenkező értelemben nem nyilatkozik. Erre figyelemmel az Alkotmánynak a személyes adatok védelmét biztosító 59. §-ához és a véleménynyilvánítás szabadságát rögzítő 61. §-ához fűzött alkotmánybíróági esetjog felidézésével utalt arra, hogy a vizsgált nyilvántartás legitím célja csak a jövőbeli bűncselekmények elkövetőinek felderítése és azonosítása lehet. A rágalmas és a becsületsértés elkövetésének előrejelzésével kapcsolatban azonban nincs jelentősége az arcképmás nyilvántartásba vételének. Bár a hivatalos személy, illetve valamely hatóság társadalmi megbecsülése, s ezen keresztül a közrend védelme indokolhatja a véleménynyilvánítási jog korlátozását, a választott eszköz a két bűncselekmény elkövetési és fogalmi sajátosságai miatt nem alkalmas a bűnelkövető felderítésére és az elkövetés megelőzésére, mely az információs önrendelkezési jog sérelméhez vezet.

II.

[2] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:
„I. cikk

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

„VI. cikk

(2) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.”

„IX. cikk

(1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.”

[3] 2. A Bnytv. érintett rendelkezései:

„6. § (1) A személyazonosító adatok és fényképek nyilvántartásában az érintett arcképmását nyilván kell tartani, ha

a) bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás alá vonták, vagy
b) a bíróság vele szemben bűnösséget megállapító jogerős ítéletet hozott.

(2) Nem kell nyilvántartani annak az arcképmását,

a) akivel szemben magánvádas bűncselekmény miatt előterjesztett magánindítvány alapján indult eljárás, függetlenül attól, hogy az ügyész átvette-e a vád képviselőt,

b) akivel szemben pótmagánvádló vádindítványa alapján indult eljárás, továbbá

c) akinek katonai bűncselekménye miatt a katonai ügyész a feljelentést elutasította, és az elbírálást fegyelmi eljárásra utalta.”

[4] 3. A Be. érintett rendelkezése:

„52. § (4) A becsületsértés és a rágalmas közvérdra üldözendő, ha hivatalos személy sérelmére hivatalos eljárása alatt, illetve emiatt, vagy hatóság sérelmére hivatali működésével összefüggésben követik el.”

III.

[5] Az indítvány nem megalapozott.

[6] 1. Az indítványozó a személyes adatok védelméhez való jog sérelmére hivatkozással az arcképmásnak a személyazonosító adatok és fényképek nyilvántartásában való nyilvántartására vonatkozó szabályokat támadta. Tartalmában azonban nem azt kifogásolta, hogy mely esetekre írja elő általában a törvény az arcképmás nyilvántartását, hanem hogy konkrétan meghatározott bűncselekményekkel (hivatalos személy sérelmére elkövetett becsületsértés és rágalmas) kapcsolatban a büntetőeljárás alá vont, illetve azon személyeknek az arcképmását is, akiknek a bűnösségét jogerős ítéletben megállapították, nyilván kell tartani. A viszonyítási alap – s az indítvány kiindulópontja – a Bnytv. 6. § (2) bekezdés a) pontja, mely szerint nem kell nyilvántartani annak az arcképmását, akivel szemben magánvádas bűncselekmény miatt előterjesztett magánindítvány alapján indult eljárás, függetlenül attól, hogy az ügyész átvette-e a vád képviselőt. A rágalmas, illetve becsületsértés miatt büntetőeljárás alá vont, illetve elítélt személy arcképmása e kivételre tekintettel általában nem kerül be a nyilvántartásba, mivel ezek magánindítványra üldözendő magánvádas bűncselekmények. A Be. 52. § (4) bekezdése miatt azonban a hivatalos személy sérelmére elkövetett rágalmas és becsületsértés bizonyos esetekben közvérdra üldözendő, így a büntetőeljárás alá vont, illetve az emiatt jogerősen elítélt személyre e kivétel nem vonatkozik.

- [7] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróságnak az indítvány alapján abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy sérti-e az Alaptörvény VI. cikkének (2) bekezdésében rögzített személyes adatok védelméhez való jogot a rágalmazás és becsületsértés közzvadra üldözendő eseteiben az arcképmás nyilvántartása.
- [8] 2. Az Alkotmánybíróság megállapította: a személyes adatok védelméhez fűződő alapjog az Alkotmány 59. § (1) bekezdéséhez képest az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében nem változott, így – figyelemmel a 22/2012. (V. 11.) AB határozatban foglaltakra (Indokolás [41]) – továbbra is alkalmazható az Alkotmánybíróságnak az Alkotmány 59. § (1) bekezdéséhez kapcsolódó gyakorlata. Az alapjog korlátozásának mércéjét – szintén összhangban a korábbi gyakorlattal – az Alaptörvény I. cikkének (3) bekezdése rögzíti.
- [9] 3. A jelen ügy szempontjából meghatározó jelentőségű a 144/2008. (XI. 26.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.), melyben az Alkotmánybíróság részletesen foglalkozott a bűnügyi nyilvántartásokkal szemben támasztott alkotmányos követelményekkel. E határozatában a testület rámutatott arra, hogy olyan közhitelű, hatósági nyilvántartásokról (adatbázisokról) van szó, amelyek a legszélesebben vett büntetőjogi (anyagi jogi, bűnüldözési, felderítési) célokra, és ezzel párhuzamosan a nemzetközi bűnügyi együttműködésben, illetve a büntetőjogon kívüli szférában is felhasználhatók. Az Alkotmánybíróság elismerte, hogy a bűnügyi nyilvántartás mint törvényben meghatározott és alkotmányos célokra igénybe vehető adatbázis létezése indokolt, ám az erre vonatkozó szabályozás kialakítása során is figyelemmel kell lenni az alapjogi védelemből fakadó alkotmányos korlátokra (ABH 2008, 1107, 1130–1133.).
- [10] Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban a bűnügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítvánnyról szóló 1999. évi LXXXV. törvénynek (Bnyt.) több szabályát, egyebek mellett a daktiloszkópiai és fényképnyilvántartásra vonatkozó egyes rendelkezéseit is megsemmisítette. Jelen ügy szempontjából a régi Bnyt. 31. § a) pontjának van jelentősége annyiban, hogy e rendelkezés is előírta a büntetőeljárás alá vont személy arcképmásának, valamint ujj- és tenyérnyomatának nyilvántartását, azzal a különbséggel, hogy erre csak szándékos bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja esetén kerülhetett sor. Ugyanúgy ismerte azonban a törvény a magánvadás bűncselekményekhez fűződő kivételt. Az Alkotmánybíróság rögzítette, hogy a személyes adatok védelméhez való jogból fakadó követelmények a daktiloszkópiai és fényképnyilvántartásra (mint kriminalisztikai nyilvántartásra) is vonatkoznak. E nyilvántartások legitim célja szükségképpen csak a jövőbeli bűncselekmények elkövetőinek felderítése és azonosítása lehet. Ehhez képest pedig az akkori szabályozás [különösen pedig a bűnösség formájának (szándékosság) törvényi kiemelése, ezzel szemben pedig az elkövetői kategóriáknak, a bűnisméltések büntetőjogi dogmatikában, a büntetőjog tudományában kidolgozott szempontjainak, a megszüntetési okok eltérő természetének figyelmen kívül hagyása] nem felelt meg a személyes adatok korlátozására vonatkozó alkotmányos elvárásoknak.
- [11] Az Abh. hatására a jogalkotó újraszabályozta a bűnügyi nyilvántartások rendszerét. A Bnyt. 3. § (1) bekezdése értelmében a bűnügyi nyilvántartási rendszer a személyazonosító adatok és fényképek nyilvántartásából (ún. törzsnyilvántartás), valamint a bűnügyi nyilvántartásokból áll. A jogalkotó a fényképnyilvántartást átemelte – a korábbi kriminalisztikai célú, szakértői nyilvántartásból – a személyi azonosító adatok mellé (de attól elkülönült kezelést előírva), arra tekintettel, hogy az arcképmás a személy azonosítására alkalmas olyan adat, melyek büntetőügyekben történő felhasználása – szemben az ujj- és tenyérnyomatokkal, valamint a DNS-profilokkal – nem igényel speciális szakértelmet, azokkal a szakértői nyilvántartásokban szereplő adatoktól eltérően szakértői műveleteket nem végeznek. Mivel a bűnügyi nyilvántartó rendszer, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartása a kezelő szerv tekintetében is elkülönül, nem volt indokolt, hogy a fényképek adatkezelője a szakértői nyilvántartó szerv legyen (lásd: a Bnyt. törvényjavaslatának indokolását).
- [12] A személyazonosító adatok és fényképek nyilvántartása azonban nem önmagáért van, s nem is állhat önmagában: feltétele, hogy az érintett szerepeljen a bűnügyi nyilvántartások valamelyikében, vagy a rendészeti biometrikus nyilvántartásban. Ez utóbbi nyilvántartások ugyanis személyazonosító adatokat nem tartalmaznak, a személyazonosítás kapcsolati kód, illetve belső azonosító kód segítségével történik. A bűnügyi nyilvántartó szerv a személyazonosító adatok és fényképek nyilvántartásában szereplő adatokat pedig addig kezeli, amíg az érintett adatai a bűnügyi nyilvántartásokban vagy a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásában szerepelnek [Bnyt. 4. § (5) bekezdés].
- [13] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint személyes adat vagy az érintett hozzájárulásával, vagy törvényi rendelkezés alapján kezelhető. A személyes adatok védelméhez fűződő alapjog törvényi korlátozásának legfontosabb alkotmányos kritériuma a célhoz kötöttség. Ez azt jelenti, hogy személyes adatot feldolgozni csak pontosan meghatározott és jogszerű célra szabad. Az adatfeldolgozásnak minden szakaszában meg kell felelnie a bejelentett és közhitelűen rögzített célnak. A határozott cél nélküli, „készletre történő” adatgyűjtés és adatkezelés alkotmányellenes. [15/1991. (IV. 13.) AB határozat, ABH 1991, 40–44.]

- [14] Az Abh.-ban az Alkotmánybíróság kiemelte: „Az Alkotmány 59. § (1) bekezdéséhez kapcsolódóan is vannak olyan esetek, amikor az egyénnek a szükséges mértékben el kell viselnie jogainak társadalmi érdekből való korlátozását, így bizonyos ponton túl nem akadályozhatja személyes adatainak felhasználását. A bűnügyi nyilvántartás rendeltetéséből következik, hogy az itt tárolt adatok továbbítása az Alkotmányban meghatározott feladatok teljesítéséhez, alkotmányosan elismerhető célok érvényre jutásához kapcsolódóan nem mindig függhet az érintett akaratától, sőt azokat kivételképpen tudta nélkül is közölni kell az arra jogosultakkal. Ilyen eset lehet például az állam büntetőjogi igényének érvényesítése érdekében a korábbi büntetőeljárás során beszerzett adatoknak az új eljárásban való felhasználása, vagy az Alkotmánybíróság más határozatában is elismert alkotmányos értékek: a bűnüldözésből, a bűnmegelőzésből, a nemzetbiztonság védelméből származó feladatok teljesítése. Az arányosság követelménye – amely éppen úgy vonatkozik az adattárolás, az adatigénylés, az adattovábbítás terjedelmére és céljaira, mint a felhasználás indokoltságára – azonban a jogkorlátozás ilyen esetekben is irányadó [részletesen: pl. 20/1997. (III. 19.) AB határozat, ABH 1997, 85, 92.; 24/1998. (VI. 9.) AB határozat, ABH 1998, 191, 195.; 13/2001. (V. 14.) AB határozat, ABH 2001, 177, 196.; 44/2004. (XI. 23.) AB határozat, ABH 2004, 618, 641–642.]” (ABH 2008, 1107, 1139–1140.).
- [15] Az arcképmás nyilvántartásának célját a Bnytv. 4. § (1) bekezdése rögzíti: a személyazonosító adatok és fényképek nyilvántartásában szereplő adatok kezelésének célja a bűnügyi nyilvántartásokban, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásában szereplő adatok tekintetében az érintett, valamint a büntetés-végrehajtási intézetbe és a rendőrségi fogdába befogadás során a befogadott személyek azonosítása. Ez részben – az Abh.-ban kifejtettekkel összhangban – a bűnüldözés, illetve a rendészeti feladatok ellátásának elősegítését jelenti, másrészt azt szolgálja, hogy a büntetést valóban azon a személyen hajtsák végre, akivel szemben a büntetést kiszabták, továbbá rendészeti célú azonosítást szolgál. Az arcképmás nyilvántartása nem kapcsolódik kizárólagosan a büntetőjog területéhez, hisz ez nyújt segítséget az eltűnt és az ismeretlen személyek azonosításával összefüggésben indult közigazgatási eljárásokban is. Az Alkotmánybíróság szerint ezek olyan, az állam büntető hatalmának gyakorlásához (elsődlegesen kriminalisztikai) és rendészeti feladatai teljesítéséhez kapcsolódó, alkotmányosan védett célok (közrend, közbiztonság), melyekre tekintettel a személyes adatok védelméhez való jog törvénnyel korlátozható.
- [16] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján – és figyelemmel az Abh.-ban kifejtettekre – vizsgálnia kellett, hogy az alapjog-korlátozás az arányosság keretein belül marad-e.
- [17] E vonatkozásban az Alkotmánybíróság fontosnak találta kiemelni azt a körülményt, hogy az arcképmásnak általában különös jelentősége van a személyek azonosításában. A fénykép nem csupán a jelen ügyben érintett bűnügyi és rendészeti (beleértve pl. a különböző okmányok kiállítását is) tevékenységek körében, de egyéb területeken is fontos eszköze a személyek azonosításának (pl. munkáltatói nyilvántartások, egyetemi hallgatói nyilvántartások). Az Alkotmánybíróság emellett kiemelt jelentőséget tulajdonított annak, hogy az új bűnügyi nyilvántartási rendszerben a fényképek nyilvántartása új helyet kapott: a törzsnylvántartáson belül, a tulajdonképeni bűnügyi nyilvántartásoktól elkülönítetten alakították ki. Csak a kapcsolati kód segítségével köthető össze a bűnügyi nyilvántartásokkal az arra jogosultak által és a törvényben meghatározott célokból (Bnytv. V–VI. fejezete), mely összekapcsolást (azaz a fényképek továbbítását, felhasználását) minden esetben rögzítenek (adattovábbítási nyilvántartás, Bnytv. 89–91/A. §). Az arcképmás nyilvántartásához önmagában semmilyen hátrányos jogkövetkezmény nem kapcsolódik, s amennyiben a bűnügyi nyilvántartásokban már az illetőre vonatkozó adat nem tárolható, akkor az arcképmást (minden egyéb személyazonosító adattal együtt) törölni kell. A fentiekre tekintettel a fényképek (szemben például az ujj- vagy tenyérlenyomatokkal, illetve a DNS-profilokkal) szélesebb körű nyilvántartása kriminalisztikai, illetve rendészeti célokból nem sérti a személyes adatok védelméhez való jogot.
- [18] Az indítványozó a magánvádas bűncselekményekhez képest tartotta alkotmányellenesnek azt, hogy a hivatalos személyek sérelmére elkövetett rágalmaszás és becsületsértés – mint közvérdra üldözendő bűncselekmények – esetén a fényképek nyilvántartásában az arcképmás szerepel. Az indítványozó tartalmában tehát egy további – az említett bűncselekményekre vonatkozó – kivételt hiányolt a törvényből. A Bnytv. törvényjavaslatának indokolása szerint a magánvádas bűncselekményekre vonatkozó kivétel beiktatására azért került sor, mert nem indokolt nyilvántartásba venni annak a személynek az adatait, akivel szemben egy másik magánszemély eljárást kezdeményezett. Az Alkotmánybíróság rámutat: a magánvádas bűncselekményekre vonatkozó, így egy büntetőeljárás aspektust megragadó eltérő szabály a jogalkotó szabad elhatározásán alapuló kivételnek minősül, és nem az Alaptörvény valamely rendelkezésének érvényesülését biztosító szükségzerű előírás. A jogalkotó – miként arra a fent idézett törvényjavaslat indokolása is utal – azt mérlegelte, hogy ilyen esetekben a vád képviselőjét a sértett személy maga látja el, és nem az ügyész. Az Alkotmánybíróság több korábbi határozatában foglalkozott már a közvérd és a magánvérd különbségével, a közvérdlő és a magánvérdlő részben el-

térő eljárási jogaival, kötelezettségeivel (összefoglalóan lásd: 334/D/2003. AB határozat, ABH 2006, 1475, 1477–1487.) Kiemelte: amellet, hogy a büntető hatalom az állam – alkotmányosan korlátozott – közhatalmi jogosítványa a bűncselekmények elkövetőinek büntetőjogi felelősségre vonására, az állam önkorlátozást is tanúsít a hivatalból való eljárás elvének érvényesítése terén, amikor az eljárás megindítását és lefolytatásának szorgalmazását bizonyos esetekben (alapvetően ott, ahol a magánszféra sérelme miatt ez indokolható) a sértettre bízta. A „vádoló” oldaláról megközelítve a kérdést, a közvádra és magánvádra üldözendő ügyek közötti különbség abban áll, hogy az ügyész a vádemelés, a vádképviselet során a közérdeket is képviseli és közvádlói funkciójának gyakorlása során az ügyészi szakmai felelősség követelményeit is szem előtt tartva köteles eljárni. A magánvádlóként fellépő sértett az ügyész általános feladataiból következő kötelezettségeket természetesen nem teljesít (34/B/1996. AB határozat, ABH 2001, 849, 853.). Figyelemmel a magánvádas bűncselekmények csekélyebb súlyára, magánszféra sértő jellegére, továbbá arra, hogy a magánvádló – a rendelkezésére álló eljárási eszközökkel – saját érdekei és akarata szerint szorgalmazhatja az eljárás lefolytatását vagy attól el is állhat, ésszerűen indokolható, hogy a jogalkotó a magánindítványra üldözendő magánvádas bűncselekmények eltérő kezelése mellett döntött a bűnügyi nyilvántartások vonatkozásában.

[19] Nincs ugyanakkor olyan, az Alaptörvényből, illetve kifejezetten annak VI. cikk (2) bekezdésében rögzített személyes adatok védelméhez való jogból levezethető követelmény, amire tekintettel kényszerítően ki kellene zárni az arcképmás nyilvántartását az indítványozó által meghatározott körben. Ilyen szabályt a jogalkotó mérlegelési körében szintén beiktathat, de e kivétel a személyes adatok védelméhez való jogból nem következik.

[20] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság a Bnyt. 6. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.

Budapest, 2012. szeptember 18.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k., Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: II/1474/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3256/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 99/A. § (4) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó a vele szemben folyó végrehajtási eljárás során a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság által 2011. szeptember 14. napján hozott 43.Pkfv.636389/2011/1. és 43.Pkfv.363390/2011/1. számú végzése ellen nyújtotta be panaszát. E végzéseivel a Fővárosi Bíróság helyben hagyta a végrehajtást foganatosító Budapesti XX., XI. és XXIII. Kerületi Bíróság 0106-8.Vh.4540/2008/3. számú, a végrehajtást kérő személyében bekövetkezett jogutódlást megállapító, illetve 0106-8.Vh.4540/2008/45. számú, az indítványozó fellebbezéseit hivatalból elutasító végzését.
- [2] Az indítványozó álláspontja szerint a sérelmezett határozatokat a bíróság alkotmányellenes jogszabályi rendelkezések alkalmazásával hozta meg, ezért a postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet 29. § (5) bekezdése, és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvénynek (a továbbiakban: Pp.) a kézbesítési vélelemre, illetve a kézbesítési vélelem megdöntésére vonatkozó 99. § (1) bekezdése, a 99/A. § (1) bekezdése, valamint 99/B. § (1) bekezdése megsemmisítését kérte.
- [3] Az Alkotmánybíróság felhívására a már jogi képviselővel eljáró indítványozó fenntartva indítványát, de azt kiegészítve az Alkotmánybíróság hatáskörének alapjául az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. tv. (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdését jelölte meg, és a Pp. 99/A. § (4) bekezdésének megsemmisítését kérte. Állítása szerint az alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezések alkalmazása folytán sérült a tisztességes eljáráshoz (Alaptörvény XXIV. cikk) és a jogorvoslathoz való joga [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés].
- [4] Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem befogadható, mert az nem felel meg az Abtv. rendelkezéseinek.

- [5] Az indítványozó 2011. december 12. napján fordult az Alkotmánybírósághoz, a másodfokú bíróság jogerős végzéseit pedig 2011. október 6. napján vette át. Az alkotmányjogi panaszt – a régi Abtv. 48. § (2) bekezdése, illetve a hatályos Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján egyaránt – a jogerős határozat kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet az Alkotmánybírósághoz benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány benyújtására a törvényi határidőn túl, elkéssetten került sor, ezért az indítvány befogadhatósága egyéb feltételeinek vizsgálatát mellőzte. Az előbbi megállapításból következően az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz kiegészítése tárgyában 2012. április 2. napján benyújtott kérelem befogadhatósága további feltételeit sem vizsgálta, az ugyanis osztja az alapindítvány jogi sorsát.
- [6] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésére – az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 3.) Tü. határozat 30. § (2) bekezdés d) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 18.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1555/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3257/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Ítéletábla perújítási eljárásban másodfokon hozott Pf.IV.20119/2012/2. számú végzése és a Debreceni Törvényszék 8.P.2073/2011/2. számú elsőfokú végzése, illetve az alapeljárás során első fokon eljáró Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 10.P.20104/2007/64. számú ítélete, a Debreceni Ítéletábla Pf.II. 20451/2009/8. számú másodfokú ítélete, valamint a felülvizsgálat során eljáró Legfelsőbb Bíróság Pfv. I.20454/2010/17.

számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó részben volt tulajdonosa annak a debreceni ingatlanok, melyben életvitelszerűen lakott. Tulajdonostársával – aki bérbeadás útján hasznosította tulajdoni hányadát – nagyon megromlott a viszonya, több büntető és szabálysértési eljárás is volt közöttük folyamatban. Az ingatlanon fennálló közös tulajdon megszüntetése iránt általa megindított perben (alapeljárás) keresetében a közös tulajdon árverési értékesítéssel történő megszüntetését kérte, majd úgy nyilatkozott, hogy tulajdonostársa tulajdoni hányadát magához váltja, később pedig elállt a keresetétől. Az alperes nem járult hozzá az elálláshoz, ezért a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság a felperes keresetét érdemben tárgyalta, és 10.P.20104/2007/64. számú ítéletével a közös tulajdon megváltás útján való megszüntetéséről rendelkezett oly módon, hogy az indítványozó tulajdoni hányadának magához váltására az indítványozó tulajdonostársát jogosította fel. Kötelezte a bíróság az indítványozót, hogy az ingatlant kiürítve 30 napon belül bocsássa az alperes birtokába.
- [2] Az indítványozó fellebbezése folytán másodfokon eljáró Debreceni Ítéletábla Pf.II.20451/2009/8. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, a megváltási ár összegét felemelte, a birtokba bocsátás határidejét pedig négy hónapban állapította meg. A másodfokú ítéletet az indítványozó jogi képviselőjének 2009. november 13. napján kézbesítették.
- [3] A jogerős ítélet ellen – alapvetően a megállapított tényállást sérelmezve – az indítványozó felülvizsgálati kérelemmel élt. A Legfelsőbb Bíróság Pfv. I. 20454/2010/17. számú ítéletével a megtámadott jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Ítélete indokolásában a Legfelsőbb Bíróság kifejtette, hogy álláspontja szerint a bíróság a jogerős ítélet meghozatala előtt minden olyan felajánlott bizonyítást lefolytatott, amelynek az ügy eldöntése szempontjából jelentősége lehet, majd az így rendelkezésre álló bizonyítási anyag egészének alapos, hibátlan, részleteiben is indokolt helyes mérlegelésével állapította meg a tényállást, az azon alapuló jogi döntése pedig mindenben megfelel a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésének.
- [4] Az indítványozó 2011. április 27. napján a jogerős ítélet ténybeli alapjával kapcsolatos sérelmei orvoslása céljából a Pp. 260. § (1) bek. a) pontjára alapított perújítási kérelmet nyújtott be az első fokon eljáró Debreceni Törvényszékhez, amely 8.P.20730/2011/12. számú végzésével azt, mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant – a perújítás megengedhetőségé-

nek vizsgálata körében – elutasította. A bíróság álláspontja szerint a perújítási kérelem nem felelt meg a Pp. 260–262. §-ában foglalt feltételeknek, mert a perújító indítványozó kérelmében csak olyan tényekre hivatkozott, amelyeket az alapeljárás során már elbírált a bíróság, vagy amelyek a per jogerős befejezése után keletkeztek, így ezek a perújítás megengedhetőségét nem teszik lehetővé. A végzés indokolásában a bíróság megállapította azt is, hogy a perújítási kérelmet az arra nyitva álló határidőn túl terjesztette elő az indítványozó.

- [5] Az indítványozó fellebbezése folytán másodfokon eljáró Debreceni Ítéltábla Pf.V.20119/2012/2. számú végzésével helyben hagyta az elsőfokú végzést azzal, hogy a bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és abból helyes jogi következtetést vont le. Kiemelte a táblabíróság, hogy mivel a perújításra nyitva álló hat hónapos határidőn túl került sor a kérelem előterjesztésére, ugyanakkor a perújító igazolási kérelemmel nem élt, de nem hivatkozott arra sem, hogy a perújítás okáról csak később szerzett tudomást, ezért önmagában a perújítási határidő elmulasztása megalapozta volna kérelem elutasítását.
- [6] Az indítványozó 2012. május 4. napján az első fokon eljáró bíróságon benyújtott alkotmányjogi panaszában a perújítási kérelmét elutasító végzést helyben hagyó másodfokú határozatot támadta, mert az álláspontja szerint sérti az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében, a XIII. cikk (1) bekezdésében, a XXII. cikkben illetve a XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított jogait. A bírói döntéssel kapcsolatos sérelme lényegét az indítványozó abban látja, hogy perújítási kérelmét érdemben nem tárgyalta a bíróság.
- [7] Az Alkotmánybíróság főtítkára tájékoztatta az indítványozót arról, hogy indítványa nem felel meg mindenben az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 52. §-a rendelkezéseinek, ezért felhívta arra, hogy a hiányt pótolva terjesszen elő érvelést arra vonatkozóan, hogy a támadott bírói döntések miért és mennyiben sértik az Alaptörvényben biztosított jogait.
- [8] Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálhatja. Az indítvány csak akkor befogadható, ha tartalmaz arra vonatkozó indokolást is, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1) bekezdés e) pont]. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozónak a felhívásra előterjesztett kiegészítő indítványa továbbra is az ügyében felmerült tényeknek és körülményeknek az eljáró bíróságok általi – ránézve kedvezőtlen – jogi értékelését vitatja, de nem tartalmaz alapjogi érvelést, ezért az alkotmányjogi panaszt – figyelemmel az Abtv. 56. §

(3) bekezdésére – az Abtv. 64. § c) pontja alapján visszautasította.

- [9] Az indítványozó a hiánypótlásra történő felhívásra előterjesztett beadványában alkotmányjogi panaszát kiterjesztette az alapeljárásban hozott határozatokra is. Az alapeljárás az Abtv. hatályba lépése előtt jogerősen befejeződött, az Alkotmánybíróság pedig – figyelemmel az Abtv. 74. §-ára – csak olyan bírói döntések Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálhatja, amelyek az Abtv. hatályba lépése – 2012. január 1. – után emelkedtek jogerőre. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alapeljárás során hozott határozatokra kiterjesztett alkotmányjogi panaszt – figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésére – az Abtv. 64. § a) pontja alapján utasította vissza.

Budapest, 2012. szeptember 18.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2973/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3258/2012. (IX. 28.) AB VÉGGÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény 38/B. §-a, 47/B. §-a és 63/A. §-a, továbbá a Magyarország 2012. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 82. § (2) bekezdése, valamint az élelmiszerlánc-felügyeleti díj bevallásának és megfizetésének szabályairól szóló 40/2012. (IV. 27.) VM rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. §

- (2) bekezdése alapján – az élelmiszerlánc-felügyeleti díj szabályait támadja közvetlen alkotmányjogi panasszal. A támadott szabályok alapján az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv részére – annak a tevékenységével összefüggő feladatai ellátásának fedezése érdekében – általánydíjként funkcionáló felügyeleti díjat köteles fizetni minden, az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény 47/B. § (2) bekezdése szerinti személy, illetve szervezet. A díj mértéke – főszabály szerint – az érintett tevékenységből származó, előző évi értékesítési nettó árbevétel (személyi jövedelemadó bevallásra köteles természetes személy esetében az előző évi jövedelmének) 0,1%-a. A befizetés önbevalláson alapuló rendszerben történik: a díjfizetésre kötelezettnek minden évben május 31-ig kell bevallania az előző évi árbevételét, a díjat pedig ezt követően két részletben, július 31-ig, illetve január 31-ig kell megfizetnie.
- [2] Az indítványozó álláspontja szerint az élelmiszerlánc-felügyeleti díj szabályai sértik az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdését (jogbiztonság), M) cikkének (1)–(2) bekezdését (szabad vállalkozás joga), R) cikkének (3) bekezdését (biztonsághoz való jog) és a Nemzeti Hitvallás ehhez kapcsolódó pontját, valamint az I. cikk (3) bekezdését, a XII. cikk (1) bekezdését (vállalkozás által jogszerűen elért eredményhez való jog) és a XIII. cikk (1) bekezdését (tulajdonhoz való jog). Indokolásul előadja, hogy szerinte értelmezési problémák és jogbizonytalanság áll fenn a tekintetben, hogy mely vállalkozás köteles felügyeleti díj fizetésére és mely tevékenységei vonatkozásában. Kifejti, hogy a díjért – álláspontja szerint – a fizetésre kötelezettek semmilyen szolgáltatást nem kapnak, továbbá a fizetendő díj alapja egy, már lezárt üzleti év. Indokolatlannak tartja, hogy az élelmiszerlánc minden szereplője köteles a díj megfizetésére, végezetül arra is hivatkozik, hogy a magyar vállalkozásokat a szabályozás versenyhátrányba hozza a külföldi székhelyű vállalkozásokkal szemben.
- [3] Mindezek alapján az indítványozó az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 38/B. §-a, 47/B. §-a és 63/A. §-a, továbbá a Magyarország 2012. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 82. § (2) bekezdése, valamint az élelmiszerlánc-felügyeleti díj bevallásának és megfizetésének szabályairól szóló 40/2012. (IV. 27.) VM rendelet (a továbbiakban: R.) alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [4] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [5] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt megjegyzi, hogy a jogi képviselő útján eljáró indítványozó kérelme részben nem tesz eleget az Abtv. 26. § (2) bekezdésében, illetve az 52. § (1) bekezdésében írt követelményeknek. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján közvetlen alkotmányjogi panaszt Alaptörvényben biztosított jog sérelmére lehet alapítani, az indítványozó ugyanakkor elsősorban a jogállamiság, jogbiztonság elvéből levezetett normavilágosság követelményének a sérelmére hivatkozik. Az Éltv. 63/A. §-a vonatkozásában továbbá az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti közvetlen alkotmányjogi panaszra nincs is helye: a mulasztási bírság kiszabására határozattal kerül sor, amellyel szemben jogorvoslat vehető igénybe. Az Alkotmánybíróság továbbá határozott kérelem alapján jár el, ennek kritériumait az Abtv. 52. § (1) bekezdése rögzíti. Az indítványozó megjelölte ugyan az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó előírásokat, az eljárás megindításának az indokait és a jogsérelem lényegét, valamint a vizsgálandó jogszabályi rendelkezéseket. Ugyanakkor a vélt alaptörvény-ellenesség indokainak előterjesztésére csak részben került sor: az indítvány több helyen túl általános, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseinek felsorolása utáni indokolás nélkülözi az érdemi vizsgálatot lehetővé tevő, alkotmányjogi jellegű érvelést (pl. vállalkozáshoz való jog vonatkozásában). Az indítványozó továbbá egyes esetekben érveit nem köti semmilyen alaptörvényi rendelkezéshez sem (pl. magyar székhelyű vállalkozások versenyhátrányba kerülése). Emellett az indítványozó az egész R.-et támadja, de indokolást csak annak 9. §-ával kapcsolatban fogalmaz meg, a Kvtv. 82. § (2) bekezdésével (hatályba léptető rendelkezés), valamint az Éltv.-nek a mulasztási bírság kiszabását lehetővé tevő szabályával kapcsolatban pedig semmilyen érvelést nem terjeszt elő.
- [6] A kérelem továbbá az Alkotmánybíróság megítélése szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést (Abtv. 29. §) sem vet fel. A szabályozás célja az élelmiszerbiztonsági ellenőrzési rendszer magas színvonalon történő működtetésének biztosítása, tehát a vásárlók, fogyasztók egészségének (közvetetten az életének) a védelme. A jogalkotó megítélése szerint ehhez egy, minden piaci szereplőt – bevétele szerint arányosan – terhelő általánydíjra van szükség, melyet kizárólag és közvetlenül a hatósági tevékenység finanszírozására fordítanak. A vállalkozáshoz, illetve a tulajdonhoz való jog sérelme a támadott szabályozás kontextusában nem értelmezhető. Bár a fizetendő díj mértéke az érintett vállalkozás (személy) előző évi árbevételéhez mint objektív tényhez igazodik, maga a díjfizetés nyilvánvalóan nem visszamenőleges kötelezettség.

indítványozó ugyanakkor elsősorban a jogállamiság, jogbiztonság elvéből levezetett normavilágosság követelményének a sérelmére hivatkozik. Az Éltv. 63/A. §-a vonatkozásában továbbá az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti közvetlen alkotmányjogi panaszra nincs is helye: a mulasztási bírság kiszabására határozattal kerül sor, amellyel szemben jogorvoslat vehető igénybe. Az Alkotmánybíróság továbbá határozott kérelem alapján jár el, ennek kritériumait az Abtv. 52. § (1) bekezdése rögzíti. Az indítványozó megjelölte ugyan az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó előírásokat, az eljárás megindításának az indokait és a jogsérelem lényegét, valamint a vizsgálandó jogszabályi rendelkezéseket. Ugyanakkor a vélt alaptörvény-ellenesség indokainak előterjesztésére csak részben került sor: az indítvány több helyen túl általános, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseinek felsorolása utáni indokolás nélkülözi az érdemi vizsgálatot lehetővé tevő, alkotmányjogi jellegű érvelést (pl. vállalkozáshoz való jog vonatkozásában). Az indítványozó továbbá egyes esetekben érveit nem köti semmilyen alaptörvényi rendelkezéshez sem (pl. magyar székhelyű vállalkozások versenyhátrányba kerülése). Emellett az indítványozó az egész R.-et támadja, de indokolást csak annak 9. §-ával kapcsolatban fogalmaz meg, a Kvtv. 82. § (2) bekezdésével (hatályba léptető rendelkezés), valamint az Éltv.-nek a mulasztási bírság kiszabását lehetővé tevő szabályával kapcsolatban pedig semmilyen érvelést nem terjeszt elő.

- [6] A kérelem továbbá az Alkotmánybíróság megítélése szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést (Abtv. 29. §) sem vet fel. A szabályozás célja az élelmiszerbiztonsági ellenőrzési rendszer magas színvonalon történő működtetésének biztosítása, tehát a vásárlók, fogyasztók egészségének (közvetetten az életének) a védelme. A jogalkotó megítélése szerint ehhez egy, minden piaci szereplőt – bevétele szerint arányosan – terhelő átalánydíjra van szükség, melyet kizárólag és közvetlenül a hatósági tevékenység finanszírozására fordítanak. A vállalkozáshoz, illetve a tulajdonhoz való jog sérelme a támadott szabályozás kontextusában nem értelmezhető. Bár a fizetendő díj mértéke az érintett vállalkozás (személy) előző évi árbevételéhez mint objektív tényhez igazodik, maga a díjfizetés nyilvánvalóan nem visszamenőleges kötelezettség.
- [7] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt nem fogadta be, és azt – figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésére – az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) pontja alapján a rendelkező részben foglaltak szerint visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 18.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3219/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3260/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Pécsi Törvényszék 3.Pf.21.377/2011/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve a Pécsi Törvényszék 3.Pf.21.377/2011/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását, valamint a végzés megsemmisítését.
- [2] 1. A Pécsi Törvényszék 3.Pf.21.377/2011/3. számú végzésével helybenhagyta a Komlói Városi Bíróság 3.Pf.20.567/2011/9. számú végzését, melyben a városi bíróság elutasította az indítványozó perújítási kérelmét, melyet a Komlói Városi Bíróság 2.P.20.132./2009/18. számú ítélete ellen nyújtott be.
- [3] Az indítványozó utóbb pontosított indítványában előadta, hogy az ügyben született bírósági határozat sérti az Alaptörvény több cikkét, így a XXIV. cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (7) bekezdését, a 25. cikk (3) bekezdését és a 28. cikket. Ennek alátámasztására elsősorban a korábbi eljárások szabálytalanságaira hivatkozott, különösen bírálva a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati eljárásban hozott Pfv.I.20.533/2010/5. számú ítéletét. Álláspontja szerint a további megalapozatlan bírósági határozatoknak ez az ítélet az oka, mivel az ezt követő határozatok e döntés érvelését és indokait vették át. Véleménye szerint a Pécsi Törvényszék a tényállást

a bizonyítás mellőzésével állapította meg, különösen figyelmen kívül hagyta a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-dunántúli Regionális Adó Főigazgatósága Jogi, Tájékoztatási és Törvényességi Főosztálya állásfoglalását, annak ellenére, hogy ez – indítványozó álláspontja szerint – közokiratnak minősül.

- [4] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése szerint pedig mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése értelmében a befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [5] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Abtv. 55. § (4) bekezdés a) pontja pedig úgy rendelkezik, hogy az indítvány nem kerül elbírálásra, ha az indítványozó az indítvány előterjesztésére a törvényben meghatározott határidőt elmulasztotta.
- [6] A jelen ügyben a becsatolt iratok szerint az indítványozó a Pécsi Törvényszék 3.Pf.21.377/2011/3. számú végzését 2012. január 13-án vette kézhez, míg az ezen bírói döntéssel szemben előterjesztett alkotmányjogi panasz 2012. március 14-én érkezett a Komlói Városi Bírósághoz. Így az indítvány elkésztetnek minősül.
- [7] Fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Abtv. 55. § (4) bekezdés a) pontja alapján – figyelemmel az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglaltakra – az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 18.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., *Dr. Lenkovics Barnabás* s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., *Dr. Szalay Péter* s. k.,
alkotmánybíró előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2592/2012.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3261/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály – mulasztásban megnyilvánuló – alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a Nógrád Megyei Bíróság 6.Bpi.200/2007. számú, illetve a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bkf.10212/2008. számú végzésével összefüggésben benyújtott, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 53. § (1) bekezdése, 199. § (2) bekezdés a) pontja, 236. §-a 409. § (1) bekezdése, valamint a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény 14. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 71. § (3) és 73. § (1) bekezdése szerinti eljárásban a Nógrád Megyei Bíróság 6.Bpi.200/2007. számú, illetve a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2.Bkf.10212/2008. számú eljárásával összefüggésben alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 53. § (1) bekezdése, 199. § (2) bekezdés a) pontja, 236. §-a, 409. § (1) bekezdése, valamint a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Jsztv.) 14. §-a tekintetében kérte megállapítani a mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet. Indítványa anyagi jogi alapjául az Alaptörvény B. cikk. (1) bekezdése szerinti jogállamiság klauzuláját, és a XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz való jogot jelölte meg.
- [3] Érdemi okfejtésében hivatkozott arra, hogy a pót-magánvád jogintézményét a törvényalkotó nem megfelelően szabályozta, mert ennek keretében a sértett számára nem teljes körűen biztosította a vádkorrekciónak lehetőségét. Ennek következtében alapjogai sérülnek.

- [4] 2. Az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, mert nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti tartalmi, illetve az 52. § (1) bekezdése szerinti, az indítványokkal szemben támasztott formai követelményeknek.
- [5] Az Alkotmánybíróság előtt kezdeményezhető eljárások fajtáit, s az annak során alkalmazható jogkövetkezményeket az Abtv. II. fejezetének 6–12. pontjai pontosan megállapítják. Ezek között a mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapítására vonatkozó kezdeményezés nem szerepel, így annak előterjesztésére az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti eljárásban sincs mód.
- [6] Alkotmányjogi panasz keretében az indítványozónak kizárólag a támadott rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére, illetve az alaptörvény-ellenes bírósági határozat megsemmisítésének kezdeményezésére van joga. Erre vonatkozóan az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Ezeknek a feltételeknek az alkotmányjogi panasz nem felel meg, ezért azt az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdése a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 18.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévay Miklós s. k., Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2730/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3262/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 4.M.5179/2007/3. számú jogerős ítéletével szemben előterjesztett, a megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatásáról és szociális el-

látásáról szóló 8/1983. (VI. 29.) EüM–PM együttes rendelet 22. §-ának 1998. január 1-jétől 2007. december 31-ig hatályban volt (4) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó – igazolt jogi képviselője útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI törvény (a továbbiakban: Abtv.) 73. § (1) bekezdése szerinti eljárásban a megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatásáról és szociális ellátásáról szóló 8/1983. (VI. 29.) EüM–PM együttes rendelet (a továbbiakban: R.) 22. §-ának – 1998. január 1-jétől 2007. december 31-ig hatályban volt – (4) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására terjesztett elő indítványt az Alkotmánybíróságnál. Az indítványozó kérte továbbá a támadott jogszabályi rendelkezésnek a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 4.M.5179/2007/3. számú jogerős ítéletével lezárt peres ügyben való alkalmazási tilalmának az elrendelését.
- [2] Az indítványozó szerint az R.-nek a 66/1997. (XII. 29.) NM–PM együttes rendelet (a továbbiakban: Rm.) 3. § (2) bekezdésével megállapított – 1998. január 1-jétől 2007. december 31-ig hatályban volt – 22. § (4) bekezdése ugyanazzal az indokkal alkotmányellenes, mint amilyen indokkal az R. 1997. december 31-ig hatályban volt 22. § (4) bekezdését az Alkotmánybíróság alkotmányellenesnek találta a 22/2007. (IV. 5.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.). Érvelése szerint a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) továbbá az R.-nek, valamint az Rm. 3. § (2) bekezdésével megállapított 22. § (4) bekezdése érdemben semmit nem változtatott az indítványozó által az Abh. alappól szolgáló alkotmányjogi panaszban kifogásolt jogi szabályozáson. Az indítványozó állítása szerint az R. kifogásolt szabályozása törvényi felhatalmazás nélkül került megalkotásra és ezen kívül sérti az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdését is, mivel kizárja azt, hogy az indítványozó számára özvegyi nyugdíj kerüljön folyósításra.

- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz nem befogadható, mert nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdésében foglalt, az alkotmányjogi panasszal szemben támasztott törvényi követelményeknek.

- [4] 2.1. Az alkotmányjogi panaszban az indítványozó az R., Rm. 3. § (2) bekezdésével megállapított – 1998. január 1-jétől 2007. december 31-ig hatályban volt – 22. § (4) bekezdésének az alaptörvény-ellenességét állította. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése értelmében az itt szabályozott alkotmányjogi

panasz előterjesztésének – egyebek mellett – az a feltétele, hogy a panasszal támadott jogszabályi rendelkezést az érintett egyedi ügyében a jogerős (érdemi) bírósági döntés meghozatala során az eljáró bíróság alkalmazza. A vizsgált esetben a perújítási eljárásban a Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 4.M.5179/2007/3. számú jogerős ítélete meghozatala során nem alkalmazta a panasszal támadott jogszabályi rendelkezést; a társadalombiztosítási határozatok megsemmisítése és a perújított alperes új eljárásra utasítása nem az alkotmányjogi panasszal támadott jogszabályi rendelkezés alkalmazásán alapult. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a perújítási eljárás során az R., Rm. 3. § (2) bekezdésével megállapított 22. § (4) bekezdésének 1998. január 1. és 2007. december 31. között hatályban volt rendelkezése alapján érdemben nem vizsgálta a perújító felperesnek az 1998. január 1-jét követő időszakra fennálló – az özvegyi nyugdíj és a szociális járadék együttes folyósítására vonatkozó – követelésének a megalapozottságát. Tekintettel arra, hogy a panaszos által kifogásolt jogszabályi rendelkezés alkalmazására a perújítási eljárás során a bíróság részéről nem került sor, az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdésében foglalt törvényi követelménynek.

- [5] 2.2. Az Abtv. 26. § (1) bekezdésének *b)* pontja értelmében az alkotmányjogi panasz előterjesztésének törvényi előfeltétele a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek panaszos által történő kimerítése.
- [6] A jelen ügyben a Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 4.M.5179/2007/3. számú jogerős ítéletében – az elsőfokú határozatra is kiterjedően – megsemmisítette a perújított alperes Nyugdíjfolyósító Igazgatóság másodfokú határozatát és új eljárásra utasította a másodfokon eljáró társadalombiztosítási szervet. Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata értelmében, ha az alapjogsérelem nem a rendes, hanem a rendkívüli jogorvoslati eljárásban következett be, akkor az alkotmányjogi panasz előterjesztésére nyitvaálló határidőt a rendkívüli jogorvoslati eljárásban hozott, illetve – ha új eljárás elrendelésére és új határozat meghozatalára kerül sor – akkor az új eljárásban meghozott jogerős határozat kézbesítésétől kell számítani. A vizsgált ügyben az indítványozó nem a jogerős ítélettel elrendelt új eljárásban meghozott jogerős határozattal szemben terjesztette elő az alkotmányjogi panaszt, ilyen jogerős határozatot az indítványához nem csatolt. Erre tekintettel az indítványozó alkotmányjogi panasa – a perújítás során meghozott jogerős bírósági ítélettel elrendelt új eljárás jogerős lezárultáig – „időelőtti”, nem felel meg az Abtv. fent hivatkozott rendelkezésének.

- [7] A kifejtettekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § *d)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 18.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1379/2012.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3263/2012. (IX. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t :

Az Alkotmánybíróság a barlangok felszíni védőövezetének kijelöléséről szóló 16/2009. (X. 8.) KvVM rendelet alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók utólagos normakontroll keretében kérték a barlangok felszíni védőövezetének kijelöléséről szóló 16/2009. (X. 8.) KvVM rendelet (a továbbiakban: R.) alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, mert az alapján ingatlanjaikat védőövezetté nyilvánították.
- [2] Véleményük szerint a szabályozás sérti a tulajdonhoz való jogukat, mert nem kapnak építési engedélyt, ami miatt ingatlanjaikat nem tudják hasznosítani és azokon beruházást végrehajtani. Az indítványozók azt is kifogásolták, hogy nincs lehetőségük vitatni az R. jogalapját, noha nem tudnak arról, hogy az ingatlanjaik alatt barlangok lennének.

[3] Az Alkotmánybíróság a 2012. január 17-én kelt IV/1388-1/2012. számú AB végzésében felhívta az indítványozókat arra, hogy az Alaptörvény és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) hatálybalépésére tekintettel egészítsék ki kérelmüket. Az indítványozók – jogi képviselőjük útján – 2012. március 12-én kelt indítvány kiegészítésükben megjelölték az Alaptörvény XIII. cikkét (tulajdonhoz való jog) és tartalmában megismételték eredeti kérelmüket.

[4] 2. Az indítványozók 2012. március 12-én kelt indítvány kiegészítésükben tartalmában fenntartották a korábbi absztrakt utólagos normakontrollra irányuló kérelmüket. Az Alaptörvény 24. cikk e) pontja azonban taxatív meghatározza kik jogosultak ezen eljárást kezdeményezni: a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede vagy az alapvető jogok biztosa. Mindezekre tekintettel az Alkot-

mánybíróság az alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló indítványt, mint nem jogosulttól származót, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján visszautasította.

Budapest, 2012. szeptember 18.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
tanácsvezető,
előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k., *Dr. Lenkócs Barnabás* s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k., *Dr. Szalay Péter* s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2574/2012.

• • •

Az Alkotmánybíróság Határozatai az Alkotmánybíróság hivatalos lapja, mely elektronikus formában, időszakosan jelenik meg. A kiadvány az Alkotmánybíróság döntéseinek gondozott, szükség esetén anonimizált változatú szövegét tartalmazza. Az Alkotmánybíróság Határozatainak egyes számai bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen hozzáférhetőek az Alkotmánybíróság honlapján: www.mkab.hu

A szerkesztésért felel: dr. Bitskey Botond, az Alkotmánybíróság főtítkára
layout: www.estercom.hu

Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu
Felelős kiadó: Majláth Zsolt László ügyvezető igazgató
HU ISSN 2062–9273